MAYN FRAYND'S FROY

Leo Tolstoy

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

מיין פריינד'ס פרויא.

א רעאליסטישע שילדערונג איבער איין מאָראלישען מאָמענט.

פון

גראף לעא טאלסטאי.

בעארבייטעט פון

ד. מ. הערמאַלין.

פרייז, 10 סענט.

דרוק אונד פערלאג פון

די היברו פּאַבלישינג קאָמפּאַני,

83־85־87 קאַנאַל סט., ניו יאָרק.

HEBREW PUBLISHING CO.,

83-85-87 Canal Street, NEW YORK.

מיין פריינד'ס פרוי.

וואסילי ניקאָלאיעוויטש האט שוין זייט צוויא יאהר פערלאָזען דיא נאטור־וויסענשאַפטליכע אבטהיילונג פון דער פילאָזאָפישער פאַקולטעט. ער האט בעענדיגט זיין שטודיום אונד געקריעגען דעם טיטעל „דאָקטאָר דער פילאָזאָפיע,“ מיט גרויסער אויסצייכנונג. על־פי־חשבון האט עס געהייסען, אז ער וויל זיך ערשט נעהמען צום שטודיום אונד אבגעבען זיין צייט פיר דער וויסענשאַפט אונד פאָרשונג.

אָבער וויא וויט איך האב איהם געקענט, איז ער ניט געוועזען דער מענש דאַפיר. ער איז געוועזען פון דער נאטור לעבהאַפט, מונטער אונד צייטענווייז זעהר פרעהליך. אזעלכע מענשען קענען נאָר לערנען דאמאלס, ווען קיין זאך שטערט זייא, אָבער וואסילי ניקאָלאיעוויטש וואָלט ניט געקענט איבערשטעהען דעם נסיון פון שעהנע מיידלעך, א פרעהליכע געזעלשאַפט אָדער זאָגסט א מונטערן אונ־טערהאַלט.

ווען א מענש וויל האבען איין ערפאָלג פון זיינע וויסענשאַפטליכע שטודיען, מוז ער צו מאַכען דיא אויגען פאַר דער גאַנצער וועלט; אַלעס דאַרף בייא איהם זיין טויט אונד ניט עקזיסטירען, אויסער זיינע ביכער אונד זיינע אינסטרומענטען.

וואסילי ניקאָלאיעוויטש איז געוועזען א גרויסער פריינד פון דעם לעבען אונד ער האט בעוואונדערט ניט נאָר דיא קונסט, זאָנדערן אירגענד א שעהנע זאך, האט איהם געקענט פעראינטערעסירען.

אם בעסטען ווען ער האט זיך גענומען שטודירען איבער דער נאטור פון מוראַשקעס, ביענען אָדער ים־חיה׳לעך, האט ער דערזעהן זיין פידעל, וועלכען ער האט ארונטער געכאַפט, געלעגט א בלאַט נאָטען פאַר זיינע אויגען אונד אָנגעפאנגען צו שפּיעלען אזוי לאַנג, ביז עס האט זיך איהם געקענט דאַכטען, אז דיא גאַנצע וועלט שווימט אין א ים מעלאָדיען.

צו דיעזער צייט, וואס וואסילי ניקאָלאיעוויטש האט געהאַט אזא טבע, האט ער געלעבט אין מאָסקווא, אין דער געזעלשאַפט פון זיין דיענער אַליאָשקאַ.

מיר פלעגען זיך זעהר אָפט צוזאַמען קומען, אונד ווייל ער האט זעלטען גע־האט א פרייע שטונדע עפּעס צו רעדען אונד בעשפּרעכען, אויסער זיין וויסענשאַפט

אונד פערגניגען, האט ער בעשלאָסען, אז יערען שבת אבענד זאָלען מיר צוזאמען פערברענגען. אין דיא איבריגע טעג פון דער וואָך, האט ער געמהאָן אלעס וואס עס האט איהם בעסער געשמעקט.

אויסער מיר, האט ער אונטערדעסען געהאט נאך בעזוכער, אונד דיעזע זיינען מייסטענטהיילס געוועזן סטודענטען.

איך, נאַטירליך, בין אויך געוועזן א סטודענט, אונד זיך נעצעהלט אונטער דיא אנדערע בעזוכער, אָבער איך האב געמאכט א שטיקעל אויסנאַהמע, ווייל מיר האבען זיך נאך פון פריהער געקענט, אונד מיר האבען אמאל צוזאמען פערבראכט דיא גאנצע וואקאנץ־צייט אויף א גוט.

מיר האבען איהם אלע געליעבט אונד געאכטעט. דען ווען עס איז געקומען צו א רוהיגען מאָמענט עפּעס צו בעשפּרעכען, איז ער געוועזן ערנסט אונד אויפ־ריכטיג, אונד זיין שארפער אורטהייל, וועלכער איז אויך געוועזן גערעכט, האט איהם געצייגט אלס טיעפזיניג גענוג אום מיר זאָלען זיך מעגען פערלאָזען אויף דעם וואס ער זאגט.

דיעזער כאראקטער, וועלכער איז, אין דער וואהרהייט געשפּראָכען, א גרויסע זעלטענהייט אונטער אונז יונגע מענשען, האט מיך וועניגסטענס אזוי שטארק צר געצויגען צו איהם, אז איך האב איהם כמעט פערגעטערט.

זאָלאנג וויא מיר האבען נאָר אָנגעפאנגען א געשפּרעך, האט ער זיך ניט צוריק געשראָקען צו בעריהרען אזעלכע פראגען, וועלכע פיעלע פון אונז וואָלטען בעסער אויסגעמיעדען. ערשטענס אוים פּאָליטישע אינטערעסען אונד צווייטענס, גלאט ווייל קיינער וואָלט ניט געוואגט צו קריטיקירען עפּעס וואס עלטערע מענשען פון אונז, בעטראכטען זיים דור דורות, פאר גוט אונד פיין

ווען וואסילי ניקאָלאיעוויטש האט אויפגעבראָכען א געשפּרעך איבער דער געזעלשאפט אונד איהר ארט לעבען, האט ער אימער געהאט דאריבער עפּעס צו זאגען, וואס האט אונז אלע איבערראַשט אונד ערשטוינט. אבער נאך א רוהיגעם אונד איבערלעגטעם נאכדענקען, האבען מיר געמוזט צו געבען, אז ער האט רעכט.

עס איז דאס זעלבע אונגריק מיט אונזער גאנצער געזעלשאפט. מיר געוועהנען זיך צו אויף פיעלע זאכען צו זאגען, אז זייא זיינען גוט אונד וואויל, ווייל אנדערע האבען אזוי בעהויפּטעט. מיר פערגעסען אָבער נאכצוקלערען אויב דיא „אנדערע" האבען רעכט געהאט אָדער ניט. אונד כל־זמן מיר קומען ניט צו דיעזער שטופע אליין צו דענקען, אליין צו איבערלעגען, אונד ניט אקצעפּטירען אלעס וואס עובר־

בטל־דיגע מענער אָדער אַלטע ווייבער בעטראַכטען פאר עהרליך אונד שעהן, גראדע אזוי לאַנג וועלען מיר זיך וויא דערשרעקען, ווען יעמאַנד זאגט אַנדערש.

מיר דערשרעקען זיך נים, ווייל דיא נייע בעהויפטונג איז נים וואהר, זאָנדערן, ווייל מיר זיינען צוגעוועהנט צו דעם אַלטען וויא דער שיכור צום בראַנפען.

וואסילי האט געהאט א טבע אמאל זיך אויסצורעדען אזוי וויא קיין אנדערער וואָלט עס געטהאָן. אַבער דאס איז אימער געווען דערפאר, ווייל אין זיינע ערנסטע מאָמענטען, איז ער צו אַנדערע נים געווען עהנליך.

אין א שבת אבענד, האבען מיר זיך אלע בייא איהם פערזאמעלט. מיר האבען געצעהלט א צוואנציג פערזאָנען. יעדער, וויא געוועהנליך, איז געווען א סטודענט, אונד במעט אלע זיינען שוין פערטיג געווען מיט זייער שטודיום. אונטער דיא לעטצטע האבען זיך געפונען א פאאר יונגע ערצטע אונד א יונגער פראָפעסאָר דער ליטעראַטור.

מיר האבען געטרונקען טהעע מיט ליסענע אונד מיט קוכען. מיר האבען גערויכט, געפּלוידערט אונד זיך אונטערהאלטען אזוי לאַנג, ביז מיר זיינען געקומען צו וויכטיגע לעבענס־פראַגען.

אין דעם גרויסען צימער, איז עס אונטערדעסען געוואָרען זעהר הייס אונד שטיקענד פון דעם טאַבאַק־רויך.

אליאָשקא, מיט א רויטעס העמד אונד א רויטע שירצע, מיט זיין רונדעס אונד פערשוויצטעס געזיכט, האט דערלאַנגט זעהר פלייסיג טהעע, אונד אכטונג געגעבען, אז יעדער זאָל זיין בעזאָרגט מיט דיעזער אויפמונטערענדע משקה.

יעדער פון אונז האט זיך געשפירט גאַנץ בעקוועם אונד אונגעשטערט אין דיא בענעהמונגען אונד שפראַכע. עס איז אויך קיין צווייפעל געווען, אז אלע האבען זיך הערצליך אמוזירט אונד הנאה געהאט פון דער פרעהליכער קאַמעראַדענשאַפט.

איך בין געזעסען אויף דער סאָפא, אויפגעקנעפעלט מיין סטודענטען־אוניפאָרמע אונד שטילשוויגענד האב איך מיך צוגעהערט צום געשפרעך. איך האב פערשטאַנען, אז דער וואָרט אונד אידעען קאַמפף וועט יעדעס מאל אינטערעסאַנטער ווערען אונד דאס האב איך ליעב געהאט בייצו־וואָהנען.

וואסילי האט צוזאמען בעענדיגט דיא אוניווערזיטעט מיט דעם פראָפעסאָר אונד דיא ערצטע, אונד אזוי וויא זייא האבען אַלץ אויסגעזעהן זיינע געגנער, האט

ער זיך דערוואַרעמט אין זיינע דעבאַטען אונד האט אויסגעזעהן צו גרייכען דיא ערנסטע מאָמענטען, ווען זיינע ליפען האבען אויסגעשפּראָכען אידעען, וועלכע האבען אונז אימער איבעררואַשט.

דער שטרייט מיט דיא ערצטע אונד דעם פּראָפעסאָר, איז געוואָרען העפטיג, אונד דר. גאָרבונאָוו, א יונגער ארצט, האט וואסיליע'ן אלץ מעהר אויפּגערעגט.

„ניין! ניין!" האט וואסילי געשריען, „מיינט ניט, אז דיא הויפּט קראנקהייטען זיינען פוילע לונגען, א פּערדערטעטע לעבער, איין אָבגעריסענע מילץ אָדער הערץ־קלאַפּען! דיא גאַנצע חכמה ליעגט ניט אין אויסגלייכען א קרומען פוס אונד"...

דער יונגער ארצט האט איהם אונטערבראָכען.

„אלזאָ," האט גארבונאָוו אָנגעווענדעט, „קומט עס אויס, אז דיא גאַנצע מעדיצין טויג אויף כפּרות?"

„אָט דאס איז דאס אונגליק," האט וואסילי געענטפערט, „וואס איהר ווילט ניט פערשטעהן. דיא מעדיצין האט געוויס איהר גוטע זייט פיר דער מענשהייט, אָבער דיא מענשהייט דאַרף וויסען, אז זיא מוז זוכען הייל־מיטלען צו איהרע געפּעהרליכסטע קראַנקהייטען."

„איז א פוילע לונג ניט גענוג געפּעהרליך?" האט דער פּראָפעסאָר פון ליטעראַטור געפרעגט.

„דיא גאַנצע מענשהייט ליידעט ניט פון קיין פוילע לונגען," האט וואסילי אָנגעפאַנגען אין זיין ערנסטען טאָן, „אָבער עס זעהט אויס, אז דיא גאַנצע מענשהייט ליידעט פון נאָך א געפּעהרליכערע קראַנקהייט."

„אונד דיעזע קראַנקהייט איז?" האט דער ארצט געפרעגט.

„דיעזע קראַנקהייט, מיין פריינד," האט וואסילי געענטפערט, „איז דיא שמוטציגע תאוה, וועלכע דיא מענשהייט זוכט צו פערברייטען אונד איינגעוועהנען אונטער דיא מענשען, מיט קיין אנדערן צוועק, אויסער צו בעטרייבען תאוה, וועלכע איז דיא געפּעהרליכסטע קראַנקהייט."

מיר האבען איהם אלע אָנגעקוקט. מאַנכער מיט איין אונגלויבליכען שמייכעל, איין אנדערער שפּאָטיש אונד א טהייל גאַנץ ערנסט אונד שטיל, מיט דער ערוואַרטונג, אז וואסילי וועט באַלד דייטליכער ערקלערען זיינע געדאַנקען.

„דיא תאוה," האט ער געזאגט, „איז א שרעקליכע קראַנקהייט אין אונזער געזעלשאַפט, פון וועלכער מיר מענשען וויכען קיין בעגריף האבען, זאָלאנג זיא

פערשאפט אונז מאָמענטאלעס פערגניגען. דא איז אזוי אנשטעקענד, אז מיר ליידען אלע פון איהר: דיא יונגע לייט, דיא פערהייראטעטע, דיא מיידלעך, דיא פרויען אונד אלעס וואס רופט זיך עטוואס ענטוויקעלטער מענש. איך, איהר, יעדער פון אונז. שוין ניט רעדענדיג וואס מיר מאכען זיך צום נאר דורך איהר, שוין ניט אבטענדיג דארויף וואס מיר ליידען דיא ביטערסטע שמערצען, שטערט זיא אונזער פאָרטשריט, שליידערט אונז אין אָבגרונד פון פערדאָרבענהייט אונד שטעלט אונז ניעדריגער אלס דיא טהיערע.

„אונד וויפיעל גיבט עס אויף דער וועלט, וועלכע זעהן גאר ניט דיא דונקלע שאטענס פון איהר? מיר לאָבען זיך אוים, מיר פערשמייסען, מיר פערוואָרפען יעדע אידעע וואס פיהרט אונז צו בעלייכטען דיעזען זומפף פון שמוטץ אונד אבשייליכ-קייט. מיין גאָט! ווען אלעס זאָל ארויס אין דער עפענטליכקייט, ווען מען זאָל אויפפיהרען דיעזען הויפען שמוטץ אונד יעדער מענש זאָל זיך אבשטעלען אונד דאס בעטראכטען, דאן וואָלט ער זיך דערשראָקען.

„יא," האט וואסילי ווייטער געזאגט, „עס איז קיין צווייפעל, אז מיר וואָלטען זיך גאר ניט דערקענט; מיר וואָלטען בעדארפט צו דעקען אונזערע געזיכטער פאר חרפה אונד זיך שעהמען איינער פאר'ן צווייטען. אָבער מיר טהון דאס ניט; מיר ווענדען אָן אלע מעגליכקייטען אלעס צו פערדעקען אונד פערשטיקען, אונד דערמיט אויך פערמעהרען אונזערע קראנקהייטען, פערברעכען אונד פערדערבען.

„דיא תאוה!" האט וואסילי פּלוצלינג אויסגעשריען, „איז דיא שוידערהאפטע קראַנקהייט! זיא צערשטערט אונזערע עדעלסטע אונד שענסטע געדאנקען; זיא ברעכט אונזער גייסט; צערשמעטערט אונזער קערפער, אונד, ווען מיר האבען נאָר דיא געלעגענהייט זיא צו בעטרייבען אויף דער העכסטער שטופע, דאן גראבען מיר אין דערזעלבער צייט, פאר אונז אליין א קבר.

„פון קינדוויז אויף ווערען מיר פערצערטעלט אונד פערדאָרבען; מען ווייזט אונז מיט הינטערוויילעכס סמנים, וויא אזוי מיר דארפען זיך פאָרבערייטען זיא צו שטודירען, אונד מיר ערפאהרען באלד, אז נאָר דיא תאוה איז אונזער ציעל אין לעבען, וועהרענד אלעס אנדערע, איז נאָר א נעבענזאך.

„איהר דארפט מיך ניט אָנקוקען אזוי ערשטוינט אונד עפענען אייערע אויגען אזוי פערוואונדערט — זאגט מיר דעם אמת: ווער פון אייך וויל הייראטהען א פרוי בלויז דאפיר אום צו ברענגען קינדער אויף דער וועלט? ניעמאנד, ניעמאנד! איהר אלע בעטראכט זיך פריהער דאס געזיכט, דעם קערפער אונד אלעס וואס ליענט אין א פרוי אום צו ערוועקען דיא תאוה. ווען קינדער קומען, דאן זיינען איהר

האלבוועגס צופריערען; ווען קינדער קומען מעהר וויא איהר האט ערווארטעט, דאן פיהלט איהר זיך אונגליקליך — אלעס וואס איהר זוכט איז, דיא תאוה! אונד מאקע דערפאר אליין, פערגעסען מיר זיך נאר אין גאנצען אין חתונה האבען צום צוועק פון קינדער האבען, זאָנדערן מיר זוכען נאָר צו ענטוויקלען דיא לוסט נאָר צום צוועק פון שמוטץ אליין. דאס איז שרעקליך, שוידערהאפט!"

מיר האבען איהם אלע געלאָזען אויסרעדען אונד איהם ניט אונטערבראָכען, ווייל מיר האבען איהם שוין געקענט אין דיעזער בעציהונג, אז ער האט געמוזט ארויס זאגען אין אזעלכע מאָמענטען אלעס וואס עס ליענט איהם אויף'ן הערצען.

„אונד דיא פרויען," האט ער פלוצלינג ווייטער געזאגט, „מיינט איהר, אז זייא זיינען בעסער? אָבער, ענטשולדיגט מיר, איך דענק, אז איך האב שוין צו פיעל געפלוידערט."

ער האט בייא דיעזע ווערטער זיך אָבגעווישט מיט זיין ווייסע האנד מיכעל זיין הויכען אונד פערשוויטצטען שטערען. דאן האט ער זיך צוריק געזעטצט געמיטהליך אויף זיין שטוהל אונד זיך פערדרויכט דיא פערלאָשענע ציגארעטע.

„דאס אלעס איז דיא ריינע וואהרהייט!" האט אויסגערופען א סטודענט איבערצייגט פון וואסילי'ס ווערטער.

„וואס?" האט וואסילי ניקאָלאיעוויטש געפרעגט.

„דאס וואס איהר האט געזאגט."

„יא, יא, פאָזיטיוו!" האט איין אנדערער סטודענט איינגעשטימט.

„איך בין מודה, אז ער האט רעכט," האט דער פראָפעסאָר דער ליטעראטור געזאגט. „אָבער אזוי צו פערדאמען יעדען איינעם, וויא וואסילי ניקאָליאעוויטש טהוט, איז אונרעכט. יא, דיא תאוה איז אין פיעלע בעציהונגען זעהר שעדליך — איך מיין נאטירליך דיא איבערפליסיגע תאוה — אָבער מען דארף ניט פערגעסען, אז דיא ערציהונג אונד געזעלשאפטליכער פערקעהר"...

„געוויס, געוויס," האט איהם וואסילי אונטערבראָכען, „דאס דארף מען אויך ניט פערגעסען. עס איז מאקי א הויפטזאך וואס מען מוז געדענקען. דיא ערציהונג אונד דער געזעלשאפטליכער פערקעהר, האבען דערמיט זעהר פיעל צו טהאָן. אָבער ווער זאגט אייך דען, אז דיעזע ערציהונג אונד געזעלשאפטליכער פערקעהר מוזען אזוי זיין? דענקט איהר, אז עס איז נים מעגליך צו וועקסלען דיא צושטענדען? אונד, מיינט איהר, אז א מענש דארף מאקי אזוי שוואך זיין אום

דיך נאכצוגעבען אלעס וואס ער האט געזעהן פון אנדערע ? מיין פאטער, מיין מוטער, מיין אָנקעל אָדער אנדערע גוטע פריינד, האבען געקענט זיין גאנץ אנשטענדיגע מענשען אין זייער גראד, אָבער ווען איך זעה איין, אז זייערע מעשים זיינען נים קיין ריכטיגע, דאן דארף איך נים זיין אזוי שוואך אום זייא נאכצוטאנצען. ניין, איך מוז זיין פעסט ענטשלאָסען אומצודווענדען דעם גאנג פון מיין לעבען אויף א גאנץ אנדערן וועג, וועלכער פיהרט נים אהין וואו עס ליעגט פערדערבען. אָבער דאס אונגליק איז, דאס ווען מיר פערשטעהען שוין אפילו, איז דיא געוואָהנהייט פיעל שטארקער אלס אונזער איבערצייגטער ווילען אונד מיר פאלען וויא פייגלינגע (טרוסען) צום מינדעסטען נסיון. איז עס נים מערקווירדיג, מיינע העררען, וויא מיר קענען נים קוקען אויף א שעהנעם פראָוינציעלער מיט אנדערע געדאנקען, אויסער צו קלערען, אז זיא איז גוט פיר אונזער בעסטיאלישען גענוס ? אט דאָ ליעגט דער תהום פון פערדאָרבענהייט. דאָ ליעגט אונזער אבשייליבע שוואכקייט, וועלכע פיהרט אונז שנעל צום גייסטיגען טויט.

„מיין גאָט !" האט וואסילי פלוצלינג אויסגעשריען, „פאר מיינע אויגען ער־שיינט יעטצט דאס בילד פון מיינעם א גוטען בעקאנטען; ער איז אויך געוועזן אזא אונגליקליכער. אָבער, נאך אונגליקליכער וויא פיעלע אנדערע, וויל ער האט מעהר געלעגענהאט געהאט זיין געוואָהנהייט אויסצואיבען. איך האב איהם געקענט בלויז צוויא מאָנאט, אונד דאן איז ער געשטאָרבען פאר מיינע אויגען. נים א גייסטיגען טויט, זאָנדערן א קערפערליכען טויט. גייסטיג, איז ער שוין לאנג געוועזן טויט. ער האט ווירקליך פאָלקאָמען פאָרגעשטעלט מיין אידעע וואס איך האב אייך ביז יעטצט געשילדערט, אונד ער קען דיענען אלס א טרויעריגעס ביישפיעל. אָבער, אין דער־זעלבער צייט מוז איך בעמערקען, אז אין דער טיעפסטער פערדאָרבענהייט, רוהט נאך אימער אין דעם מענשען א קליינע ספארקע פון אנשטאנד — מען דארף נאָר דיעזע בעריהרען, אונד דיא הארמאָניע פון דער זעלע גיבט ארויס אזעלכע טענער, וועלכע פערטרייבען דיא פינסטערע אונד אבשייליבע בעסטיאליטעט."

וואסילי ניקאָלאיעוויטש איז געבליעבען שטיל. אונז, אָדער מיך ווענינסטענס, האט עס געשוידערט הערענדיג דיעזע ווערטער. מיר זיינען אלע אונטערדעסען פעראינטערעסירט געוואָרען מיט דער געשיכטע פון זיין בעקאנטען, אונד יעדער איז געוועזן נייגיעריג צו הערען וואס עס האט פאסירט.

„וואס איז געשעהען מיט אייער בעקאנטען ?" האט א סטודענט געבען מיר געפרעגט אונגעדולדיג. „וועט איהר אונז דערציילען ?"

„מיין בעקאנטער אונגליקליכער," האט וואסילי געענטפערט ווערענדיג זעהר

רוהיג, „איז אויך געװען א סטודענט אונד ער איז געשטאָרבען פון דער שווינדזוכט. אין דער װאהרהייט געשפראָכען אָבער, איז ער גראדע ניט געשטארבען פון דער שווינדזוכט, זאָנדערן פון דער אונגאטירליכער תאוה, וועלכע האט פריהער געטויטעט זיין גייסט אונד דאן אויך געפאָרדערט זיין קערפער, גראדע דורך שווינדזוכט. אפילו כויט נאך דער לעהרע פון דער מעדיצין, קומט דיא שווינדזוכט צו מענשען, וועלכע זיינען אָבגעשוואכט אזוי שטארק, אז זייא קענען ניט ווידערשטעהען דיא באַסטעריען פון שווינדזוכט. ענטשולדיגט מיר, טארבונאָוו," האט וואסילי געזאגט זיך ווענדענדיג צום ארצט, „איך מיין ניט חלילה צו בעליידיגען אייער פראָפעסיאָן, אין געגענטהייל, ווען נטהיג, אקצעפטיר איך אויך עפעס פון דער מעדיצין."

„אָה, וואסילי, איהר זייט ענטשולדיגט," האט דער ארצט געענטפערט לאַבענדיג.

טארבונאָוו האט דערוויל ארויס גענומען א זילבערנע פושקע פון דער קעשענע, פון וואנען ער האט ארויס געצויגען א סיגארעטע, פֿערוויכערט, אונד זיך פערטיג געמאכט צו הערען וואסילי'ן רעדען, וועלכער איז ערנסטער געוואָרען פון סעקונדע צו סעקונדע.

„אָבער ערצעהלט אונז דיא געשיכטע," האט דער סטודענט ווידער געזאגט זעהר אונגעדולדיג.

„ריכטיג, וואסילי," האט טארבונאָוו בעמערקט ארויס לאָזענדיג א בלויען רויך פון זיין מויל, „איהר האט מיר שוין אמאל עפעס געזאגט פון איהם, אונד, לויט וויא איך פערשטעה, איז עס איין אינטערעסאנטע געשיכטע."

„איך האב מיך מיט איהם צוזאמען געטראָפען," האט וואסילי ניקאָלאיעוויטש אָנגעפאנגען, „בייא מיינעם א קאָלעגע, מיט וועלכען ער האט געוואָהנט צוזאמען, דאמאלס איז ער שוין געשטאנען מיט איין פוס אין קבר. ער איז געוועזען מאגער, בלאס אונד זיין ברוסט איז געוועזען איינגעפאללען וויא דער פאלל איז מיט יעדען שווינדזיכטיגען. זיינע גרויסע אונד בלויע אויגען, האבען איבער מיר אונטערדעסען געמאכט א געמישטען איינדרוק גלייך בייא אונזער ערשטער בעקאנטשאפט. איך האב געשפירט, אז איך האב צו איהם ערשטענס א גרויסע ניינונג אונד אויך איין אונבעשרייבליכעס מיטלייד. דיעזעס געפיהל וועל איך ניט פערגעסען, כל־זמן איך וועל לעבען.

„צו יענער צייט איז איהם ערגער געוואָרען פון שטונדע צו שטונדע. יעדע האָפנונג פון רעטונג איז געוועזען פערשוואונדען. דיא ערצטע האבען איהם געזאגט —

אונד ער אליין האט עס אויך געוואוסט — אז פון זיינע ביידע לונגען איז שוין כמעט נאר נים געבליעבען. ער האט בייא מיר אויסגעזעהן וויא א פעראורטהיילטער צום טויט, וועלכען מען דערמאהנט יעדען אויגענבליק, אז אט מוז ער שטארבען. ער פלעגט ארום געהן איבער זיין צימער הין אונד צוריק, אונד אויף זיין געזיכט איז געלעגען א וועלט מיט וועהמוטה אונד נאכדענקען. ער האט נים גערעדט פיעל, זיך נים בעקלאגט, אונד נאר געדולדיג ערווארטעט דעם טויט.

„אין דיא לעטצטע פאאר טעג אבער, פאר זיין טויט, איבערהויפט אבענד, האט ער זעהר פיעל געשפראכען. ער איז געוועזן א ליידענשאפטליכער אונד עמפפינדליכער מענש, וועלכער האט געקענט אויפגערעגט ווערען פון דער מינדעסטער קלייניגקייט, אבער ער איז געוועזן א העלד אין צוריק האלטען זיינע געפיהלע, זייא נים ארויס צו צייגען עפענטליך. איך האב אבער גענוג געלעזען אויף זיין געזיכט, אין דעם טאן פון זיינע ווערטער, אונד זיין נערוועזע בעגעהמונג, וועלכע האבען אין מיר ארויס גערופען אזוי פיעל מיטלייד, אז איך האב געמוזט אבווענדען מיין געזיכט פון איהם אונד וויינען.

„איך האב איהם, אין דער קורצער צייט פון אונזער בעקאנטשאפט, אזוי ליעב געוואונען, גלייך וויא ער וואלט געוועזן מיינער א לייבליכער ברודער. ווען איך האב געקענט, האב איך אומגעווענדעט דאס געשפרעך איבער וועלטליכע זאכען, אום איהם צו מאכען פערגעסען אויף א קורצער צייט אן זיין טרויעריגעס שיקזאל. אונד דאס איז מיר אפט געלונגען, דען ער איז געוועזן נייגיעריג צו בעשפרעכען אינטע־רעסאנטע פראגען, אונד, אין זאלכע געשפרעכע, האבען מיר כמעט אימער איינ־געשטימט.

„ער האט מיר דערצעהלט דיא גאנצע געשיכטע פון זיין לעבען. ער האט פאר מיר אבגעשילדערט אלעס וואס האט מיט איהם פאסירט ביז דאמאלס, אונד דערצעהלט גאנץ גענוי, איבער דיא קוואלען אונד מארטערניסע וואס ער האט געהאט איבערצושטעהן ווען ער האט געמוזט אויפנעהמען דאס לעבען וויא עס איז אונד וויא אזוי זיין געוויסען האט דאגעגען פראטעסטירט. יא, דער אונגליקליכער איז געוועזן איינער פון דיעזע מענשען, וועלכער האט געפיהלט, (טראטץ דער איינ־שטימונג פון דיא זא־גענאנטע מאראל־מענשען, אז מיר פיהרען זיך גאנץ ריכטיג,) דאס דיא געזעלשאפט טהוט נים אלעס וויא עס בעדארף צו זיין. אין זא[illegible] מאמענטען, האב איך איהם אויך ענטדעקט אפענהערציג מיינע אידעען, אונד [illegible] האב מיט איהם איינגעשטימט.

„ער האט מיר געזאגט, אז ער האט אויפגעשריעבען א קליינעס בוך איבער מאנכע וויכטיגע פאסירונגען אין זיין לעבען, אונד טראָטץ דעם וואס ער איז געווען אזוי שוואך, האט ער מיך געבעטען איך זאָל דאס הערען, וויא ער וועט עס פאָר־לעזען. עס איז קיין צווייפעל, אז אין דיעזער ערצעהלונג, ווערט זיין כאראקטער א:ובעסטען געשילדערט. ווילט איהר איך זאָל עס אייך פאָרלעזען? אויב עס וועט אייך אינטערעסירען, קענט איהר עס הערען. מיך, וועניגסטענס, האט עס זעהר פעראינטערעסירט.“

„לעזט עס פאָר! לעזט עס פאָר!“ האבען מיר אלע געזאגט איינשטימיג. „אין געגענטהייל, ווען עס האט אייך פעראינטערעסירט, וועט עס אונז אויך ניט מינדער אינטערעסירען.“

וואסילי ניקאָלאיעוויטש איז צוגעגאנגען צו זיין שרייב־טיש, ארויס גענומען א בלויען פאקעט, אין וועלכען עס זיינען געלעגען איינגעוויקעלט דיא כתבים פון זיין טויטען פריינד. ער האט זיך אוועק געזעטצט ביים טיש אונד זיך פערטיג געמאכט פאָרצולעזען.

„זעהט איהר,“ האט ער געזאגט, אלס ער האט געעפענט דיא פאפירען אונד דיא צוגעטראגען צו זיינע קורצזיכטיגע אויגען, „עס איז, נאך מיין מיינונג, ניט זעהר קינסטלעריש אויפגעשריבען, אָבער דערפאר, ענטהאלטעט עס איין איינפאכע, וואהרע אונד אויפריכטיגע שילדערונג. אויפריכטיגקייט, מיינע הערען, פון סאַ וואס פאר א קוועללע עס קומט, רעגט אונז אן צום דענקען אונד ווירקט אויף אונזערע פערשלאָפענע נשמות. מיר זעהן פאר אונז ערשיינען בילדער, אָבוואָהל שוין בעקאנט פון פריהער, אָבער זייא מאכען אונז אויף אזוי ווייט אויפ־מערקזאם, אז מיר מוזען זיך אָבשטעלען פון צווישען דעם לעבענס־גערויש אונד טראכטען.

„מיר טראכטען אונד מיר שטודירען דיעזע בילדער מיט אָפענע אויגען אונד מיר ציהען דערפון רעזולטאטען. איך האָף, אז דאס וועט אייך ניט לאנג־ווייל
ען.“

וואסילי ניקאָלאיעוויטש האט אנגעפאנגען צו לעזען, אונד יעדער איינער פון אונז האט באלד פערשלונגען יעדעס וואָרט מיט געשפאנטער אינ־טערעסע.

דעם סטודענט'ס ערצעהלונג:

1.

איך האב דאמאלס געוואָהנט אליין אין מאָססווא, וויא פיעלע אנדערע סטודענטען פון מיין פאַך. איך האב געהאט א בילינעס מעבּילירטעס צימער, בעזוכט דיא אוניווערזיטעט אונד געגאנגען הערען פאָרלעזונגען. איך פלעג מיך צוזאמען קומען מיט מיינע קאָלעגען, דיא אנדערע סטודענטען, געשפּראָכען, געפּלוידערט, בעזוכט דאס טהעאַטער, געטרונקען ניט זעלטען א שנעפּסעל, אונד, מיט איינעם וואָרט, איך האב געלעבט וויא א וואהרער סטודענט.

דאכט זיך, אז אזא לעבען איז גאנץ אינטערעסאנט אונד ענטהאלט אין זיך גענוג אויפרעגונג, אום מען זאָל ניט וויסען וויא דיא צייט פערשווינדעט; אָבער מיט מיר איז עס אנדערש געווען. איך האב געבענקט נאָך עפּעס, אונד מיין הערץ האט געצויגען נאָך אנדערע זאכען. עס איז מיר געווען, אונגעפעהר, גלייך וויא איך האב פערשטאַנען, אז מיר פעהלט עפּעס, נאָר איך האב ניט געוואוסט וואס.

מיט דער צייט איז עס אזוי וויים געקומען, אז קיין זאַך האט מיך מעהר ניט אמוזירט, קיין אונטערהאלט האט מיך אינטערעסירט, אונד איך האב פערבראכט איין טאָג נאָך'ן צווייטען אויף איין אָרט, אונפערוועקסעלט.

מיר האט זיך געדאכט, אז איך לעב אין א געפעננגיס, וואו איך מוז אויפשטעהען אין דער פריה, עסען, טהון מיין ארבייט, געהן וואו מען שיקט מיך, אונד דאַן ווידער צוריק קעהרען צו בעט. אזא ארט לעבען איז מיר נמאס געוואָרען.

איך האב פראָבירט מעהרערע מאָל צו אונטערזוכען דיא אורזאכע פון מיין טרויעריגער איינזאמקייט. אמאָל האט זיך מיר געדאכט, אז עס איז דערפאַר, ווייל דאס שטעדטישע לעבען האט זיך מיר צוגעגעסען; איין אנדער מאָל האב איך געקלערט, אז מיר פעהלט דיא בעוועגונג אויף דיא פעלדער, אין דער פרייער נאַטור. וויא דיא זאַך איז, איך בין געווען אזוי איינזאם ביז צור פערצווייפלונג.

דאס האט מיך ניט נאָר בעטריבט אין געמיטה, זאָנדערן עס האט אויך געשוואכט מיין קערפּער, אונד איך האב געפיהלט א שוואכקייט איבער יעדעס גליעד קומענדיג איבער מיר פון טאָג צו טאָג.

אָבער דאס בעטריבטע געמיטה האט געמאכט גרויסע פאָרטשריטע, אונד וועהרענד מיינע מרה-שחורה׳דיגע שטונדען, האב איך פערלוירען יעדע פערנינפטיגע איבערלעגונג אלס מענש, אונד מיך געשפירט פעהיג צו דיא גרעסטע פער־ברעכען.

מעהרערע מאל האט עס פאסירט, וואס איך האב בעשלאָסען, נאכדעם וויא איך בין אהיים געקומען פון דער אוניווערזיטעט, צו נעהמען א בוך אין האנד, מיך פערטיעפען אין דעם אונד פערגעסען אן אלעמען. יא, מיין ענטשלוס איז געווען א פעסטער, דאס בוך האב איך גענומען אין האנד, געעפענט מיינע אויגען, אנגע־שטרענגט מיין געהירן, געלעזען, אָבער איך האב גאר ניט געקענט פערשטעהן. פאר מיינע אויגען האט אויסגעזעהן אויפצושטייגען א דונקלער שאטען, אונד זוכענדיג דיא בוכשטאבען, האט זיך מיר געדאכט, אז אלע האבען זיך צונויפגעגאָסען אין גרויסע געלע פלעקען — איך האב געמוזט שרעקליך גענעצען, דיא טרערען זיינען געלאָפען פון דיא אויגען אונד איין אוננאטירליכע מיעדקייט האט מיך ערגריפען אונד איך האב געוואָלט שלאָפען.

דאן האב איך מיך געלעגט אויף׳ן בעט, צופריעדען דערמיט וואס איך וועל פערשלאָפען דיא מרה־שחורה׳דיגע צייט. אָבער דער שלאָף איז ניט געקומען, אונד מיר האט עס אויסגעזעהן, אז אלעס שפיעלט מיר אלס נעגנער, אפילו דיא נאטור איז אויף מיין געגנערין. ווייל איך האב געוואָלט שלאָפען אום צו פערגעסען ...ן אלעס, האט מיך דיא נאטור געהאלטען וואך, וויא א מערדער, וועלכער זעהט ...אר זיך זיינע אָפפער, וואס לאָזען איהם ניט רוהען.

דער קאָפ פלעגט בייא מיר ווערען שווער וויא א קלאָטץ, דיא גליעדער ...אכטלאָז אונד יעדע גייסטיגע ענערגיע איז פערשוואונדען.

ווען מען האט מיר אריין געבראכט עסען, האב איך געוואָלט פערשלינגען דיא ...פייזען וויא אין דיא אלטע גוטע צייטען, ווען איך האב אזוי הנאה געהאט פון א ...יטאג. יא, דעם ווילען האב איך געהאט, נאָר דער אפעטיט האט מיר געפעהלט. ...ען איך האב גענומען א ביסען אין מויל, האב איך געשפירט דעם טעם ...ון גראָז.

דאן בין איך ארויס אויף דער גאס, מיט דעם בעשלוס, אז דער גערויש פון ...אָסקווא זאָל מיך צערשטרייען. איך האב אויך גערעכענט, אז א גוטער שפאציר, ...עט פערזארזאכען וואס מיין בלוט אין קערפער וועט אָנהויבען בעסער צו צירקו־...ירען, אונד איך וועל מיך פיהלען אלס א מענש.

אָבער אויך דיעזע אונטערנעהמונג האט נאך ניט געווירקט. איך בין געקומען אין דיא גרעסטע שטראסען, געגאנגען שנעל, מיך דערהיטצט, דאן געקוקט אויף דיא פאַרביינגעהער, אונד — איך האב ערב״יקט דיא געזיכטער פון דיא שעהנע פרויען. דאס האט באלד געווירקט אויף מיין פאנטאזיע, אונד געדאנקע, פינסטערע אונד שטירמישע, פולל מיט תאוה אונד אויפרעגונג, האבען דאס צירקולירענדע בלוט אונגאטירליך אויפגעבריזט, אונד מיר פלעגט זיך דאכטען, אז אין מיינע אדערן איז אריין פייער. יא, אויך אין אָזעלכע שפּאַציערען, האב איך ניט געקענט געפינען קיין שוטץ פאר דער פערפאָלגענדער מרה־שחורה.

איך בין געוועזן קראנק אין לייב אונד זעעלע. דאן האב איך וויעדער גענומען דענקען פון וואגען דאס אַלעס קומט, אונד איך האב בעשלאָסען, אז וועהרענד דיא לעטצטע עטליכע יאָהר, וואס איך האב פריהער צוגעבראכט אין גימנאזיום אונד דאן אין דער אוניווערזיטעט, האט אַלעס פערזאורזאכט. ניט האבען געניג לופט, ריכטיגע בעוועגונג, האט עס אָבגעשוואכט מיין קערפּער. דאן איז מיר קלאר געוואָרען, אז דיא ארבייט וואס האט מיך בעשעפטיגט, רויבען, טהעאטער, וויין אונד בראנפען, זיינען געוועזן דער מלאך המות פון מיין זעעלע. היופּטזעכליך אָבער האט מיין גייסט געטויטעט, דער אונמענשליכער אונד אונגאטירליכער אומגאנג מיט אלערלייא פרויענצימער.

איך האב אָנגעהויבען וויא צו עפּענען מיינע אויגען אונד ארויס זעהען, אז מיין פערדאָרבענהייט איז געוועזן שרעקליך. איך האב מיך דערמאָהנט אן דיא צייטען, ווען איך האב אויפגעטריעבען דיא תאוה ביז צו איהר העכסטער שטופע, אונד געזוכט פרויענצימער פון אלע ווינקלען, אום דיא תאוה וויטער צו טרייבען אונד טרייבען ביז איך בין געפאלען פערמאטערט. אָט דאס, האב איך מיר געטראַכט, איז דיא אורזאכע פון מיין גייסטיגער שטערונג.

אין זאָלכע מאָמענטען האט מיך עראינערט דאס לעבען פון אנדערע סטודענטען, וועלכע האבען זיך אויך אזוי אויפגעפיהרט וויא איך אונד איך האב בייגעוואָהנט זייער סוף. איך האב מיך דערמאָהנט אן איינעם, וועלכער איז משוגע געוואָרען אונד האט געמוזט אָבגעשלאָסען ווערען אין איין אירדענאנשטאלט; איין אנדערער, אין א מאָמענט פון פערצווייפלענדער מרה־שחורה, האט ער אריין געיאגט א רעוואָלווער־קוגעל אין זיין קאפּ; א דריטער, וועלכער איז פערבליעבען איין אונהיילבארער אידיאָט. מיר איז קאלט געוואָרען אונד איך האב געשווידערט.

אונטערדעסען האט מיין לאַנגוויילינקייט געשטייגע, מיין אומרוהע האט געוואקסען אונד שרעקליכע בילדער פון ווילדע פאנטאזיען האבען מיך ניט געלאָזען

רוהען. דאס לעבען איז פאר מיר געוואָרען עקעלהאַפט, דיא עקזיסטענץ אונער־טרעגליך אונד איך האב געשפּירט, אז מיינע כוחות לאָזען זיך אויס.

דאָך, האט זיך זעלטען יעמאנד געוואונדערט אויף מיין צושטאנד, אונד עס האט אויסגעזעהן, אז איך בין ניט קיין אויסנאהמע, ווייל פיעלע אנדערע סטודענטען האבען אויך אזוי אויסגעזעהען.

אָבער דיא נאטור, דער אלמעכטיגער ארצט, האט באלד בעוויעזען זיין ווירקונג. ווען איך האב מיך געשפּירט אזוי אונגליקליך אונד אלעס האט מיך געעקעלט, האב איך מיך אויף א קורצער צייט צוריס געצווינגען פון דער פערדאָרבענהייט. ניט דערפאַר ווייל איך האב געוואוסט, אז דאס איז מיר שעדליך, זאָנדערן איינפאַך, ווייל איך האב עס ניט געסענט ערטראגען. פרויען, רויכען אונד טרינקען, האב איך אויסגע־מיעדען אויף עטליכע טעג, אונד דאס האט אימער פעראורזאכט א בערוהיגונג אין מיין גייסט אונד קערפּער. דער אפּעטיט פון עסען האט אָנגעהויבען צוריק צו קעהרען; דיא פאנטאזיען זיינען שוואכער געוואָרען אונד פערלוירען זייערע שרעקענס־בילדער; איך האב אָנגעהויבען ביסלעכווייז צו שלאָפען, אונד דאַן האב איך געשפּירט שטארקייט צוריק קעהרען.

זאָ שנעל אָבער וויא דאס נאטירליבע אונד רעגעלמעסיגע לעבען האט זיין ווירקונג געמאכט, זאָ שנעל וויא איך האב אָנגעהויבען צו שפּירען דיא יוגענד־קראַפט צוריק קעהרען, איז אויך מיין אלטע געוואָהנהייט ערשיענען. דער אפּעטיט פון עסען, האט אויך געבראכט אפּעטיט צום רויכען, דאַן א גלאָז וויין, א שנעפּסעל, א בעזוך אין טהעאטער, אונד — בילדער פון פרויען זיינען ערשיענען.

וויא א שיכור וואס פערלירט זיין גאנצע קראפט דורך בעזויפענהייט אונד פאלט אריין אין א שמוציגען זומפּף, אזוי איז עס מיט מיר אויך געווען. איך האב פערגעסען אן אלעמען, אונד איך בין ווידער געפאלען, וויסענדיג אין שמוטץ אזוי לאַנג, ביז דיא מרה־שחורה אונד דער עקעל האבען צוריק געקעהרט.

אזוי האב איך פערבראכט מיין סטודענטען־לעבען, פאלענדיג אונד אויפ־הויבענדיג זיך. אָבער, יעדער פאל האט אלץ מעהר אָבגעשוואכט דיא קראפט פון אויפהויבען זיך, ביז איך בין געוואָרען א שברי־כלי אונד איך האב מעהר ניט געוואוסט אויף וואס פאר א וועלט איך געה ארום.

אין א טאָג, אלס איך האב געוואנדערט איבער דער שטראסע אהיים, אָהן א שום געדאנק אין קאָפּ וויא איין אידיאָט, האב איך בעגעגענט אויף דער גאס איין אלטען פריינד פון מיין פאטער׳ס הויז. ער איז געווען איין אלטער אונד ליעבער גוטער פריינד, אונד זיין נאמען איז געווען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש.

אנפאנגס האב איך גאר ניט געקענט בעגרייפען דעם פריינד, אָבער אלס מיינע געדאנקען האבען אנגעפאנגען צוריק צו קעהרען, האב איך מיך אזוי דערפרייט, אז איך האב געדריקט זיין האנד מיט מיין גאנצער קראפט.

ווען ער האט מיך איינגעלאדען איך זאָל איהם בעגלייטען אין זיין האָטעל, וואו ער האט אָבגעשטיגען, האב איך דאס געטהאן מיט פערגניגען.

איך האב דערוויילע ערפאהרען, אז אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז געקומען נאך מאסקווא אויף אייניגע טעג אום עפּיס איינצוקויפען, אויך ערלעדיגען מאנכע געשעפטע, ער האט שוין געהאט אלעס אָבגעפערטיגט אונד אויף'ן אנדערן טאג, האט ער בעדארפט אהיים פאהרען.

זיין געגענווארט האט מיך אויפגעלעבט אונד איך האב מיט איהם צו־זאמען פערוויילט א פּאאר שטונדען אונד מיט איהם גערעדט איבער פער־שיעדענעס.

עס איז געוועזען א לאנגע צייט זייט מיר האבען זיך ניט געזעהען, אונד ער איז געוועזען ניט וועניגער ערפרייט מיט מיר וויא איך. ער האט מיך אויסגעפרעגט איבער מיין לעבען, מיין שטודיום אונד אנדערע זאכען, אויף וועלכען איך האב געענטפערט אזוי פיעל וויא איך האב פערשטאנען, אז עס פּאסט.

נאכדעם האט ער מיר אָנגעפאנגען צו דערצעהלען איבער זיך אליין אונד זיין פאמיליע.

איך האב אויסגעהערט מיט ערשטוינען, אז ער האט ניט נאָר חתונה געהאט, נאנדערן דאס ער האט שוין אויך קינדער.

איידער איך בין פון איהם אוועק געגאנגען, האב איך מיך ניט געקענט צוריק האַלטען איהם צו דערצעהלען איבער מיין מרה־שחורה.

„דוא קענסט מיך געזונד מאכען,“ האב איך געזאגט וויא אין שפּאס. „דוא אליין ביסט דאך אזוי געזונד, אונד נאָר נעבען דיר זיין, קען מען זיך שוין אויך אָננעהמען מיט געזונדהייט. וואס זאָל איך טהון?“

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, וועלכער האט מיך שוין ביז דאמאלס בעטראכט זעהר אויפמערקזאם, האט ווידער געוואָרפען א דורכדרינגענדען בליק אויף מיר געזיכט, אונד געענטפערט מיטליידיג:

„יא, פריינד, דאס איז זעהר ניט גוט, אז מען איז קראנק — דו זעהסט אויס שרעקליך. עס שיינט, אז דו זארגסט גאר ניט פאר דיין געזונדהייט. דו מוזט דיך זעהן ערהאלטען, דאס לעבען אין שטאדט, איז אהנע צווייפעל, ניט זעהר גוט,

אונד אונזער ערציהונג, דאס הייסט, דיא שלעכטע ערציהונג, האט דערמיט פיעל צו טהון. אָבער א מענש דארף ניט פערצווייפלען. מען מוז זיין א מאַן, פריינד! עס איז א פערברעכען זיך קראַנק צו מאַכען אונד זיך אזוי אָבלאָזען וויא דוא. ווייסטו וואס, פאָהר מיט מיר אויף מיין גוט. ער ליעגט ניט וויים פון דאנען. איבערמאָרגען זיינען מיר דאָרט. אויף מיין גוט וועסטו דיך ערהאָלען. דוא וועסט געהען אין פעלד, אין וואלד, איבעראל וואו עס בלאָזט א ריינע אונד פרישע לופט, אונד אזוי וועסטו דיך ערהאָלען. דוא וועסט אויך סענען געהן אויף דער יאַגד. איך בין אפילו ניט קיין יעגער, אָבער דאָך האב איך א גוטען יאַגד־הונד. דוא מוזט וואהרשיינליך ליעב האבען דיא יאַגד? דאס שאדעט ניט, איבערהויפט יעטצט, ווען עס איז נעטהיג דוא זאָלסט זיין אויף׳ן פרייען פעלד אזוי פיעל וויא מעגליך. יא, יא, קום מיט מיר, דיא ריינע אונד פרישע נאַטור, וועט זיין דיין בעסטער דאָקטאָר אונד עס וועט דיך אויך קורירען.״

זיין קורצע שילדערונג איז מיר געפעלען געוואָרען, אונד איך האב ניט נאָר געשפירט, אז ער האט רעכט, זאָנדערן יעדעס וואָרט איבער דער נאַטור, האט מיך אזוי אָנגעצויגען, אז איך בין שוין נייגיעריג געוועז צו זיין אויף זיין גוט.

אויף׳ן לאַנד צו לעבען, געהן אויף דער יאַגד, איבער דיא גרינע פעלדער אונד בערג, צווישען דיא בוימער, איינאטהמען דיא הערליכע לופט, — דאס אלעס האט מיך בעגייסטערט. איך האב איינגעזעהן, אז דאָרט, אין דער שטילער אונד איינזאמער געגענד, וועט קיינער ניט זיין וואס זאָל מיך ארונטער פיהרען פון וועג, אונד דאָרט וועל איך קענען געהיילט ווערען גייסטיג אונד קערפערליך.

איך האב שוין פריהער איינמאל דאריבער געדענקט, אז איך זאָל אהיים פאָהרען, אָבער אונזער גוט איז געלעגען צו וויים פון מאָסקווא. דיעזע געלעגענהייט האט מיר אויסגעזעהן נאָך מעהר וויא געוואונשען.

איך האב פערשפראָכען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש מיט איהם צו פאָהרען אויף זיין גוט, דעם אנדערן טאָג.

„דאס איז שעהן!״ האט ער אויסגערופען ערפרייט פון מיין ענטשלוס. „דוא וועסט אויך דערוויל בעקאַנטשאפט מאכען מיט מיין פרוי. זיא אונד דיא קינדער, וועלען זיך זעהר פרייען דאריבער. איך האב א טאָכטער, טאָניא, וועלכע איז א וואונדערבארעס קינד. דוא וועסט ערשטוינט ווערען איבער איהר.״

2.

איך קען זאגען, אז זייט איך געדענק מיך זעלבסט, האב איך אויך געקענט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש.

זיין נאמען איז געווען פערבונדען מיט פיעלע זיסע עראינערונגען פון מיין אונשולדיגער קינדהייט. איך האב מיך עראינערט ווען ער האט מיט מיר געשפאסט אונד געשטיפט אלס קינד אונד דיא פערגאנגענהייט האט מיך אנגעפיללט מיט פרייד אונד פערגניגען.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז געווען דער קוואטער פון מיין אינגערער שוועסטער. אונד אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז זעהר אפט געגאנגען מיט מיין פאטער אויף דער יאגד, אונד צו נייא־יאהר, האט ער פאר אונז אלע געבראכט שעהנע פרעזענטען.

אין מיינער פאנטאזיע איז געווען פערבונדען אנגענעהמעס אונד שעהנעס מיט זיין נאמען. ער איז געווען כמעט אונזערער א שטוב־מענש. קיין קינדער האט ער ניט געהאט אונד זיין פרוי האבען מיר ניט געקענט. זיא האט געוואהנט אירגענדוואו אין א וויטער גובערניע פון זיד־רוסלאנד, אונד ער האט קיינמאל איבער איהר ניט געשפראכען. מיר האבען אבער אונטערדעסען געוואוסט, אז זיא איז אימער געווען קראנק.

אין א טאג איז ערשיענען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש אין אונזער הויז זעהר טרויעריג אונד בעטריבט. מיר זיינען אלע געווען דאריבער ערשטוינט, ווייל זיין נאטירליכע מונטערקייט איז קיינמאל ניט געשטערט געווארען. מיר האבען געוואוסט, אז מיט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'ס ערשיינען, וועלען מיר האבען א וויטץ, א שפאס, אונד אלע וועלען לאכען. אבער אין דיעזען טאג איז ער געווען אונגעוועהנליך שטילל.

מיר זיינען אלע געווען נייגיעריג צו וויסען וואס דאס בעדייטעט, אונד מיין מוטער האט איהם בעדרונגען מיט פראגען ער זאל אונז זאגען וואס עס האט פאסירט. ער האט אונז דערצעהלט, אז זיין פרוי איז געשטארבען אונד ער איז געבליעבען אליין אין דער וועלט. דאן האבען אנגעפאנגען צו ליפען דיא טרערען פון זיינע גוטע אויגען אונד מיר האבען מיטגעוויינט.

איך קען מיך נאך גאנץ גוט עראינערן אן יענער סצענע, ווייל מיר, דאס

הייסט דיא קינדער, זיינען געווען זעהר בעטריעבט דעם גאנצען טאָג אום אונזער פריינד דימיטריעוויטש.

נאכדעם האט ער אויפגעהערט אונז צו בעזוכען אזוי אָפט וויא פריהער, אָבער ער איז אונטערדעסען געבליעבען אונזער פריינד אונד מיר זיינע פריינד.

מיר, דאס הייסט דיא קינדער, האבען איהם גערופען „דוא," טראָטץ דעם וואס ער איז געווען א מאן אונד מיר בלויז קינדער. עס איז, וויא בעקאנט, אזא געוואָהנהייט אונטער קינדער ווען זייא קומען אָפט אין בעריהרונג מיט איין עלטערע פערזאָן, אונד ווען מיר זיינען אונטערגעוואקסען, האבען מיר זיך שוין ניט געקענט אָבגעוועהנען פון איהם רופען „דוא."

ווען איך בין אַלט געוואָרען אכטצעהן יאָהר, ערראינערט איך מיך, אז ער האט אונז בעזוכט, אונד איך האב איהם אנגעשפּראָכען מיט „איהר." ער האט מיך גערופען „גרויסער נאר" דערפאר, אונד מיר געזאגט, ער וויל ניט איך זאָל איהם רופען אנדעריש וויא „דוא." דאס איז אויך געווען דיא אורזאכע, ווען איך האב איהם בעגעגענט אין מאָסקווא, אונד איהם ניט געאירצט.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז געווען א מאן פון א יאָהר פופציג, ווען זיין ערשטע פרוי איז איהם געשטאָרבען. ער איז אַלזאָ שוין ניט געווען קיין יונגער מאן, אָבער זיין געזונדהייט איז געווען בעסער וויא בייא פיעלע איונגערע מענשען. דערצו האט איהם זיין מונטערקייט צוגעגעבען איין אינטערעסאנטען יוגענד-גייסט.

ער איז געווען עטוואס פעט, מיט א בייכעל; זיין קאָפּ איז געווען בעדעקט מיט אייזען-גרויע האאר, אָבער זיין גאנג אונד אויפטריט, וויא אויך זיין פרישע פארב אין געזיכט, האבען איהם פאָרגעשטעלט אלס פיעל איונגער וויא ער איז געווען.

ווען ער איז געבליעבען איין אלמן, האט ער זיך צוריק געצויגען אויף זיין גוט אונד געפונען איין אנגענעהמע בעשעפטיגונג אין דער לאנד-ווירטהשאפט.

מיר האבען איהם א היבשע צייט ניט געזעהן אונד ניט געוואוסט גענוי וואס עס איז פון איהם געוואָרען. ער האט זיך אָבער אונטערדעסען בעקאנט געמאכט מיט א יונגעס מעדכען, מיט דעם נאמען לודמילא איוואנאָוונא, אונד מיט איהר חתונה געהאט.

לודמילא איוואנאָוונא האט ניט געקענט זאגען גענוי ווער איהרע עלטערן זיינען געווען. אלעס וואס מען האט איבער איהר געוואוסט, איז אויך אלעקסאנדער

דימיטריעוויטש געווען בעקאנט. אלס קליינעס קינד איז לודמילא אויפגענומען געווארען פון איין אלטער גוטס־בעזיטצערין אין זיין נאכבארשאפט, אונד דארט איז זיא ערצויגען געווארען. אלס דיא אלטע פרוי איז געשטארבען, איז לודמילא איבערגעבליעבען אליין אויף דער וועלט, אהן א פאטער, אהן א מוטער אונד אפילו אהן בעקאנטע.

איך האב ערפאהרען, דאס ווען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט מיט איהר געשלאסען בעקאנטשאפט, איז זיא געווען אזוי פערצווייפעלט, דאס זיא האט איינפאך ערקלערט, אז זיא וואלט זיך פערקויפט אפילו פאר א שקלאפין אבי צו האבען א היימאטה.

ווען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט זיא געפרעגט אויב זיא וואלט מיט איהם געהייראטעט, איז זיא געווען אזוי איבערראשט פון גליק, אז זיא האט איהם געוואלט קושען דיא הענד אויס דאנקבארקייט. ער האט איהר אונטערדעסען נאכהער געגעבען געלעגענהייטען, זיא זאל דעם שידוך ניט אננעהמען. ער האט איהר געצייגט אנשטענדיגע פלעטצער, וואו זיא זאל קענען אנשטענדיג לעבען אונד הייראטהען א מאן פון איהרע יאהרען. אבער זיא האט פון קיין זאך געוואלט הערען. ער האט אלזא מיט איהר געהייראטעט.

צום ערשטען יאהר נאך דער חתונה, האט איהם זיין פרוי געבוירען א צווילינג. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז געווען האלב וואהנזיניג פון גליק. ער האט געלאכט, געטאנצט אונד ניט געהאט גענוג ווערטער וויא אויסצודריקען זיין פרייד. דאן האט זיא געבוירען נאך א קינד.

ווען איך האב בעגעגענט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש אין מאסקווא, איז עס שוין געווען היבשע עטליכע יאהר זייט איך האב איהם ניט געזעהן. איך האב נאטירליך געקענט רעכענען איהם צו זעהן געעלטערט. אבער איך האב געהאט א טעות. ער האט פאזיטיוו אויסגעזעהן אינגער, וואס עס אנבעלאנגט זיין מונטערקייט, האט ער פארגעשטעלט א שטיפענדען 10־יעהריגען אינגעל.

ער איז געווען גלאט אבגעראזירט אויף זיין געזיכט, געטראגען דיקע וואנצעס אונד פון זיינע אויגען האט ארויס געשיינט גליק אונד צופריעדענהייט.

מיט צוויא טעג שפעטער נאך אונזער בעגעגנונג, זיינען מיר געווען אויף זיין גוט, וועלכעס איז געלעגען אין א ווינקעל־געגענד, וויא פערשטופט אין שטילעם שוים דער נאטור.

איך בין זאפארט בעגייסטערט געווארען מיט דער טרוימערישער אונד פאעטישער שטילקייט אויפ'ן לאנד.

איך האב געהאט צוויא מאָנאט צייט דאָרט צו פערברענגען, אונד ער בליקענדיג דיא הערליכע נאטור, האט מיר באַנג געטהאָן וואס איך וועל דאָרט ניט קענען פערבלייבען מעהר.

יעדענפאלס האב איך בעשלאָסען איינצואטהמען אזוי פיעל פרישע לופט, וויא מיינע שוואכע לונגען וועלען נאָר קענען אריין נעהמען.

עס איז געוועזען צום ענדע מאָנאט אָקטאָבער. דאס וועטער איז געוועזען רוהיג אונד זעהר שעהן. אלעס האט אויסגעזעהן זיך צו באָדען אין ליכט פון דיא זוננע־שטראהלען. דיא גרינע פעלדער, דיא געלבע וועלדער. דער בלויער הימעל, דער קלארער טייכעלע, דיא געבלומטע לאָנקעס — אלעס האט אויסגעזעהן הערליך!

וויא מיר זיינען אריין אין זיין וויבערעס איינשטאָקיגעס הויז, איז אונז זיין גאנצע פאמיליע ענטקעגען געקומען. יעדעס געזיכט האט געשטראהלט מיט פרייד.

פון דעם עמפפאנג אונד פון דעם געשרייא אונד אונבעשרייבליכע פרייד פון דיא קינדער, האב איך פערשטאנען וואס פאר א פאטער ער איז.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט מיך פאָרגעשטעלט פאר זיין פרוי. זיא האט מיר אויסגעזעהן זעהר שעהן.

„דאָ שטעל איך דיר פאָר,“ האט ער געזאגט צו זיין פרוי ווייזענדיג אויף מיר, „דעם זוהן פון סעמען פעטראָוויטש, פון וועלכען איך האב דיר שוין אזוי פיעל מאל דערצעהלט. ער וויל זיך בייא אונז ערהאָלען. מיר וועלען אלזאָ דארפען איהם גוט פפלעגען, איהם שיקען אויף דער יאגד, אונד איהם אזוי לאנג האלטען בייא אונז, ביז זיין געזונד אונד מונטערקייט, וועלען צוריק קעהרען.“

„עס פרייט מיך זעהר, עס פרייט מיך זעהר,“ האט געזאגט לודמילאָ איוואנאָוונא.

זיא האט מיר דאן געגעבען איהר האנד, אונד איך האב בעמערקט וויא איהר געזיכט איז אביסעל רויט געוואָרען.

עס האט ניט פיעל געדויערט אונד מיין אויפמערקזאמקייט איז צוגעצויגען געוואָרען צו איהר בענעהמונג. איהר שפּראכע איז געוועזען גראָב, אָדער, אום זיך אנדערש אויסצודריקען, אונגעשליפען, וויא בייא דיענסט־מיידלעך.

איך האב אפילו געוואוסט אז אלעקסאנדער דימיטריעוויטש קומט אויך ניט אויס דיא הויכער אריסטאָקראטיע, אבער דאך האט ער געוואוסט וויא זיך צו

בענעהמען, אונד פון דין פרוי האב איך ניט ערוואַרטעט אזא אונטערטהעניגען דיענער־מאַן.

מען האט מיר גלייך אָנגעציינט א קליינעס בעזונדערעס צימער, וואס איז געווען נעבען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס ארבייטס־צימער. איך בין אויך באלד בעזאָרגט געוואָרען מיט יעדער קלייניגקייט.

איך האב מיך, פון דער ערשטער מינוט אן, געפיהלט זעהר בעקוועם, אונד, זייענד אין אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס געזעלשאפט, הערענדיג זיין מונטערע שטימע, האט זיך מיר געדאכט, אז מיין מרה־שחורה פערשווינדעט מיט דיא אויגען קוקענדיג.

איך האב געשפירט, אז דאָרט איז דער פּלאטץ, וואו איך וועל קענען צוריק קריגען געזונדהייט, אונד מיין ערהאָלונג מוז קומען.

עפּעס א מערקווירדיגעס געפיהל פון זיסער רוהע האט זיך פערבּרייטעט פון מיין הערץ איבער מיין גאנצען קערפּער, אונד, ווען איך בין געבּליעבען אליין, האב איך געוואָלט וויינען פאר גליק

3.

דיא נאטור! הערליך אי דאס ווערק פון דער שעפּפונג אונד ערהאַבען איז דאס לעבען אונטער דיא נאטירליכע אונד ניט געקינסטעלטע אומשטענדען.

דיא לופט פון דיא פעלדער, דיא ריינע זונענשטראהלען, דאס שפּיעלען פון דיא פייגעלעך אויף דיא פרייע בוימער אונד דאס מורמלען פון דעם טייכעלע נעבען שטילען וואלד — דאס איז וואס ציהט אונז אן מיט נאטירליכקייט, ריינהייט אונד וואהרעס פערגניעגען.

נאך א לעבען פון געשטיקטער שטאדט־לופט, פון זאלאַנען־געדויש אונד געפּודערטע חוה'ס טעכטער, האב איך מיך פּלוצלינג וויעדער געפונען אין גאָט'ס פרייער נאטור וואו יעדע איינאטהמונג שטארקט דעם קערפּער, לייטערט דיא געדאנקען אונד מונטערט אויף דעם גייסט.

איך בין געצוואונגען געווען אָנצופאנגען א רעגעלמעסיגעס אונד געזונדעס לעבען.

וויא איך האב נאָר אויסגעטרונקען מיין גלאז טהעע גאנץ פריה, האב איך ארויף געלעגט דיא ביקס אויף דיא אקסלען, אונד אין דער בעגלייטונג פון דעם

התר, בין איך אוועק אויף דער יאגד פון פויגלען, וועלכע זיינען געווען אין גרויסע מאסען אין יענער געגענד.

א גן־עדן געריך פון בלומען אונד גראז איז צופאכט געוואָרען פון א לייכטען ווינטעלע, אונד איך האב מיך געשפירט אזוי גליקליך, אז מיר האט זיך גערדאכט, דאס מיין הארץ ווערט פעט אונד דיק.

אויפהויבענדיג מיינע אויגען צום טיעף־בלויען הימעל, האב איך פערגעסען אן דער פערדאָרבענהייט פון דער וועלט אונד איך האב מיך פערלוירען אין זיסע טרויסערייען פון וואהרעס גליק.

דאן האב איך בעמערקט בויערן געהען צו דער ארבייט; זייערע מונטערע שטימען האבען אָבגעקלונגען אין נאטור'ס העררליכער לופט, אונד איך האב מיר געטראכט, אז ד'א מענשען וואס לעבען ניט מיט דער נאטור, ווייסען ניט דיא וואהרע בעדייטונג פון לעבען.

אום דרייא אוהר נאכמיטאג, האב איך צוריק געקעהרט אהיים, גליקליך, צופריעדען אונד געשטארקט.

איך האב דאן פערבראכט דעם גאנצען נאכמיטאג אין דער געזעלשאפט פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש אונד זיין פאמיליע.

וויא עס איז נאכט געוואָרען, זיינען מיר ארויס געגאנגען צוזאמען שפאצירען אויף דעם גרינעם גראָז, אונד אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט מיר געצייגט מיט פערגניגען דיא געביידען, שפייכלער אונד פערשיעדענע שטאלען וואס האבען בע־לאנגט צו זיין גוט. דאן האבען מיר צוריק געקעהרט אין הויז, אונד מיר האבען פערבראכט דיא צייט אין שפייזע צימער.

מיר האבען גערעדט איבער אלעס מעגליכע וואס איז אונז געקומען אויף דיא געדאנקען.

מיין אונמוטה איז געווען פערשוואונדען, מיין אונגעדולד האט מיך פערלאָזען, אונד איך האב געקענט הערען עטוועדער וויא איין אנדערער לעזט עפעס, אָדער איך זעלבסט האב געלעזען פיר דיא איבריגע. אמאל האב איך געשפיעלט שאך מיט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'ן, אונד איך האב בעגריפען, אז דיא שוואכזיניג־קייט איז אוועק אונד דער אלטער שארפזינן האט צוריק געקעהרט.

לודמילא איוואנאָוונא פלעגט אונטערדעסען ענטוועדער זיטצען ביים טיש, אדער שפיעלען קלאוויר אונד צו זינגען האלב־הויכע ראָמאנצען.

צייטענווייז האב איך זיא בעגלייטעט ביים געזאנג, ווייל איך האב ניט גע־האט קיין שלעכטע שטימע.

בייא אזא צייט, האבען זיך דיא קינדער צוריק געצויגען מיט דוניאשא'ן, דאס קאמער־מעדכען, אין זייער צימער. דאן האבען זייא צוריק געקעהרט צום אבענד־עסען.

דיא עלטערע קינדער, א צווילינג, א מיידעל מיט א אינגעל, ביידע בלאס אונד מאגער, זיינען געווען זעהר עהנליך צו זייער מוטער, אונד פארגעשטעלט טרויעריגע אונד אונאנגענעהמע געזיכטער. דאס איינגסטע קינד, א מיידעלע וואס האט געהייסען טאניא, איז אלט געווען בלויז 3 יאהר. זיא איז געווען א קאנ־טראסט צו דיא עלטערע קינדער, אונד האט ארויס גערופען איין ערשטוינען אונד בעוואונדערונג מיט איהר פייערדיגע שפראך אונד מונטערקייט. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, האט געליעבט טאניא'ן, ליידענשאפטליך.

ער פלעגט זיא נעהמען אויף דיא הענד, מיט איהר שטיפען, שפיעלען אונד זיך אונטערהאלטען. מיט דיא אנדערע קינדער ווידער, האט ער זיך זעהר וועניג אבגעגעבען.

טאניא האט ניט נאר אויסגעזעהן עהנליך צו איהר פאטער, זאנדערן זיא האט איהם אויך געליעבט מעהר וויא דיא אנדערע קינדער. זיא פלעג איהם אומ־ארמען, גלעטען אונד קושען.

„יעטצט, טאניא,“ פלעגט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש צו איהר זאגען, „לאמיר זעהן אויב דוא קענסט מיך כאפען.“ — בייא דיעזע ווערטער האט ער אנ־געהויבען צו לויפען איבער דעם צימער.

„באלד, באלד,“ האט טאניא געענטפערט שנעל, אונד אנשטאט נאכצויאגען איהר פאטער, איז זיא לאבענדיג אליין אנטלאפען.

„אזוי נאר, דוא אנטלויפסט?“

„דוא קענסט מיך ניט כאפען, ניין, ניין, דוא קענסט ניט,“ האט טאניא גע־ענטפערט, אונד לויפענדיג ארום טיש, האט זיא געפאטשט מיט דיא הענטלעך אונד געשפרונגען וויא א יונג ציגעלע.

„אך, דוא קליין מיידעלע!“ פלעגט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש אויסשרייען, זיך אומווענדען, נאכלויפען טאניא'ן, זיא כאפען, נעהמען אויף דיא הענד אונד איהר אויסקושען יעדעס גליעד.

„פאפא, פאפעלע, טאטע, טאטעלע!“ האט טאניא געשריען עטליכע מאל מיט איהר זיסע שטימע אונד אויסשטרעקענדיג איהרע הענטעליך, האט זיא אומ־ארמט דעם פאטער אונד נאך אמאל געשריען לאכענדיג: „טאטעלע, טאטעלע!“

טאניא איז געווען א רייצענדעס, שעהנעס אונד זעהר ליעבעס קינד. איהר קלינגענדע שטימע האט אויסגעזעהן אנצופילען דאס הויז מיט דער אנגענעהמסטער מוזיק; איהרע שווארצע אויגעלעך, האבען געפינקעלט מיט מונטערקייט אונד גליק; איהרע געקרייזעלטע האאר אונד צארטעס קערפער׳ל, האבען אויך מיך ענטציקט.

יעדע בעוועגונג פון איהר, איז געווען ליעבליך, אונד אירגענד יעמאנד האט זיא געמוזט ליעבען.

זיא האט זיך אויך שנעל צוגעוואהנט צו מיר, אונד איך האב זיא געקענט נעהמען אויף דיא הענד, זיך שפיעלען מיט איהר אונד פערברענגען דיא צייט אין איהר מונטערער אונד אונשולדיג גליקליכער געזעלשאפט, גראדע אזוי גוט וויא אנדערע בעקאנטע.

דאס גרעסטע פערגניגען האב איך געשפירט, ווען איך האב זיא געהערט רופען איהר פאטער.

„פאפא, פאפעלע! טאטע, טאטעלע!“ וויא שעהן, וויא הערליך אונד וויא געטטליך דאס האט געקלונגען. קען אירגענד איין אינסטרומענט אין דער וועלט ארויס ברענגען אזעלכע טענער? ניין, אונמעגליך! אונד וויא גליקליך דער פאטער האט זיך בעדארפט שפירען דערביי!

ווען ער איז געווען אין צימער, האט זיא זיך אימער געפונען נאר נעבען איהם, אונד איהר קליינעס אבער פעטעס הענטעל, האט אימער געגלעט זיינע באקען אונד איהרע ליפעלעך האבען געמורמעלט: „טאטע, טאטעלע!“

„פאפעלע!“ נאך קלינגט אין מיינע אויערן דיעזעס געטטליכע זיסע וואָרט.

ווען טאניא איז ניט געווען אין צימער, האט עס אויסגעזעהן, אז עס פעהלט עפעס; אונד ווען איהר שטימע האט זיך ניט געהערט, האט מען געקענט זיכער וויסען, אז זיא שלאָפט.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט אויסגעזעהן זעהר גליקליך. נאכדעם ער האט אבגעלעבט פיעלע יאָהרען מיט א קראנקער אונד קינדערלאָזער פרוי, האט ער זיך פלוצלינג געזעהן אומרינגט מיט א געזונדער אונד גליקליכער פאמיליע. ער האט געפיהלט אזוי פיעל גליס, פון וועלכען ער האט פריהער אפילו ניט געחלום׳ט.

זיין צווילינג האט ער אויך זעהר געליעבט.

מאַנכע מאל, ווערהרענד מיר פלעגען זיטצען ביים טיש, האב איך איהם געזעהען צונעהן צו דיא עלטערע צווייא קינדער, זייא אומאַרמען אונד קושען (זייא זיינען אימער געזעסען איינס נעבען דאס אַנדערע) אונד צו זייא גערעדט ליעבענדע ווערטער.

אמאל האב איך איהם געהערט זאגען, אין א שמערצהאַפטען טאָן, אז ער איז זעהר בעטריעבט דאַריבער, וואס זיינע עלטערע קינדער זיינען ניט אַזוי פרעהליך אונד מונטער וויא טאניא.

„פרעהליכקייט אונד מונטערקייט אין א קינד," האט אַלעקסאנדער דימיטריעוויטש בעמערקט, „איז א סימן פון פאָלקאָמענער געזונדהייט אין גייסט אונד קערפער. אָבער אַלעס וועט נאך גוט ווערען — יא, עס מוז גוט ווערען, ווייל איך בין אַזוי גליקליך!"

דיא צווייא עלטערע קינדער פלעגען בייא אַזא סצענע אנפאַנגען צו שמייכלען אונד זיך צורוקען וויא דערשראָקענע שעפּ׳לעך צוזאמען.

מעהר פון אַלעס אין דער וועלט, האט אַלעקסאנדער דימיטריעוויטש געליעבט זיין פרוי.

איך האב עס דאָן צום ערשטען מאל ביינעוואָהנט, וויא עס איז מעגליך א מענש זאָל פערגעטערן א צווייטען מענשען. ער איז אימשטאַנדע געווען צו פאַלען פאַר איהר אויף דיא קניעס אונד בעטען וויא צו א גאָט. אונד פיעללייכט האט ער עס אויך געטהאָן, ווען איך האב ניט געזעהן.

עס איז געווען א מערקווירדיגע אונד אונבעשרייבליכע ליעבע. זאָגאַר דער פלאַטץ וואו זיא איז געזעסען, איז בייא איהם געווען טהייער אונד ליעב.

אַזא ליעבע, זעלבסטפערשטענדליך, איז אימשטאַנדע צו פערשטעכען דיא אויגען פון אירגענד א מענשען אונד איבערהויפּט אַזא עהרליכען מאַן וויא אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש איז געווען.

ער האט ניט נאָר ניט געזעהען איהרע פעהלער, זאָנדערן ער האט נאר ניט געוואָגט צו דענקען, אז עס איז מעגליך זיא זאָל האבען פעהלער.

אין זיינע אויגען איז זיא געווען א מלאך׳טע, א געטטין, דיא פאָלקאָמענהייט זעלבסט.

איך קען מיך ערמאנערן וויא איך האב דאמאלס געשטוינט איבער אַזא ברענענדער ליעבע. איך וואָלט עס מיר גאר קיינמאל ניט פאָרגעשטעלט, אַז דיא ליעבע קען האבען אַזא מאכט, ביז איך וואָלט עס ניט אַליין ביינעוואָהנט.

ער האט געשטודירט יעדען פון איהרע שריטע, ניט צום קריטיקירען, דאס איז איהם אפילו ניט איינגעפאלען, אָבער ער האט מורא געהט טאָמער טרעט זיא ארויף אויף עפעס וואס וועט איהר פעראורזאכען אונאנגענעהמעס. ער האט גע-בליקט מיט שרעקען אויף איהר געזיכט, ווען איהם האט זיך געדאכט, אז זיא איז בעזאָרגט.

יעדען פריה־מאָרגען פלעגט ער איהר זאגען אונגעפעהר פאָלגענדע ווערטער:

„געה אביסעל שפאצירען, מיין טייבעלע, דאס וועטער איז אזוי שעהן אונד הערליך — געה, געה, מיין ליעבע, זאָנסט וועסטו ווידער ניט קענען שלאָפען.“

צו טיש:

„עסס ניט קיין זויערקרויט, מיין טהייערע, איך האב מורא... נעכטען האסטו דיך בעקלאגט, אז דוא פיהלסט ניט גוט.“

אבענד:

דוא ביזט היינט אזוי בלאס, קינד; געה שלאָפען, געה איך בעט דיך, טהו מיר צוליעב, דוא ביסט מיעד.“

ווען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט געזאגט דיעזע צערטליכע ווערטער, האט לודמילא'ס שטערען זיך אימער פערקנייטשט אונד זיא האט גע-שוויעגען.

איך האב עס בעמערקט גאנץ גוט, נאָר אלעקסאנדער האט גאָר ניט געזעהען. ער האט ניט בעגריפען, אז זיין איבערטרעבענדער ליעבע קען זיין פרוי אמאל בעלעסטיגען.

ווען זיא האט געשפיעלט פיאנאָ אונד געזונגען, איז ער אימער ווילד געוואָרען פון בעגייסטערונג אונד ערשטוינען. ער פלעגט מיך אויפמערקזאם מאכען אויף דער רייניהייט פון איהר שטימע, אויף דיא קונסטפאָלע בעוועגונגען פון איהרע פינגער, אונד אום איהם צו מאכען פערגניעגען, האב איך געמוזט איינשטימען. איבעריגענס, האט זיא ווירקליך ניט שלעכט געזונגען.

„זינג דיעזעס ליעד, מיין טהייערע,“ האט ער צו איהר געזאגט יעדען אבענד. „עס איז מיין ליעבלינגס ראָמאנצע — איך בעט דיך, זינג: „מיין ליעבער ענגעל אומארמע מיך.“ עס איז דאָך אזוי הערליך אונד ערהאבען!“

אונד לודמילא האט אָנגעפאנגען צו זינגען איהר מאַן'ס ליעבלינגס־ראָ-מאנצע.

„העֶר נאָר הער,“ האט ער צו מיר געזאגט אונד זיינע אויגען האבען גע־שטראהלט מיט פערגניגען. „וויא געטטליך! וויא געפיהלפאָל אונד וויא ער האבען זיא זינגט!“

יא, זיא האט ניט שלעכט געזונגען, אָבער פון געטטליך אונד ערהאבען, איז עס נאך זעהר וויים געוועזען. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, וויא איך האב שוין בעמערקט, האט אָבער קיין פעהלער געקענט געפינען אין זיין פרוי.

„אך, פריינד,“ האט ער דאן געזאגט אימער אויפגערעגטער מיט פערגניגען, „ווען דוא זאָלסט נאר וויסען, בעגרייפען אונד פערשטעהן וויא גוט, וויא רייצענד אונד טאלענטפאָל מיין פרוי איז! זאג מיר דעם אמת, איז מיין לודמילא ניט א בעריהמטע שעהנהייט?“

לודמילא איז ניט געוועזען מיאוס, אָבער אלס א שעהנהייט איז מיר אונמעגליך געוועזען איך זאָל זיא אנערקענען. וואס עס אנבעלאנגט גוטסקייט, רייץ אונד טא־לענט, האב איך אין איהר ניט געקענט ענטדעקען.

איך האב מיך בעמיהט צו זעהן אין מיין פריינד'ס פרוי דאס זעלבע וואס איהר מאן האט געזעהן, אָבער מיט מיין בעסטען ווילען, איז עס מיר ניט מעגליך געוועזען.

זיינע ריהמערייען אונד ליעב־געזאנגען, האבען מיין אויפמערקזאמקייט צוגע־צויגען, איך זאָל זיא מעהר שטודירען. וואס מעהר איך האב אויף איהר געקוקט אונד וואס מעהר איך האב מיך צוגעהערט, האט זיך מיר אלץ געדאכט, אז איך זעה אין איהר דיא נאטור פון א קאמץ.

זיא איז געוועזען פון מיטעלמעסיגער וואוקס אונד פעט אָבער ניט דיק. פון דעם ערשטען בליק האט זיא פאָרגעשטעלט א פראָווינציעלער פון רייץ אונד לוסט. מיין אלטע אונד מיכטיגע ערפאהרונג אונטער פערשיעדענע פרויען, האט מיך אין דיעזער בעציהונג ניט גענארט. איהר בוזים איז געוועזען פול אונד שטארק ענטוויקעלט.

דיא אויגען האבען געהאט א מערקווירדיגען קאָליר — בלוי אונד גריינליך. זייא האבען אויף מיר געמאכט א דאָפּעלען איינדרוק. זייא האבען מיך דערמאָהנט אן א קאמץ אונד אויף אן א שלאנג וואס איך האב געזעהן דעם ערשטען טאג אויף דער יאגד אין וואלד. דאן איז אין דיעזע אויגען געלעגען א צווידייטיגער אויסדרוק פון ביטערע אונד בעזקייט. איהרע אויגען האבען מיך שטארק פעראינטע־רעסירט אונד איך האב געוואָלט, הורך דיעזע זעלטענע פענסטער — וויא מאנכע

דיכטער רופען זייא — אריין קוקען אין איהר זעעלע אונד בעגרייפען וואס פאר א מין פרויענצימער זיא איז, אָבער עס איז מיר געוועזן אונמעגליך. דער אונזיכערער בליק האט געצייגט אויף אונפערשטענדליכעס.

איהר קאָפּ איז געווען בעוואקסען מיט געדיכטע שעהנע רויטע האאר, פער-פלאָכטען אין לאנגע צעפּ, וועלכע זיינען אריבער געהאנגען איבער איהרע שולטער.

זיא האט כמעט אימער געטראגען לויזע שווארצע קליידער, אין וועלכע זיא האט זיך בעוואויגען מיט דער גערוישלאָזיגקייט אונד לייכטהייט פון א קאַטץ.

ווען זיא האט מיט יעמאנדען גערעדט פריינדליך, איז עס אונמעגליך געווען צו ערפאהרען אויב זיא מיינט עס ערנסט אָדער ניט. אין דיזער בעציהונג איז עס ניט געווען קיין אונטערשיעד אויב זיא האט גערעדט מיט מיר, מיט איהר מאַן, מיט דער דיענסט אָדער מיט איהרע קינדער. עס איז געווען זעהר שווער צו אורטהיילען אויב זיא קען זיין א גוטע פריינדין, א גוטע פרוי, א גוטע ווירטהין אָדער א גוטע מוטער.

איבערהויפּט האט זיך מיר פון אנפאנג געשטעלט דיא פראגע, אויב זיא קען זיין א גוטע פרוי. איך האב אין איהר בעמערקט דאס אונפערשטענדליכע וואס איין ערפאהרענער מאַן זעהט אין א פרויענצימער, בעגרייפט אָבער ער קען עס ניט ערקלערען. איך האב מיך אויך בעמיהט אויסצוגעפינען אויב זיא איז א ליעבענדע מוטער; נאָר דאס איז אויך פאר מיר געבליעבען א געהיימניס.

זיא איז אַלט געווען 24 יאָהר, אונד האט קיין בעזונדערע בילדונג גענאָסען. אַלעס וואס זיא האט געוואוסט אונד פערשטאַנען, האט געשטאַמט פון איינגע מאַ-נאַט אונטערריכט אין איין פּענסיאָן וואוהין אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט זיא געשיקט פאר דער חתונה.

פון דער ערציהונג בייא דער אלטער גוטס-בעזיטצערין, האט זיא גענאָסען דעם אונטערריכט וויא צו דערקענען גוטע שוועמלעך אויפ'ן פעלד אונד האָדעווען עופות.

אָבער דאס אַלעס האט לודמילא'ן ניט געשטערט צו מיינען, אז זיא איז שרעקליך געבילדעט אונד געוואלטיג ערפאהרען אין וועלטס-זאכען.

זיא האט אימער געזוכט צו בעווייזען, אז זיא וויס זעהר פיעל איבער פּעטער דעם גרויסען, איבער קייזערין קאטהערינא, איבער דער ניהיליסטישער בעוועגונג.

אונד, איבערהויפּט, האט זיא געוואָלט בעהויפּטען, אז זיא בעלאַנגט צו דער הויכער אינטעליגענץ. זיא האט אויך געסעגט גאַנץ אליין זאגען וואו שוועדען אונד נאַר־וועגען ליעגען; אונד וואס עס אנבעלאַנגט צו מוזיק, האט זיא געקענט אָנרופען א סך ווערטער, אָבער זיא האט קיין אהנונג געהאט פון זייער בעדייטונג.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש וויעדער, וועלכער איז ניט געוועזן קיין נאר אונד אויך בעזעסען בילדונג אונד ערפאַהרונג, האט זיך ענטוועדער ניט בעקימערט אום איהרע פוסטע בעריהמערייען, אָדער יעדע נאַרישקייט וואס זיא האט ארויס געבראַכט, האט בייא איהם אויסגעזעהן א חכמה.

מיר האט עס זעהר לייד געטהאָן אום איהם. איך האב מיר געטראַכט, אז ער האט עטוואס בעסערע פערדיענט, אונד אזא פרוי איז פאַר איהם זעהר אונ־פּאַסענד.

איך האב ניט געצווייפעלט, אז אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש, אָבוואָהל שוין איין עלטערער מענש, האט זיך געקענט אויסקלייבען א פּאַסענדערע פרוי. ער האט ניט נאָר בעזעסען רייכטהום אונד בילדונג, זאָנדערן זיין יוגענדליכעס אויסזעהן, האט איהם געגעבען גראַדע אזוי פיעל רעכט צו איין אַנשטענדיגער אונד גוטער פרוי, וויא אירגענד א מאַן.

מאַנכע מאָל האב איך איהם געוואָלט עפּעס אויפמערקזאם מאַכען אונד מעהרערע מאָל בין איך שוין געוועזן מיט דיא ווערטער אין מויל עפּעס צו זאגען, אָבער איך האב מיך צוריק געהאַלטען. איך האב עס ניט געקענט טהון, זעהענדיג וויא גליק־ליך ער איז מיט איהר.

„איבעריגענס," האב איך מיר געטראַכט, „דער געשמאַק בייא מענשען איז פערשיעדען. וואס מיר געפעלט, מוז ניט געפעלען איין אַנדערן, אונד וואס איין אַנדערן געפעלט מוז ניט מיר געפעלען. עס איז מעגליך, אז אזא פרוי וואס איך וואָלט געליעבט, וואָלט אַלעקסאַנדער'ן ניט אינטערעסירט. ווארום? דאַרויף זיינען מיר מענשען אונד מיר מוזען זיך בייגען צום ווילען דער נאַטור. אונד ווארום זאָל לודמילא ניט זיין קיין פּאַסענדע פרוי פיר אַלעקסאַנדער'ן? אה, איך בין אָבגעלעבט, אָבגעשמאַקט פון דער וועלט, אונד איך געפין דאָרט פעהלער וואו עס זיינען אין דער וואהרהייט דאָ מעלות. איז דען דאס שוין אלעס אין א פרויענצימער ווען זיא קען דעבאַטירען איבער פילאָזאָפיע, געשיכטע אונד געזעלשאַפטליכע לעהרען? ניין, ניין! וויא האבען אונזערע עלטערן אונד עלטערן'ס עלטערן גע־לעבט? זייא האבען געהאט איינפאַכע, גוטע אונד ניט איבערגעשפּיצטע פרויען, אונד אלעס איז געוועזן גוט. ווען קימערט דאס וואס לודמילא האט ליעב אביסעל

אז פלוידערן? האט דען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש קיין פערגניגען ווען טאניא פלוידערט? כודמילא איז אויך איינגערעכענט בייא איהם פאר א קינד. עס איז בעסער איך זאל שווייגען, ניט זוכען אין יענעם קיין פעהלער, ווייל איך אליין בין פול פעהלער. מיין גייסט איז שוואך, מיין קערפער אונד נעהירן קראנק, אונד איך ווייס ניט וואס גוט איז.״

אט אזעלכע געדאנקען האבען זיך אין מיר דורכגעווארפען אין דער ערשטער צייט, וועהרענד איך האב געזוכט צו ערגרינדען דיא אורזאכע פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש עס גליק.

אז ער איז געווען גליקליך, דאריבער האב איך ניט געצווייפעלט. נאך מעהר, ער איז געווען אזוי גליקליך, אז מיר האט זיך געדאכט, דאס ער וועט זיך ניט בייטען אויף זיין גליק מיט דעם גליק פון דער גאנצער וועלט.

איך האב בעגריפען, אז דאס הייסט פאמיליען־גליק אונד איך האב איהם מקנא געווען. איך האב איהם ניט מקנא געווען דערפאר ווייל איך האב איהם ניט פערגונען, אין געגענטהייל, איך בין איהם געווען א פריינד פון מיין טיעפסטען הערצען, נאר איך האב געוואונשען אויך אמאל אזוי גליקליך צו זיין.

איך האב מיר געטראכט, אז דאס לעבען, דאס וואהרע לעבען, בעשטעהט אין פאמיליען גליק. אין דער רייניהייט פון פאמיליען־ליעבע אונד טרייהייט. איך האב נאך אמאל אנגעפאנגען אויפצומישען מיין פערגאנגענהייט אונד געפונען א תוהו־ובוהו פון קומפעריא, געמיינהייט, פערדארבענהייט אונד שמוטץ.

„ניין, ניין!״ האב איך צו מיר אליין אויסגעשריען, „ניט דארט ליעגט דאס גליק פון מענשליכען לעבען; ניט דארט קען מען געפינען רוה אין קערפער אונד גייסט, זאנדערן אין זיין הויז, צווישען זיינע קינדער, נעבען זיין פרוי״...

א פרוי! יא, א גוטע, ריינע אונד זויבערע פרוי, איז דיא קרוין פון א מאן'ס גליק. אבער וואו נעהמט מען אזא פרוי?

וואס וועל איך טהון ווען איך זאל אנטרעפען אזא פרוי ויא לוד־מילא איז?

דיעזער געדאנק האט מיך בערוישט. איך האב ניט געקענט ארויס קריכען צו א דייטליכער ערקלערונג.

„וואס איז א פרוי?״ האב איך מיך געפרעגט. „איז זיא א קאמפאניאן אין לעבען, אדער״...

אדער וואס? מיין נעהירן האט אנגעפאנגען צו רוישען.

„א קאמפאניאָן אין לעבען?" איז געווען די נעכסטע פראגע. „ניין, א פרוי איז ניט קיין קאמפאניאָן אין לעבען. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש בעווייזט עס מיר, אז דאס איז ניט דער פאל. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, דער ערפאהרענער אונד געבילדעטער מאן, קען זיך ניט אינטערעסירען מיט לודמילא'ס נארישקייטען, ווען זיא וואלט געווען זיין קאמפאניאָן! איהרע נארישקייטען אינטערעסירען איהם נאר ווערפאר, ווייל זיא איז ניט גלייך צו איהם אין גייסטיגער ענטוויקלונג. ער בעטראכט זיא אלס א קינד, אלס... ניין, ניין, ניט אלס א קינד. צו א קינד האט מען אנדערע געפיהלע אונד אנדערע נייגונגען פיהרען אונז מיר זאלען זיך אינטערעסירען מיט א קינד'ס פוידערייען. לודמילא איז אלזאָ ניט אלעקסאנדער'ס קאמפאניאָן אונד אויך ניט זיין קינד. זיא איז זיין פרוי! אונד דאָ ליגט דער הונד בעגראָבען!

„זיין פרוי, יא, אונד דערפאר האט ער זיא אזוי ליעב אונד זיא אינטערעסירט איהם. לודמילא איז יונג, געזונד, שטארק אונד אנציהענד. זיא האט אין זיך אלעס וואס א פרויענצימער דארף בעזיטצען, אום א מאן אנצוציהען, אונד דערפאר ליעבט זיא אלעקסאנדער דימיטריעוויטש! דאָ ליעגט דאס געהיימניס!

„עס איז אויך קיין ראיה ניט, אויב זיא קען מיך אָדער איין אנדערן אינטערעסירען; איבער אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט זיא א מאגנעטישע קראפט, אונד ער ליעבט זיא!

„א קאמפאניאָן ליעבען מיר אנדערש, א קינד ליעבען מיר אנדערש אונד א פרוי ליעבען מיר אנדערש. א קאמפאניאָן ליעבען מיר פאר זיין גייסט, א קינד פאר זיין אונשולד אונד א פרוי? — פאר איהר קערפער!"

איך בין געקומען צו דיעזען רעזולטאט, בשעת איך בין ארום געגאנגען אויף דיא פעלדער נאכדענקענדיג אונד נאכקלערענדיג.

„אונד ווארום ליעבט אלעקסאנדער לודמילא'ן?" האב איך מיך געפרעגט. דער ענטפער איז געווען:

„זיא איז איין אנציהענדעס פרויענצימער!"

איין אנציהענדעס פרויענצימער? דיעזער געדאנק האט מיך אָבגעשטעלט אונד איך האב אָנגעפאנגען צוריק צו קעהרען צו דיא פאנטאזיען איבער פרויען. איך האב געטראכט, געדענקט אונד בין אויפגערעגט געוואָרען.

דאן האב איך געהערט א שטימע אין מיר אויסרופען:

„לומפ! זיא איז דיין פריינד'ס פרוי!"

4.

איינינע טעג זיינען שוין פאַראיבער, זייט איך האב מיך איינגעקוואַרטירט בייא אלעקסאנדער דימיטריעוויטש.

ער איז געווען אויסעראָרענטליך צערטליך צו מיר. ער האט אָנגעווענדעט אלעס מעגליכע עס זאָל מיר גאר ניט פעהלען, אונד מיין וואונש איז ערפיללט גע-וואָרען, נאך איידער איך האב איהם אויסגעשפּראָכען. ער האט בעמערקט וואס איך האב געליעבט ביים עסען, אונד ער האט מיך דערמיט בעזאָרגט. ער האט אויסגעזעהן הנאה צו האבען פון מיין אפּעטיט אונד שטאַרקונג.

ער האט מיך בעטראַכטעט אלס זיין בעסטען גאסט. ער האט געקענט מיינע עלטערן, געווען א פריינד פון אונזער הויז אונד מיך געליעבט אלס קינד. יעטצט, אלס ער האט מיך געזעהען שוואך אונד קראַנק, האט ער געוואָלט טהון אַלעס מעגליכע אום מיר צו פערשאפען פערגניגען, בעקוועמליכקייט אונד געזונד.

לודמילא איוואנאָוונא איז אויך געווען זעהר גוט צו מיר, טראָטץ עס האט זיך מיר אויסגעוויעזען אין דער ערשטער צייט, אז זיא טהוט דאס עפּעס געצוואונגען, וויא איינער רעדט, בלויז צוליעב איהר מאַן. דאס האט מיך אנפאנגס בעאונרוהיגט, אָבער, וויא איך האב שוין פריהער געזאגט, איז עס שווער געווען זיא צו פערשטעהן, אונד איך בין ניט געווען זיכער אויב זיא איז פריינדליך פון הערצען, אָדער זיא טהוט עס אויס עטיקעטע.

אין איין אבענד, זיטצענדיג ביים עסען, האט זיא אלעקסאנדער דימיטריע-וויטש געפרעגט, וויא זיין טבע איז געווען, ווארום זיא זעהט אויס אַזוי טרויעריג.

„איך בין ניט טרויעריג," האט זיא געענטפערט שארף, „דוא בילדעסט דיר נאָר איין."

„זייא ניט בעז, מיין קינד," האט אלעקסאנדער געזאגט בעטריעבט אונד ערשטוינט. „איך האב דיך ניט געוואָלט ערגערן. מיר דאכט זיך ווירקליך, אז דוא זעהסט ניט אויס וויא אימער."

„אַזוי איז עס אימער. דיר דאכט זיך, אונד איך וויים ניט וואס. דאס קריינקט מיך ביז צו טויט. פון אין דער פריה ביז אין דער וויטער נאכט, ווערסט ניט מיעד מיט דיינע נאכפראגען. באלד בין איך בלאס, באלד טרויעריג, באלד

מיער אונד נאך מויזענדער אנדערע פראגען וואס קלעפען זיך וויא איין ארבעס אן דער וואנט"...

„אָבער, מיין ליעבעס קינד, וויא קענסטו אזוי רעדען?" האט אלעקסאנדער געזאגט מיט א ציטערענדער אונד שמערצהאפטער שטימע.

זיין מאן האט מיך געריהרט ביז צום הערצען. איך האב געזעהען, וויא זיא האט איהם שרעקליך בעליידיגט אין מיין געגענווארט. אונד ווארום?

בלויז דערפאר, ווייל ער האט זיא אזוי געליעבט, דאס ער איז געוועזן בע־זאָרגט אום איהר וויא אום א צארטע בלום, וועלכע מען היט פון צופיעל רעגען, קעלט אָדער צופיעל היטץ.

עס האט מיר אויך אויסגעזעהען, אז ער האט פון איהר צום ערשטען מאל געהערט אזא שפראכע. דאס האט איהם ווירקליך ערשטוינט. ער איז דערצו ניט געוואָהנט געוועזן.

אויף זיין געזיכט האט זיך אָבגעשפיעגעלט א מיגנע פון שמערץ אונד ליידען. זייא האבען געשוויעגען.

ווארום זיא האט געקענט אזוי רעדען, איבערהויפט אין מיין געגענווארט, האב איך ניט געקענט בעגרייפען.

איז דאס געוועזן א פארשטעלונג פאר מיר אום איך זאָל וויסען, אז זיא קימערט זיך ניט אום איהר מאן'ס צערטליכקייט? איך האב מיר דארויף ניט געקענט ענטפערן.

איך האב געוואָרפען א בליק אויף איהר געזיכט.

„הא," האב איך מיר געטראכט, „איך האב אלזא קיין טעות ניט געהאט. דיא קאטץ שפיעלט זיך אזוי לאנג גוטמיטהיג, ביז זיא גיבט א קראצץ מיט דיא נעגעל אָדער א ביס מיט דיא ציינער. דאס איז זיא! איך האב זיא דערקענט! איהר וואהרע נאטור צייגט זיך ארויס!"

ווען איך האב צו איהר געקוקט, האט זיא אנגעפאנגען צו שמייכלען, אונד מיך אָנגעקוקט מיט איהרע אויגען, וועלכע האבען דאמאלס געהאט א גרינע פארב. זייא האבען מיך דערמאָהנט אן דער שלאנג.

איהר בליק צו מיר איז געוועזן פעסט אונד ניט ערשראָקען. איך האב דאָרט בעמערקט א גלאנץ פון בעזקייט.

מיר האבען אלע דרייא אונטערדעסען געשוויעגען, אונד דאס שווייגען האט אויסגעזעהן זעהר אונאנגענעהם. איך האב מיך געקראצט אין אויער, אום עס זאָל

הייסען, אז איך פערברענג מיין צייט מיט עפּעס אנדערש אונד קלער נאר ניט אום דעם וואס איז פאַרגענאַנגען.

דאַן האט זיך געהערט א גערויש אונד דיא קינדער זיינען אריין אין צימער, וועלכעס האט אונטערבראָכען דיא שטילקייט.

„פּאפּא, פּאפּעלע!" האט אויסגעקלונגען מאַניא'ס שטימעלע. „מיר האבען געמאכט הייזלעך פון שטיינער, אונד מיר האבען געהאט אזעלכע שעהנע זאכען"...

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט גענומען דאס קינד אויף זיינע הענד אונד אָנגעפאַנגען דערמיט צו געהען לאַנגזאם איבער דעם צימער, זיא דריקענדיג צו זיין ברוסט.

לודמילא איוואנאָוונא האט איהם נאכגעפאָלגט מיט איהר בליק, וויא איינער רעדט: „דער אַלטער נאר!"

דאַן האט זיא זיך אָבגעווענדעט פון איהם, געלעגטביידע עלענבויגענס אויף'ן טיש, אינטערגעשפּארט איהר שעהנעם קאָפּ מיט דיא דאַלאָניעס אונד ארויס שטעלענדיג איהרע ווייסע ציינער, האט זיא געזאגט:

„עס איז שרעקליך לאַנגווייליג."

אלעקסאנדער מיט מאַניא'ן איז דערווייל צוגעגאנגען צו דער טהיר פון צימער. זיא האט געוואָרפען א בליק הינטערווייליגעבס אונד געזאגט:

„אלעקסאנדער דימיטריעוויטש (אזוי האט זיא איהם אימער גערופען, אנער־קענענדיג מיט דיעזען אויסדרוק, אז ער שטעהט העכער אלס זיא מיט זיין פער־שטאנד אונד בילדונג,) איז דעם גאנצען טאג בעשעפטיגט. איך בין אימער אליין; נאר אליין וויא א בוים אין מיטען פעלד. איך האב קיין בעזוך, קיינע געזעלשאפט, קיין צערשטרייאונג אונד איך וויים ווירקליך ניט וויא מען קען פערברענגען דיא צייט."

א בליק נאך אמאל אויף א זייט, האט זיא איבערצייגט, אז איהר מאן איז שוין ניטאָ אין צימער, אונד זיא האט פאָרטגעזעטצט:

„איך פרעה מיך ווירקליך, וואס איהר זייט צו אונז געקומען. ניעמאנד האט עס געפונען פאר נעטהיג אונז ביז יעטצט דאָ אויפצוזוכען. א פריינד'ס־ריכטער קומט יא אמאל צו אונז אויף בעזוך, אונד ער איז איין אלטער מאן. אונד דערצו, מאכט מיך אלעקסאנדער דימיטריעוויטש ווירקליך קראנק מיט זיינע בעשטענדיגע נאררישע זאָרגען אום מיר, אונד איך בין שוין זאט דערפון"...

אין מיינע געדאנקען איז עס איינגעפאלען, אז זיא האט ווייטער געוואכט ואגע: „אונד אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז אויך איין אלטער מאן, וועלכער אינטערעסירט מיך ניט, ווייל ער איז רוי אונד מיאוס.“

עס איז קיין צווייפעל, אז איך האב געליזען איהרע געדאנקען.

זיא האט ארונטער גענומען דיא הענד פון אונטער איהרע באקען, צוגערוקט דעם סאמאוואר, אונד אנגעגאסען טהעע.

„אימער אין הויז אונד נאר אין הויז,“ האט זיא ווייטער געמורמעלט מיט א זיפץ. „נאר איין איינציגעס מאל בין איך געוועזן אין קלוב אונד געטאנצט. בייא גאט, דארט איז געוועזען לוסטיג אונד מונטער! איך האב מיך געוואלטיג אונטער-האלטען. עס זיינען דארט געוועזען פיעלע אפיציערען. האט איהר אויך ליעב צו טאנצען?“

„יא, אמאל,“ האב איך געענטפערט אונגערן.

פאר מיינע אויגען איז געשטאנען דאס גוטמיטהיגע אונד בעטריעבטע געזיכט פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש.

דאן איז געקומען א מערקווירדיגער מאמענט איבער מיר.

איך האב זיא בעטראכט וויא א קאטץ, וויא א שלאנג אונד איך בין אימ-שטאנדע געוועזען זיא צו פערראכטען אונד פערהאסען. איהר שפראכע האט מיך געשטאכען, איהרע ווערטער האבען מיך געקוועלט אונד געערגערט, אבער, טראטץ דעם...

יא, טראטץ דעם, האט אין מיר צוריק געסעהרט דיא בעסטיע. אלעס איז פערשוואונדען וויא א רויך. איך האב נאר געזעהען איהר שעהנעס אונד געזונדעס געזיכט; איהרע ברייטע שולטער, איהר פולען בוזים, איהרע האלב נאקעטע אונד דיקע הענד, אונד איך האב געשפירט דיא מאגנעטישע קראפט פון איהר קערפער מיך אנציהען.

זיא האט אויסגעזעהן פערפיהרעריש אין מיינע אויגען.

זיא האט גערעדט מיט מיר גאנץ איינפאך אונד אויפריכטיג. איך האב גע-מוזט איינזעהען, אז זיא האט רעכט מיט איהרע בעהויפטונגען אונד איך האב מיט איהר געהאט מיטלייד.

ווירקליך, איז זיא ניט געוועזען יונג, שעהן, געזונד אונד מונטער? וואס פאר א פערגניגען האט זיא געקענט האבען פון דער געזעלשאפט פון איין אלטען מאן?

אָבער איך האב מיך בעהערשט מיט אַלע מיינע קרעפטען.

„ווארום בעט איהר ניט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש,“ האב איך אָנגעפאנגען, „ער זאָל מיט אייך ערגעץ אויספאָהרען, אירגענדוואו געהען, ער וועט אייך געוויס ניט ענטזאגען.“

איך האב אָנגעהויבען צו בעטראכטען איהר ווייבע אונד דיקע האנד מיט וועלכער זיא האט געהאלטען א זילבערנעם לעפעל.

„ניין, ניין,“ האט זיא געענטפערט אריין ווארפענדיג א שטיקעל צוקער אין איהר גלאָז טהעע, „איך פערלאנג עס גאר ניט פון איהם. איך וויים, אז ער געהט זעהר אונגערן מיט מיר ערגעץ. ער בליקט אימער מיט ווילדע אויגען אויף פרעמדע מענער... אונד צו וואס זאָל איך איהם בעטען? איהר זייט יעטצט צו אונז געקומען, אונד עס פרייט מיך“...

ביי דיא לעטצטע ווערטער האט זיא געשמייכעלט אונד אָנגעבויגען איהר קאָפּ צום גלאָז טהעע, אויף א זייט, וויא אריין צו קוקען אום צו זוכען א בלעטעל.

איך האב זיא אָנגעקוקט.

דאן האבען זיך אונזערע בליקען בעגעגענט, אין וועלבע עס איז געלעגען עפּעס אונעהרליכעס. איך האב מיך געשפּירט וויא א גנב וואס ענטלויפט מיט דער גנבה אונד וואגט ניט זיך ארום צו קוקען, טאָמער ציהט ער צו יעמאנד'ס אויפמערקזאמקייט.

מיין הערץ האט אָנגעהויבען צו קלאפּען. אָבער אין דיעזען אויגענבליק, איז אויך געקומען איין ענדערונג אונטער אונז ביידע.

ביז צו יענער מינוט, האבען מיר זיך בעגומען אייגער געגען צווייטען מיט דעם אָבגעריכטעטען רעספּעקט פון עטיקעטע. אָבער דאס אַלעס איז אויף איינמאל פערשוואונדען, אונד עס האט אויסגעזעהען, אז מיר דארפען זיך שוין מעהר ניט אזוי בענעהמען איינער צום צווייטען. זיא האט געלעזען מיינע געדאנקען אונד איך איהרע. מיר האבען זיך פערשטאַנען.

שפּעטער אין אבענד, האב איך מיך געזעטצט שפּיעלען מיט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש שאך. אָבער ער איז שוין ניט געווען אזוי מונטער וויא אימער אונד ער האט ניט געשפּאסט וויא זיין טבע איז געווען.

וואס עס אנבעלאנגט לודמילא איוואנאוונא, איז זיא געווען זעהר לעבהאפט אונד מונטער. איך האב זיא נאך ביז דאמאלס אין אזא שטימונג ניט געזעהען.

זיא האט „געשפיעלט פיאנא אונד געזונגען. דאן האט זיא אָנגעפאנגען צו שפיעלען דעם וואַלצער „דיא פערלוירענע צייט.“ זיא האט דאס געשפיעלט מיט געפיהל.

ווען איך האב מיך צו איהר אומגעווענדעט, האב איך בעמערקט, אז זיא האט שוין וואהרשיינליך פון פריהער געקוקט אויף מיר. איהר געזיכט איז רויט געוואָרען.

אלעקסאנדער האט קיין געדולד געהאט צום שאך, אונד מיר האבען געלאָזען שטעהן דיא פיגורען.

דאן האט לודמילא איוואנאָוונא גערעדט פאר פייער אונד פאר וואסער. זיא האט דערצעהלט אונד געפלוידערט אזוי וויא איינער וואָלט גערעדט פון היטץ.

נאטירליך, בייא אזוי פיעל רייד פון איין אונגעבילדעטער דארפספרוי, האבען זיך ארויס געבאפט א סך נארישקייטען. אויב אלעקסאנדער האט זייא בעמערקט, ווייס איך ניט, נאר איך, אָבוואָהל איך האב מיר געמערקט, אז זיא איז זעהר דום אין וועלטס־זאכען אונד קען צונויפפּאארען א וואנט מיט א דאך, האט זיא איבער מיר מעהר ניט געמאכט דעם שלעכטען איינדרוק וויא פון אנפאנג.

איך האב בעענטפערט מאנכען איין אונשולדיגען שפאס פון איהר, אויך אזוי אונשולדיג וויא נאָר מעגליך. אָבער טראָטץ דעם וואס אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט דערבייא געשמייכעלט, האב איך מיר גאנץ גוט געקענט מערקען, אז עס איז איהם ניט זעהר אונאנגענעהם וואס זיין פרוי רעדט אזוי פיעל, אונד, נאך מעהר, וואס זיא ערלויבט זיך מיט מיר צו שפאסען.

יא, איך בין געווען א מענשען־קענער. איך האב געקענט לעזען אלעקסאנדער'ס געדאנקען אויף זיין געזיכט. עס האט איהם אפילו געערגערט, אָבער ער האט געטרויעט אי מיר, אי זיין פרוי, אונד ער האט גאר קיין מורא ניט געהאט, אז אונטער אונז ביידע קען עפעס ווערען וואס זאָל זיין גענען זיין ווילען.

איבריגענס, האט ער מיך ניט אליין איינגעלאדען? יא, ער האט געטרויעט אויף מיין עהרע, זעלבסט־אכטונג אונד דיא פריינדשאפט. ניין! ער האט דער־פאר קיין מורא ניט געהאט. איהם האט נאר שרעקליך געשמערצט דיא ווערטער וואס לודמילא האט איהם פריהער געזאגט, ווען ער איז געווען בלויז בעזארגט אום איהר געזונדהייט.

אָבער אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש איז געווען קורצזיכטיג. יא, קורצזיכטיג מיט זיינע אויגען אונד קורצזיכטיג אין זיין גייסט. ניין, ער האט אין לודמילא'ן ניט בעמערקט דאס, וואס איך האב געזעהן אין איין אויגענבליק.

עס האט מיר אויסגעזעהען, אז דאס אַלטע שפּריכוואָרט, דאס „ביים דעם רייכען איז אַלעס ריין" — בלייבט א מער וואהר.

אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש, דער גוטער אונד עדעלער, האט זיך ניט געקענט פאָרשטעלען וויא אַנדערע, איבערהויפּט זיינע פריינדע, קענען זיין אַנדערש וויא אַנשטענדיג.

אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש האט ניט געקענט זעהן מיט דיזע אויגען וויא איך האב געקוקט. ווען דאס וואָלט אַזוי געווען, דאַן וואָלט ער געלעזען אין זיין פרוי'ס בליק צו איהם, ניט נאָר בעזעס, זאָנדערן אויך פעראַכטונג.

מיר האבען צוגעבראַכט דעם אבענד יעדער איינער מיט פאָרשיעדענע געדאַנקען. לודמילא איז אָבער געווען אויסעראָרענטליך מונטער. מיר האט עס אויסגעזעהן, אז זיא פערשטעהט גאַנץ גוט, דאס איהר מאַן איז אונצופריעדען פון איהרע פלוידערייען אונד פוילע וויטצען, נאָר זיא האט זייא דאָך געזאָגט. ניט דערפאַר איהם צו ערגערן, זאָנדערן בלויז, ווייל זיא האט זיך אום איהם ניט געוואָלט בעקימערן.

איך האב בעגריפען דעם צושטאַנד צווישען לודמילא אונד אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש. ער האט זיא געליעבט מיט אַזא צערטליכקייט, וועלכע מיר קענען זעלטען זעהן צווישען מאַן אונד פרוי. זיא וויעדער, האט דערפון גאַנץ גוט געוואוסט. זיא האט אויך בעגריפען, אז זיא איז זיין הערר מיט דער מינדעסטער מיענע פון איהר האַנד; זיא האט פערשטאַנען, אז נאָך דעם וויא זיא וועט אָנפילען זיין הערץ מיט קריינקונג, קען זיא איהם, מיט איין שמייכעל, ברענגען צו איהרע פיס, אונד ער זאָל צופריעדען זיין דאָרט צו בלייבען ליעגען וויא א הונד, וויסענדיג בלויז, אז איהר שמייכעל האט איהם דערצו געבראַכט.

זיינע שמערצען, האבען זיא וועניג בעקימערט. זיא האט קיין מורא ניט געהאט, אז ער וועט איהר טהון שלעכטעס, אונד קענענדיג דעם רעזולטאַט, האט זיא געוואָלט טהון פאָרלויפיג וואס איהר געפעלט.

איך האב געשטודירט אַלעקסאַנדער'ס געזיכט. וויא איך האב שוין פריהער בעמערקט, האט ער אונז ביידען געטרויעט, אָבער ער האט זיך שרעקליך געערגערט איבער איהרע דומהייטען. עס איז פיעללייכט געווען דאס ערשטע מאל זייט זייער

פערהייראטעטעס לעבען, וואס ער האט איהרע דומהייטען בעטראכט אלס איבער־פליסיג; ביז דאמאלס האט ער זיא געדעכענט אלס קינדישע אונד אונשולדיגע נארישקייטען.

ווען דאס געשפרעך איז געווען צו ענדע, האב איך פריי'ער אויפגעאטהעמט. איך זאג דאס געשפרעך איז געווען צו ענדע; דאס איז נאר אזא אויסדרוק, וויל מיר האבען קיין פערנינפטיגע זאך אנגעפאנגען אום זיא צו ענדיגען. זאנדערן, עס איז גלאט שפעט געווארען, אונד אלעקסאנדער, בעמערקענדיג מיין מידקייט, האט ער געזאגט, אז עס איז צייט איך זאל געהען שלאפען. דיא פלוידערייא האט דער פאר אויפגעהערט.

איך האב מיך ניט געפונען בעליידיגט פון אלעקסאנדער'ס בעמערקונג, אז עס איז צייט איך זאל געהן שלאפען, וויל ער האט עס געזאגט אין אזא צערטליכען טאן, אז יעדער האט געקענט ארויס זעהען, דאס ער מיינט דערבייא בלויז מיר לטובה, איך זאל מיך אויסרוהען.

לודמילא איז געווען דיא ערשטע אויפצושטעהן פון איהר שטוהל. איך בין צוגעגאנגען צו אלעקסאנדער דימיטריעוויטש אונד גענומען זיין האנד, איהם גע־וואונשען גוטע נאכט, אונד ער—האט מיר געוואונשען אנגענעהמע רוה. דאן האב איך מיך געווענדעט צו לודמילא איוואנאוונא אונד איהר געדרייכט מיין האנד.

איהר האנד איז געווען זעהר ווארעם, אבער טראָטץ דעם האט דיעזע ווארעמקייט אריין געשיקט וויא א קעלט אין מיין לייב. זיא האט אונגעוועהנליך פעסט צוגעדריקט מיין האנד אונד מיך אנגעקוקט מיט איהרע גלענצענדע אויגע, אין וועלכע איך האב בעמערקט וויא א בלוי פייער'ל אויפפלאקערן. איהר בליק האט מיך שטארק בעאונרוהיגט, אונד אבוואהל איך האב געשפירט איהר האנד־דרוק מיט א געפיהל פון פערגניגען, האב איך מיך דערמאהנט אן אלעקסאנדער דימיטריעוויטש אונד איך האב מיין האנד צוריק געצויגען.

איך האב מיך דאן אומגעווענדעט, אויך וויא בעראישט פון שיכרות, בין איך אריין אין מיין צימער.

ליעגענדיג אין בעט, האב איך געשפירט, גלייך וויא איך האב בעגאנגען דאס גרעסטע פערברעכען. מיין געוויסען איז געווען זעהר אונרוהיג אונד איך האב מיך געפרעגט: „אום גאטעס ווילען, קען ניט א מענש אמאל זיין אב־שטענדיג?"

„מיין פריינד׳ס פרוי!“ דיזע ווערטער האבען מיר אונחיימליך געקלונגען אין די אויערן אונד איך האב מיך אליין פעראכטעט.

אבער דיזע געדאנקען זיינען פערמישט געוואָרען מיט אנדערע, אונד וויא פון צווישען א וואָלקען, האב איך געזעהען אויפשטייגען לודמילא׳ס געזיכט, לאַבענדיג, אונד איהר אויפרעגונג האב איך געלעזען אין איהרע פונקלענדע אויגען. עס האט זיך מיר געדאכט, אז איך האב בעמערקט איהר שטארקען קערפער אויפציטערן אונד איהר ווייבע, וויסע האנד האט מיין פאנטאזיע ניט פערלאָזען.

פלוצלינג איז ערשיענען פאר מיר דאס גוטמיטהיגע געזיכט, מיט איין אויס־דרוק פון טרויער, פון מיין פריינד אלעקסאנדער דימיטריעוויטש.

„מיין פריינד׳ס פרוי!“ האט עס נאך אמאל וויא געמורמעלט אין מיינע אויערן.

„אבער וואס האב איך פערבראָכען?“ האב איך מיך געפרעגט. „וואס בין איך שולדיג? האב איך איהר געגעבען אירגענד א געלעגענהייט? זיא קאָקעטירט מיט מיר — דאס איז אלעס. ניין, ניין, געוויס ניט, עס קען ווייטער ניט געהען!“

מיט דיזע ווערטער האב איך געמיינט, אז איך וועל מיך בערוהיגען.

„עס איז אמת,“ האב איך ווייטער אָנגעפאנגען צו מיר אליין, „איך האב ניט קיין מורא, אז מען וועט מיך שטייסען אויף יענער וועלט — איך בין דאָך א פריי־דענקער, — אבער אום צו זיין א מענש מוז מען דען נאָר מורא האבען פאר יענער וועלט? געוויס, אהנע צווייפעל, דאס בעוואוסטזיין, אז איך האב שענדליך בע־טראגען מיינעם א פריינד, וואָלט ערגער געווען וויא טויזענדער פייערן פון גיהנום. פאָזיטיוו ניט! עס פאלט מיר גאר ניט איין! פוסטע געדאנקען זיינען דיזע וואס דרינגען זיך אין מיין קאָפּ“...

דאן האב איך אליין ניט געוואוסט וואס איך דענק, אונד נאך א פויזע האב איך צו מיר געמורמעלט:

„עס איז נאָר מיין אייגענע פאנטאזיע וואס נארט מיך. מיין פערדאָרבענהייט ביז יעטצט מאכט מיך גלויבען, אז איך זעה בילדער, וועלכע זיינען נארישע חלומות, וואס איך טרוים וואכענדיג. איך בין א דומקאָפּ אונד דאס איז אלעס! וועד האט מיר דען געזאגט, אז לודמילא איוואנאָוונא האט אירגענד וועלכע שלעכטע געדאנקען? מיר דאכט זיך בלויז אזוי. אבער קען עס דען ניט מעגליך זיין, אז זיא ליעבט איהר גוטען מאן, אונד דאס וואס זיא רעדט אזוי צו מיר, איז ניט מעהר

וויא דיא אונשולדיגע נאטור פון אונשולדיגע מענשען, וועלכע האבען נאך ניט געזעהן דיא פערדארבענהייט פון שטעדטישען לעבען אונד קענען ניט דיא שמוטציגע אונד בעטריגערישע עטיקעטע.

„לודמילא איוואנאוונא, איז איין אנשטענדיגע פרוי, אונד, ווען איך זאל וואגען איהר צו צייגען, אפילו אינדירעקט, אז איך האב שלעכטע אבזיכטען, וועט זיא זיך ענטוועדער אבווענדען מיט פעראכטונג אדער מיר אנשפייען אין פנים. עס וואלט אויך מעגליך געווען זיא זאל מיר אויסזעטצען דיא צייהן, וויא עס האט פאסירט מיט ניקאלאי אלעקסעיעוויטש, דער לומפּיגער סטודענט וואס האט גע־וואהנט ניט ווייט פון מיר אין מאסקווא.“

איך האב מיך דערמאהנט וויא מיר האבען אמאל געלאכט פון ניקאלאי אלעקסעיעוויטש, ווען מיר האבען ערפאהרען, אז א יונגע אונד אנשטענדיגע דאמע האט איהם אויסגעקלאפּט צוויא פראנט צייהן מיט איהר מאן'ס שטעקען, נאכדעם וויא ער האט גערעכענט, אז איהר פריינדליכקייט צו איהם האט איין אנדערע בע־דייטונג, אויסער דיינע פריינדשאפט צו א גוטען בעקאנטען.

ניקאלאי האט געהאט דעם פּסק, נאכדעם ער האט זיא ארום גענומען אונד אבגעפרעסט א קוש אויף איהר באק.

איז דאס ניט מערקווירדיג? איך בין צופריעדען געווען צו האבען אזא סוף וויא ניקאלאי אלעקסעיעוויטש, אבי איך זאל ווייסען, אז איך האב חלילה ניט בע־ליידיגט מיין פריינד'ס עהרע, אדער, בעסער געזאגט, אז מיין פריינד'ס פרוי, איז איין אנשטענדיגע דאמע.

אבער דאס אלעס האט נאך אימער ניט געשטערט מיין פאנטאזיע צו דענקען אונד זיך ערראינערן אן איהר ווייסע, ווייכע אונד ווארעמע האנד, וועלכע זיא האט געהאלטען אין מיינער, אונד אויך אין דעם ברענענדען בליק פון איהרע אויגען.

מיט דיעזער פאנטאזיע זיינען געקומען אנדערע געדאנקען. איך האב זיא נאך אמאל געשטודירט, אונד ניט געקענט אבלייקענען, אז זיא איז ניט דיעזעלבע לודמילא איוואנאוונא, וועלכע איז פאר מיר ערשיענען אין דיא ערשטע פּאאר טעג ווען איך בין געקומען. דאמאלס איז זיא געווען צוריק געצויגענער, צוריק גע־האלטענער, אונד יעטצט האט עס אויסגעזעהן אנדערש.

קיין צווייפעל איז בייא מיר געווען, אז איהר בענעהמונג צייגט, אז זיא ליעבט ניט איהר מאן. אבוואהל איך האב מיר פריהער געוואלט איינרעדען, אז איך זעה

נים ריכטיג אונד אורטהייל ניט וויא דיא זאך איז, האב איך מיך דערמאָהנט אן איהר יוגענד, פעטען אונד געזונדען קערפער; אין איהר מונטערקייט, אויפרעגונג אונד...

„איך בין פעררינקט!" האב איך אויסגעשריען, הערענדיג מיין איינענע שטימע, „זיא איז דיא פרוי פון מיין פריינד אלעקסאנדער דימיטריעוויטש"...

אָבער איך בין זעהר ווענינ געשלאָפען אין דיעזער נאכט. דיא תאוה-געדאנקען האבען מיך ניט געלאָזען רוהען. עס איז געוועזן א היבשע צייט פאָראיבער, זייט איך האב אויסגעמיעדען דיא פערדאָרבענהייט, אונד לוסט, ברענענדע אונד פער-צעהרענדע לוסט האט צוריק געקעהרט, אונד איך האב דעם קערפער פון לודמילא איוואנאָוונא, ניט געקענט ארויס לאָזען פון מיינע געדאנקען...

ווען איך בין אויף'ן צווייטען מאָרגען אריין אין שפייזע-צימער, זיינען שוין אלע דאָרט געוועזן פערזאמעלט, אונד יעדער האט אויסגעזעהען צו זיין מונטער. דאס פאאר פאָלק האט שוין געשלאָפען פריעדען.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט אויסגעזעהען ווידער גליקליך אונד צו-פריעדען אונד דיא אלטע מונטערקייט האט צוריק געקעהרט. לודמילא איוואנאָוונא וויעדער, געלאסען אונד צוריק געצויגען. זיא האט גערעדט מיט איהר מאן ליעבליך, צערטליך אונד גוטמיטהיג, אונד געגען מיר איז זיא געוועזן קאלט אונד גלייכ-גילטיג.

דאס האט מיך געפרייט.

דיעזע פרייד האט אָבער ניט פיעל געדויערט, דען מיינע אויגען, וועלכע האבען זיך גוט צוגעקוקט, האבען באלד דערקענט דיא וואהרהייט, אז לודמילא שפיעלט א פאלשע ראָלע — זיא האט זיך פערשטעלט. זיא איז נאָר געוועזן מיט איהר מויל פריינדליך צו איהר מאן, אונד וויא קונסטפאָל זיא האט געשפיעלט דיא ראָלע, האט דער טאָן פון איהר שטימע זיא פערראטהען. צו מיר האט זיא גע-וואָרפען הינטערוויילעכס בליקען, אונד ווען איך האב געפאקט אזא בליק, האב איך אין איהם וויעדער געלעזען דאס פלאַקערענדע פייער פון אויפרעגונג.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט גאר ניט געזעהן.

איך האב אונטערדעסען ערפאהרען פון דעם געשפרעך, אז אלעקסאנדער דימיטריעוויטש מוז אין דיעזען טאָג אבער'ייזען אין שטאָדט אום צו בעזאָרגען געטהיגע געשעפטען.

דיא זאך איז מיר באלד קלאָר געוואָרען. לודמילא האט געוואָלט פערדעקען

יעדע שפור פון פערדאכט, אונד וויל זיא האט געוואוסט, אז איהר מאן פאהרט אוועק, האט זיא ניט געוואָלט געשטערט זיין. אָדער בעסער געזאגט, אז דער פערדאכט זאָל איהם ניט אָבהאַלטען פון דער רייזע.

יא, איך האב דאס פערשטאַנען אזוי דייטליך, גלייך וויא זיא וואָלט פאר מיר פערטרויט איהרע געדאַנקען.

אונד איך?

אנפאנגס האב איך געפאסט א קורצען בעשלוס ניט צו פערבלייבען מיט איהר אליין. איך בין געוועזען אויסגעניכטערט פון דער אויפרעגונג פון פאָריגער נאכט, אונד דיא ווערטער: „מיין פריינד'ס פרוי,“ האבען נאך אמאל געקלונגען אין מיינע אויערן.

איך האב שוין אָנגעפאנגען צו ענטווארפען פלענער, וויא איך זאָל בעטען אלעקסאַנדער דימיטריעוויטש, ער זאָל מיך אויך מיטנעהמען, איהם זאגען עפּעס א ליגען, אז איך מוז זיין אין שטאָדט, אָבער... ווען איך האב א בליק געגעבען אויף לודמילא'ן, בעטראַכט איהר קערפּער, געשטודירט איהר געזיכט אונד מיר געמערקט איהרע קאַטצען־שריט, בין איך ווייטער אריין געפאלען אין א זומפּף פון ווילדער תאוה, אונד, איך בין געוועזען האלב צופריעדען וואס ער פאָהרט אוועק.

נאך פריהשטיק איז ער אוועק געפאָהרען.

אָבער דיא סצענע פאר דעם אָברייזען, וועל איך ניט פערגעסען אזוי לאַנג וויא איך וועל לעבען. דאס האט מיר געגעבען א בעגריף איבער פרויען־בעטרוג, וועלכען איך האב מיר ביז דאמאלס ניט פאָרגעשטעלט אפילו אונטער דיא פראַקטיצירטע רייכע שטערטישע דאמען, שוין ניט רעדענדיג פון אזא דאָרפס־פרוי וויא לודמילא איוואַנאָוונא איז געוועזען.

לודמילא איז צוגעגאנגען צו איהר מאַן, איהם אומארמט אונד צערטליך געקושט אויף זיין געראזירטער באַק.

דער ארמער אַלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט אויסגעזעהען צו זיין אין זיעבעטען הימעל פון גליק. ער האט געשמייכעלט גוטמיטהיג אונד זיין געזיכט האט אויפגעשטראַהלט.

„פיעללייכט וועל איך מיך פערזאמען,“ האט ער געזאגט אריין שטייגענדיג אין וואָגען, „אונד איך וועל דאָרט מוזען איבערנעכטיגען. מיר דאכט, אז עס וועט ניט אזוי זיין, אָבער נאָטער פּאסירט עס יא. בעט איך דיך, מיין טהייערע, דוא זאָלסט זעה'ן, אז ער זאָל זיך ניט לאַנגווײלען. איבריגענס, איך וועל אלעס מעגליכע אָנווענדען איך זאָל נאך היינט אהיים קומען.“

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט געמיינט ערנסט וואס ער האט גע־שפראָכען. ער איז דאַן אוועק געפאָהרען רוהיג אונד צופריעדען.

אָבער זיינע ווערטער האבען אויף מיר געווירקט, איך זאָל קיין אויגענבליק מעהר פערבלייבען אין הויז. איך בין אריין אין מיין צימער, ארונטער גענומען דיא ביקס פון דער וואנט, מיטגערופען דעם הונד אונד בין אוועק אין וואלד. ניט אזוי צוליעב דעם יאגד וויא צוליעב דעם, איך זאָל מיך ניט דארפען בעגעגנען מיט לודמילא איוואנאָוונא, וועלכער'ס פלענער איך האב דערראטהען.

ווען איך האב מיך געזעהן דערוויטערט פון הויז, אויף'ן פרייען פעלד, אונטער דעם בלויען הימעל אונד אין מיטען דער פון נאטור'ס גרינעם אנצוג, האב איך פרייער אויפגעאטהעמט.

דאַן האב איך וויעדער אָנגעפאנגען צו דענקען. איך האב איבערגעקלערט דיא לעטצטע סצענע אונד, טראָטץ דעם וואס לודמילא'ס קערפער האט מיך אויפ־געדעגט, האב איך געשפירט אין מיר אויפשטייגען דיא גרעסטע פעראכטונג צו איהר, פאר דער אבשייליכע פאלשע ראָלע וואס זיא האט געשפיעלט.

„זיא איז א קאַטץ אונד א שלאנג צוזאמען," האב איך געמורמעלט.

איך בין אזוי אוועק א גרויסע שטרעקע, ביז איך בין אָנגעקומען נעבען וואלד אונד דעם הונד'ס אונרוהיגע בעוועגונגען, האבען צוגעצויגען מיין אויפמערק־זאמקייט.

דער הונד איז געווען א מיטעלגער אויפזוכער פון וואכטלען אין גראָז. ער האט געהאט א געוואלטיגען חוש־הריח, אונד מיט צוואנציג שריט ווייטער, האט ער שוין דערשפירט דעם פויגעל.

אין אזא צייט האט ער אָנגעפאנגען העפטיג צו דרעהן מיט זיין עק, שנאָרבען עטוואס הויך מיט זיין נאָז אונד אויף אזא ארט האט ער מיר געציינט, איך זאָל מיך פאָרבערייטען.

איך האב גלייך ארונטער גענומען דיא ביקס פון אקסעל, געעפענט אונד זיך פערטיג געמאכט. דער הונד איז געגאנגען פאָרזיכטיג פאָרווערטס, איך גאַנץ נאָהענט נאך איהם, אונד איך האב ערווארטעט, ער זאָל דעם וואכטעל ארויס טרייבען פון צווישען הויכען אונד דיקען גראָז. אויף איינמאל האט ער געגעבען א האווקע. דאס האט אָנגעציינט, אז ער האט שוין דערזעהן דעם פויגעל, אונד, אין נעכסטען אויגענבליק, אום דער הונד זאָל איהם ניט כאפען לעבעדיג, איז דער וואכטעל ארויס געפלויגען.

קראַך! קראַך!

איך האב אָבגעפייערט ביידע לאַדונגען נאָך דעם וואַכטעל, וועלכער איז אַרויס געפלויגען פון גראָז. דער ערשטער שוס, איז נים געווען קיין גוטער, נאָר דער צווייטער האט איהם דערשאָסען אונד ער איז אַרונטער געפאַלען צוריק אין גראָז. דער הונד איז באַלד געווען אויף דעם פּלאַטץ, אויפגעהויבען דעם דער־שאָסענעם פויגעל אונד איהם צוגעבראַכט אין מויל צו מיר.

דיעזע יאַגד־לוסט, פון זוכען, גרייכען, געפינען, ערשיסען אונד פאַנגען, האט מיך זעהר אַמוזירט אונד אויך פערטריעבען אַלע אַנדערע געדאַנקען פון מיר.

איך בין געגאַנגען ווייטער; דער הונד האט מיר אויפגעזוכט וואַכטלען אונד איך האב זייא ערשאָסען.

דאָן האט דער הונד אָנגעפאַנגען צו שנאָרכען זעהר שטאַרק אונד שטאַרק זוכען מיט זיין נאָז א שפּור צווישען גראָז. איך האב פערשטאַנען פון זיין בעוועגונג, אַז דאס איז נים קיין וואַכטעל. דיא אינטערעסע האט אין מיר געשטיעגען, אונד איך בין נאָכגעגאַנגען דעם הונד פאָרזיכטיג אום צו ערפאַהרען אויף וואס פאַר א שפּור ער איז געקומען.

ניין, איך בין געווען זיכער, אַז דאס איז נים געווען קיין וואַכטעל.

אָבער וואס דען האט געשפּירט דער הונד? דיא געשפּאַנטע אינטערעסע פון דעם יענער איז אין מיר געשטיעגען, אונד איך בין נייגיעריג געווען צו ערפאַהרען אויף וואס פאַר א יאַגד דער הונד פיהרט מיך.

דער הונד האט פּלוצלינג אָנגעפאַנגען צו האָוקען אונד לויפען שנעל פאָר־ווערטס. איך האב איהם געוואָלט נאָכהאַלטען, אָבער איך האב נים געקענט אַזוי שנעל לויפען.

בלייבענדיג שטעהען, האב איך בעמערקט אַרויס לויפען פון צווישען א דיקען געביש א גרויסען האָז, וועלכער איז באַלד אריין צווישען איין אַנדערעם געביש, אָהנע ער זאָל מיר געבען דיא געלעגענהייט צו שיסען.

א האָז! דיא יאַגד האט מיך אויפגערעגט.

דער הונד איז געלאָפען מיט זיין נאָז צום גראָז שפּירענדיג דעם צוריק גע־לאָזענעם גערוך פון דעם טהיער, אונד ער האט דעם האָז אַרויס געטריעבען פון דעם צווייטען געביש.

איך בין נאָכגעלאָפען שנעל, אָבער דער האָז, אָבוואָהל ער האט זיך אָבגע־שטעלט אַביסעל, איז ער אַרויס פון דעם געביש אונד אָנגעפאַנגען שנעל צו לויפען אויף'ן פרייען פעלד.

איך האב צוגעלעגט דיא ביקס צו מיין שולטער, געציעלט אונד גע־שאָסען.

דער האָז איז וואהרשיינליך פערוואונדעט געוואָרען, דען זיינע הינטערשטע פיס האבען זיך פּלוצלינג אויסגעשטרעקט, נאָר ער האט ווידער געזאמעלט אלע קרעפטען אונד איז אריין אין א צווייטעס געביש.

דער הונד האט איהם וויטער פערפאָלגט, אונד ער איז דאָן ארויס פון דאָרט, שוין צו הייט פאר מיר צום שיסען.

איך בין אונטערדעסען נאכגעלאָפען אונד געזעהן וויא דער פערוואונדעטער האָז איז ארויף אויף א בארג. ער איז געלאָפען ניט אזוי שנעל וויא מען קען ער־ווארטען פון א געזונדען האָז, אָבער שנעל גענוג אום דער הונד זאָל איהם ניט קענען כאפּען.

איך בין געלאָפען א היבשע צייט, אָבער זעהענדיג, אז איך פערליר מיין אטהעם, האב איך אָנגעפאנגען צו געהען אונד בעשטייגען דעם בארג.

דער בארג איז געווען פריהער פערזעעט מיט ווייץ, אָבער דיא תבואה האט מען שוין אָבגעשניטען, אונד איך האב דערפאר גאנץ גוט געקענט בעמערקען דעם לויף פון דעם האָז מיט זיין פערפאָלגער דעם הונד. אין א צעהן מינוטען צייט, איז ער אריבער דעם בארג אונד פערשוואונדען געוואָרען. מיט א פאאר מינוטען שפּעטער, האב איך שוין דעם הונד אויך ניט געזעהן. דאָן האב איך בעשטיגען דעם בארג אונד פאר מיינע אויגען איז ערשיענען א גרויסער אונד געדיכטער וואלד.

איך האב נאך געקענט הערען דאס האווקען פון דעם הונד גאנץ ווייט אוועק, אָבער איך האב ניט בעאַבזיכטיגט נאכצופאָלגען אין איין אונבעקאנטען וואלד. איך האב מיך אוועק געזעטצט אויף דער ערד זיך אויסרוהען, ביז דאס האווקען פון דעם הונד האט זיך שוין מעהר ניט געהערט.

דיא לופט איז געווען קרעפטיגענד, אונד נאכדעם וויא איך האב בערוהיגט מיין קורצען אטהעם, האב איך געבליקט ארום אין דער שעהנער געגענד אונד מיך געשפּירט גליקליך.

דאָן האט זיך ארויס געריסען א הוסט פון מיין ברוסט.

איך האב געשפּירט אביסעל שמערץ, אָבער דאס איז באלד פאָראיבער.

דיא לופט אויפ'ן בארג איז געווען קיהל, אונד איך האב בעשלאָסען ניט צו װארטען ביז דער הונד וועט צוריק קעהרען.

„ער וועט שוין טרעפען זיין וועג אהיים,“ האב איך מיר געטראכט.

איך האב מיך אויפגעהויבען אונד אָנגעפאנגען ארונטער צו געהן דעם בארג. עס איז שוין געווען אום מיטאג־צייט, אונד אָבוואָהל דיא זונן האט זיך צייטענווייז בעהאלטען אונטער א וואָלקען, האט עס אָבער דאָך ניט אויסגעזעהן, אז עס וועט רעגענען.

צו דער רעכטער זייט אין טהאָל, האט זיך געלאָזט הערען דער גלאָק פון א סטאדע בהמות, אונד איך האב בעמערקט דעם פאסטוך זיטצענדיג אויף א בערגעל, דאן האב איך געהערט וויא ער האט געשפיעלט אויף זיין פייפעלע אונד דיא טענער, אָבוואָהל איינפאך אונד אָהן קונסטען, האבען זיך צוגאָסען איבער דער פרייער לופט, וויא דער אנגענעהמער פארפומען גערוך פון דיא ווילדע בלומען.

אונטערדעסען האבען צוריק געקעהרט דיא תאוה־געדאנקען צו מיר. איך האב מיך דערמאָהנט אן פערשיעדענע פרויען פון דער שטאדט, אָבער זייא האבען מיך ניט אינטערעסירט. זייא האבען בייא מיר אויסגעזעהן צו פערדאָרבען אונד געקינסטעלט, מיט פאלשע צייהן, פאלשע בוזים אונד געפארבטע גע־זיכטער.

„אָבער לודמילא איוואנאָוונא,“ האב איך מיר געטראכט, „זיא איז נאטירליך; געזונד, שטארק, פעט, שעהן אונד“...

איך האב פערשטאנען, אז פון דער תאוה קען מען ניט ענטלויפען. מאָסקווא אָדער אין דער פרייער נאטור — עס בלייבט זיך גלייך!

לודמילא איוואנאָווגא, מיט איהרע בלוי־גרינע אויגען, מיט איהר ווארעמער האנד אונד איהר פערפיהרישער בליק, האט מיך געהאלטען אין איהר מאכט. איך האב בעגריפען, אז איך בין מאכטלאָז צו קעמפפען דאגעגען.

איך קען עס אליין ניט בעגרייפען וויא דאס איז געווען, אָבער עס איז א טהאטזאכע, אז איך האב אָנגעפאנגען צו שפירען צו איהר אזא מין ליעבעס געפיהל, וויא איך האב נאָך ניט געפיהלט צו קיין פרויענצימער ביז דאמאלס.

איך האב זיא געליעבט.

איהר בילד האט געשוועבט פאר מיינע אויגען, אונד טראָטץ דעם וואס איך האב זיא שוין געקענט מיט פיעלע פון איהרע פעהלער, האב איך געוואוסט, אז איך ליעב זיא מיט דיא פעהלער צוזאמען.

איך האב מיט איהר אויך מיטלייד געהאט.

„אזוי יונג אונד שעהן,“ האב איך מיר געטראכט, „אונד זיא מוז זיין דיא פרוי פון אזא אלטען מאן. וואס טויג איהר זיין גוטסקייט אונד צערטליכקייט? זיא דארף יונגע ליעבע אונד דאס קען זיא בייא איהם ניט געפינען. ארמע לודמילא! דאס שיקזאל האט דיך געטריעבען צו אזא מאן. ווען דוא וואלסט אָבער פריהער געוועזען רייך, האסטו זעהר לייכט געקענט עררייכען דיין גליק“...

„דער טייפעל רעדט אויס מיר!“ האב איך פלוצלינג אויסגעשריען. „איך בין א פערדאָרבענער שופט! אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז דער פריינד פון אונזער פאמיליע, מיין בעסטער פריינד; ער פערטרויעט מיר — אונד וואו איז דאס רעכט אונד דער יושר? בין איך ווירקליך שוין אזוי געפאלען, אז איך זאָל מיך גאר ניט קענען אליין בעהערשען? צום טייפעל מיט מיין פער־דאָרבענהייט!“

טייפעל אהין, טייפעל אהער; דאס אלעס האט געהאָלפען וויא א טויטען באנקעס. איך האב געשפירט, אז איהר בענעהמען גענגען מיר, רעדט פאר זיך אליין, אז זיא בעגעהרט מיך, אז זיא זוכט מיין ליעבע...

„אָבער זיא איז דאָך דיא פרוי פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש; דיא פרוי פון דיעזען עדעלען, גוטען אונד ליעבען מענשען, וועלכער האט מיך געטראגען אויף דיא הענד אלס קינד — מיין פאטער׳ס בעסטער פריינד... דאס איז געמיין, אבשייליך!“

איך קען מיך יעטצט ערָאינערן, וויא איך האב מיך זעלבסט געוואונדערט, איבער דיא טויזענדער געדאנקען אין מיין קאָפּ. אונד מיר איז קלאר געוואָרען דיא אידעע, ווארום מען זאגט, אז עס איז דאָ א יצר־הרע אונד א יצר־טוב. איך האב געשפירט וויא איין אידעע דרינגט זיך פולל מיט שמוטץ אונד פערדאָרבענהייט, וועלכע האט מיך אָנגערעדט צו טרעטען מיט דיא פיס פריינדשאפט, אנשטאנד, מאָראל אונד דיא עדעלסטע מענשליכע געפיהלע. דאָן איז וויעדער ערשיענען דיא אנדערע אידעע אונד צו מיר גזאגט:

„מענש! וואו ביסטו אין דער וועלט? איז דאס יושר? איז דאס עהרליכ־קייט? מוז דען א מענש זיך לאָזען הינרייסען פון יעדער פערדאָרבענהייט? שטארק זיך, זייא א מענש, דענק, טראכט אונד זעה איין, אז א מענש וויל, קען ער אלעס בעזיעגען“...

דאָן איז וויעדער געקומען דער געדאנק:

„אמת, ריכטיג, אָבער איך בין נאָך אלעמען ניט מעהר וויא א מענש, אונד זיא איז אזוי שעהן, פערפיהרעריש“...

עס האט זיך אַלזאָ נאָר געהאנדעלט אום דעם, ווער עס וועט זיעגען — דער יצר־הרע אָדער דער יצר־טוב. איך, האט עס מיר אויסגעזעהן, בין נאָר א ווערקצייג פון א אידעען־איינפלוס, אונד דער טייפעל האט מיך אויף זיין זייט מעהר וויא דער יצר־טוב, דאַן — וועל איך פאלען!

איך האב געשווידערט פאר דער אידעע.

אונווילענדיג, האב איך געשפירט וויא איין עלעקטרישע קראפט האט מיך צו איהר געצויגען.

5.

פערטיעפט אין מיינע געדאנקען, האב איך א היבשע צייט ניט בעמערקט וואו איך בין. ווען איך האב מיך ארום געקוקט, האב איך דערזעהן, אז איך בין שוין ניט ווייט פון אַלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס וואהנונג.

עס איז געוועזען אונגעפעהר אום 2 אוהר נאכמיטאג.

ווען איך האב אויפגעהויבען מיינע אויגען, האב איך ערבליקט לודמילא איוואַנאָוונא מיר ענטקעגען קומען.

זיא האט געפיהרט איהר צווילינג בייא דיא הענד.

זיא איז געוועזען אָהן א הוט אויף'ן קאָפּ, אונד איהר קערפּער איז געוועזען איינגעהיעלט אין א שווארצעס קלייד מיט א ווארעמען שווארצען זשאקעט.

וויא זיא האט זיך דערנעהנטערט, האט זיא געשמייכעלט אונד איהרע אויגען האבען געפונקעלט מיט א גלאַנץ. אויף איהרע ליפּען האט זיך געצייגט יענער שמייכעל, וועלכער האט מיך אזוי בעאונרוהיגט אין דער לעטצטער צייט.

איך האב געשפּירט מיין הערץ קלאפּען אונד עס איז מיר וויא קיהל געוואָרען אונטער מיין ברוסט.

„איהר זייט מיעד, הא?" האט זיא געפרעגט.

איך האב מיך בעמיהט צו ענטפערן, אָבער איך האב ניט געקענט.

איז דאס ניט מערקווירדיג, אז איך, דער אויסגעלאַסענער אונד פערדאָרבענער, דער ערפאהרענער אונד ערניעדריגטער דורך פרויען, האב קיין ווערטער געפונען צו ענטפערן דיעזער פרוי, וועלכע איז געוועזען, פערהעלטניסמעסיג מיט מיר, איין ענגעל? איהר האט אָבער דער מוטה ניט געפעהלט.

„מיר קומען אייך ענטקעגען," האט זיא וויעדער אָנגעפאנגען. „אייער ליעבלינג טאניא, האט ניט געוואָלט געהען; זיא איז געבליעבען צו הויז מיט דער

דיענסט; זיא לאַנגווײלט זיך שרעקליך אָהן דעם פאטער. איז עס ניט היינט א הערדליבעס וועטער?"

„יא," האב איך קוים ארויס געשטאַמעלט.

איהרע אויגען האבען וויא געשאָסען מיט פייער. זיא האט צייטענווייז ארונטער געבויגען דעם קאָפּ, געשוויעגען, אונד געמאכט דיא מיענע גלייך וויא זיא איז אין א גרויסער פערלעגענהייט.

איך האב פערשטאַנען וואס דאס מיינט, אונד איך האב ערוואַרטעט דער קריטישער מאָמענט זאָל קומען. איך בין געוועזן שטארק אויפגערעגט. זיא האט שוין וועניג פערשטעלט איהרע געפיהלע, אונד, איך גלויב, זאָגאר דער עהרליכער אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, ווען ער וואָלט זיא דאמאלס געזעהן, וואָלט ער אויך דערראטהען וואס אין איהר געהט פאָר.

זיא איז געוואָרען אונפערשעהמט.

מיר זיינען ביידע געשטאַנען אונד געשוויעגען אייניגע מינוטען. דאן האט זיא געזאגט:

„א הערדליבעס וועטער!"

זיא האט נאך געשטאמעלט א פּאאר ווערטער אונד איך האב מיך פער־לוירען אין מיין האַלטונג. אָהנע איבערצודענקען וואס איך זאג, האב איך גע־ענטפערט:

„אונד איך האב אימער געדענקט אן אייך"...

„ווירקליך?" האט זיא שנעל געפרעגט מיט זעהר א פרעהליכער שטימע, „אונד איך האב אויך געדענקט פון אייך. יא, יא, איך האב געדענקט פון אייך. קומט אהיים, אריין אין הויז, אונד מיר וועלען עסען מיטאג-ברויט."

זיא האט געוואַרט איך זאָל צוגעהען נעבען איהר. איך האב בעגריפען איהר וואונש, אונד איך בין צוגעגאַנגען. זיא האט גענומען איין קינד אונד דאס גע־שטעלט פון דער אַנדערער זייט נעבען אַנדערן. אונזערע שולטער האבען זיך בעריהרט.

זיא האט זיך אַבזיכטליך צוגעבויגען צו מיר.

פון איהר קערפּער האט געוועהעט א הויך פון פרישקייט אונד יוגענד. דער גערוך פון איהר קערפּער האט אויסגעזעהן אזוי שטארק פּארפומירט צו זיין, אז ער האט מיך בערוישט.

עס האט מיר אויסגעוויזען, אז יעדע קראַפט פון זעלבסט־בעהערשונג איז

פערשוואונדען. אונד איך פאל, אלץ ניעדריגער אונד ניעדריגער, ביז איך מוז ליעגען צו איהרע פיס, אונד צופריעדען זיין, װאָנאר װען זיא זאָל אויף מיר טרעטען.

דיא קינדער זיינען דערוויל ענטלאָפען פאָראויס, לאַכענדיג אונד שטויפענדיג.

דאן האב איך געשפירט איהר האנד אין מיין ארעם. איך האב אויפגע־ציטערט פאר אויפרעגונג.

איהר האנד! איך האב געשפירט דיא װאַרעמקייט דורך מיין ראָק. אום עפּעס צו רעדען, האב איך איהר געוואָלט דערצעהלען איבער מיין יאגד, אָבער, וויא עס שיינט, האט זיא פיינד געהאט זייטענוועגען. זיא האט געוואָלט געהען דירעקט צום פונקט, מיט וואס זיא איז אינטערעסירט געוועזען.

זיא האט מיך אונטערבראָכען גראדע ווען איך האב געוואָלט עפענען מיין מויל.

„ווייסט איהר," האט זיא געזאגט, „איך האב פאר אייך א נייעס?"

זיא האט דאן צוגעווענדעט איהר געזיכט צו מיר וויא צו זעהען אויב איהרע ווערטער אינטערעסירען מיך.

איך בין געבליעבען שטעהן אונד געפרעגט נייגיעריג:

„א נייעס פאר מיר?"

„יא."

„אונד וואס איז דאס?"

„איך וויל איהר זאָלט טרעפען," האט זיא געזאגט זעהר לעבהאפט.

„איך זאָל טרעפען? איך ווייס ווירקליך ניט וואס צו טרעפען."

„איבער אלעקסאנדער דימיטריעוויטש," האט זיא געענטפערט.

איך האב געגוי ניט געוואוסט וואס זיא וויל מיר דערצעהלען, אָבער איהר בענעהמונג האט מיר געזאגט, אז דיא נייעס איז געוויס רעכט וויכטיגער וואס איז נוגע איהרע אויפרעגונגען.

„אלזא," האט זיא וויעדער אָנגעפאנגען, „ווילט איהר ניט ווייטער טרעפען?"

„ער קומט היינט געוויס ניט אהיים," האב איך גלייך געענטפערט.

„געטראָפען!" האט זיא אויסגעשריען לאכענדיג. „געטראָפען, ווירקליך גע־טראָפען!"

איהרע לעטצטע ווערטער זיינען געוועזען אוננאטירליך מונטער, אונד זייא האבען אין זיך געהאט א שפּאָטישען נאָכקלאַנג.

דער מאַן האט מיך געשווידערט.

„דער וואַגען איז נאַר וואס צוריק געקומען,“ האט זיא ווייטער געזאגט; „דער טרייבער האט מיר אויך געבראכט א בריעף. מיין מאַן, אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש שרייבט מיר, אז ער האט צו פערזאָרגען זעהר וויכטיגע געשעפטען, אונד דערפאר איז ער געצוואונגען אויסצובלייבען ביז מאָרגען אין שטאָדט.“

„דאס קען ניט מעגליך זיין!“ האב איך געזאגט אונגלויביג.

„יא, יא,“ האט זיא געענטפערט, „איך פערזיכער אייך, אז אזוי איז עס“...

איך האב אַנגעהויבען איבערצוקלערען אלעס. אנפאנגס האט עס בייא מיר אויסגעזעהן אונגלויבליך, אז אלעקסאַנדער דימיטריעוויטש זאָל צוריק לאָזען זיין יונגע פרוי אייף מיין פערטרויען. דאַן האב איך מיך דערמאָהנט אן צוויי זאכען: ערשטענס, אז אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש איז געווען זעהר קורצזיכטיג איבער זיין ווייב'ס קאָקעטירען צו מיר, אונד צווייטענס האט ער מיר געטרויעט, וויסענדיג, אז איך בין זיין פריינד.

דיא מאָראַלישע זייט פון דיעזער ערקלערונג, האט מיך ניט בעקימערט. איך בין בלויז צופריעדען געווען דערמיט, אז עס איז ווירקליך מעגליך, דאס אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש זאָל אויסבלייבען אין שטאָדט אונד איך מיט לודמילא'ן זאָלען זיין אליין.

איך האב געשפירט יענע פרייד פון יעדען ווידמלינג, וועלכער זעהט זיך בייא זיין ציעל, אָהנע צו בערעכנען דיא פאָלגען.

ווען מיר זיינען אריין אין הויז, האבען מיר זיך געזעטצט צו טיש מיט דיא קינדער. לודמילא איז געווען מערקווירדיג געענדערט קוים איהר פריהעריגע האלטונג. זיא האט קיין וואָרט גערעדט וואס זאָל אנצייגען דיא אויפרעגונג פון דער פריהעריגער בעגעגנונג.

איז דאס פיעללייכט געווען דערפאר, ווייל זיא האט געוואוסט, אז זיא איז שוין זיכער מיט מיר, אָדער ווייל זיא האט זיך געשעהמט אין דער געגענוואַרט פון דיא קינדער? דארויף קען איך ניט ענטפערן. לודמילא איז געווען אונערקלערליך אויך אין פיעלע אנדערע בעגעהונגען.

אלס מיר זיינען פערטיג געוואָרען מיט דעם עסען, זיינען מיר ארויס געגאנגען, איטער מיט דיא קינדער, שפּאַצירען אין גאָרטען.

לודמילא האט דאס גלייכגילטיגע געשפרעך וועהרענד דעם טיש ניט

געוועקסעלט. איך האב מיר געטראכט, אז מיט יעדען בליק וואס זיא ווארפט אויף אלעקסאנדער דימיטריעוויטש׳עס קינדער, דערמאהנט זיא זיך אן איהרע פליכטען צו איהר מאן.

אבער ווער וויים אויב מיין אורטהייל איז געוועז א ריכטיגער?

איך, פון מיין זייט, האב קיין געשפרעך ניט געוואלט אדער ניט געקענט אויפברעכען, וואס זאל פיהרען צו אונזער אינהאלט פון אויפרעגונג.

מיר האבען פערווייכט ביז 5 אוהר אין גארטען אונד דאן זיינען מיר אריין טרינקען טהעע. דאס האט געדויערט איבער א שטונדע.

אבענד בין איך געבליעבען זיטצען אליין מיט איהר אין שפייזע־צימער. אבער זיא האט זיך אויפגעהויבען אונד געזאגט:

„אין עמפפאנגס־זאלאן איז עס אנגענעהמער. ווילט איהר אריין געהן?"

איך בין געגאנגען.

זיא האט זיך געזעטצט אויף א ברייטען שטוהל, גענומען שטיקערייא אין דער האנד אונד אנגעפאנגען צו ארבייטען בייא דעם שיין פון א גרויסען אונד ליכטיגען לאמפ.

זיא האט געשוויגען א היבשע צייט, אונד איך האב ארויס גענומען א צייטונג אונד אנגעפאנגען צו לעזען.

דיא שטילקייט האט אויף מיר געווירקט, אונד דער געדאנק פון זעלבסטבע־וואוסטזיין האט צוריק געקעהרט.

לעזען האב איך ניט געקענט. איך בין געוועזן זעהר אונרוהיג.

„איך בין א געמיינער שופט!" איז געוועזן דער ערשטער ענטשלוס אין מיינע געדאנקען. „אזוי טיעף געזונקען! אזוי טיעף! ניין, ניין, ניין! איך דארף ניט אונד זאל ניט דא בלייבען. זיא איז מיין פריינד׳ס פרוי. היינט פאהר איך נאך אוועק. היינטיגע נאכט מיט׳ן אבענד־צוג. דאס איז שרעקליך... ארמער, ארמער אלעקסאנדער דימיטריעוויטש... דאנקען גאט, וואס ער איז דא ניטא, ער זאל ניט זעהען וואס איך טהו הינטער זיינע פלייצעס... איך מוז אוועק, מיין פריינד׳ס פרוי"...

„איהר פערברענגט וואהרשיינליך אייער צייט זעהר אנגענעהם אין מאסקווא?" האט זיא אונערווארטעט געזאגט.

לודמילא׳ס שטימע האט אויסגעקלונגען מילד אונד זעהר צערטליך. זיא האט אויפגעהויבען דיא אויגען פון איהר שטיקערייא, אונד צו מיר געבליקט מיט א שמייכעלע אויף איהרע ליפען.

מיר איז ווידער קיהל געוואָרען אונטער דער ברוסט. מיין קאָפּ האָט גע־רווישט, אונד איך האָב געענטפערט וויא צומישט:

„יא, יא, זעהר אנגענעהם."

„אונד איך לאַנגווייל מיך דאָ ביז צו טויט," האָט זיא נעזאָגט אַרונטער לאָזענדיג איהר בליק צו דער שטיקערייא. „ער, איהר ווייסט דאָך, איז איין אַלטער מאַן. איך פערעהר איהם נאַטירליך זעהר פיעל, ווייל... ווייל... ווייל ער איז א פערניגפטיגער מענש, אָבער דאָך — ער וואָלט געקענט זיין מיין פאָטער..."

נאָך א קורצער בליק פון איהרע גלענצענדע אויגען, אונד זיא האָט זיך ווידער פערטראַכט אין דער שטיקערייא.

„ער קען איהר פאָטער זיין," האָב איך מיר געטראַכט, „אונד זיא זוכט א"...

איך האָב זיא פעראַכטעט אין דיעזען אויגענבליק דערפאַר, ווייל זיא האָט בעליידיגט מיין פריינד אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש.

„דיא קאַטץ! דיא שלאַנג!" האָב איך געמורמעלט שטיל צו מיר אליין, אונד דאַן, פאַסענדיג א בעשלוס, האָב איך מיך אויפגעהויבען אונד געזאָגט:

„לודמילאַ איוואַנאָוונאַ, איך האָב בעשלאָסען אוועק צו פאָהרען; איך האָב נאָר פערגעסען, אַז איך מוז פאָהרען, ווייל וויכטיגע געשעפטען רופען מיך. איך האָב אפילו פערשפּראָכען אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש נאָך צו פערבלייבען דאָ א פּאָאר טעג, אָבער איך קען עס ניט; עס איז מיר אונמעגליך."

וועהרענד איך האָב גערעדט דיא לעטצטע ווערטער, האָט זיא רוהיג אויפגע־הויבען איהר קאָפּ אונד מיך אנפאַנגס אָנגעקוקט ערשטוינט. דאַן האָט זיך דער בליק געוועקסעלט, אונד זיא האָט אויסגעזעהן מיך צו שטודירען. דער בליק איז געוואָרען ערנסט אונד אַזוי שאַרף, אַז מיר האָט זיך געדאַכט, דאַס זיא קוקט ביז צו מיין טיעפער זעעלע.

דאַן האָט זיא גוטמיטהיג געשמייכעלט.

מיין אויפרעגונג איז געשטיעגען.

„ניין, איך מוז פאָהרען!" האָב איך געענטפערט, גליך וויא זיא וואָלט מיך צוריק געהאַלטען. „איך בעט אייך זעהר, פערזאָרגט פאַר מיר פערד: זאָל מען איינשפּאַנען, איך מוז פאָהרען"...

איך האָב שוין ניט געוואוסט וואַס איך רעד.

דאַן בין איך געבליעבען שטיל.

לודמילא האט אלץ געקוקט שטילשווייגענד, אונד פלוצלינג, איז איהר געזיכט געווארען מילד, צארט אונד ליעבליך.

„וואס איז מיט אייך געשעהען?“ האט זיא געפרעגט.

זיא האט זיך בייא דיעזע ווערטער אויפגעהויבען, אויעק געלעגט רוהיג דיא ארביים אויף א קליין טישעל, אונד מיט איהר שנעלער אונד נערווישלאזער קאטצען בעוועגונג האט זיא זיך אומגעווענדעט אונד אנגעפאנגען צו מיר צוצוגעהען.

זיא האט אויסגעשטרעקט איהר האנד צו מיר. איך האב נים פערשטאנען וואס זיא מיינט, נאר איך האב איהר געגעבען דיא האנד. איך האב נים געשפירט דעם גריף. דאגעגען אבער, האב איך געפיהלט איהר בליק וואס איז פערפינסטערט געווארען אונד איך האב וויא שווידערענד געבליקט צו איהרע בריסטען, וויא זייא האבען זיך צוזאמען געצויגען.

איך האב דערפיהלט איהר ווארעמע האנד. מיין בלוט האט אויפגעקאכט אונד איך האב געוואלט בעדעקען איהר האנד מיט דיא קושען פון מיינע ברענענדע ליפען, נאר...

פלוצלינג האט אויסגעקלונגען טאניא׳ס שטימע פון דעם צווייטען צימער.

איך בין אויפגעשפרונגען גלייך וויא טויזענד נאדלען וואלטען אריין געשטאכען געווארען אין מיין קערפער.

מיין בעזינונג האט צוריק געקעהרט. טאניא׳ס שטימע, דיא שטימע פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש׳עס קינד, האט מיך ערוואכט.

„ניין, ניין!“ האב איך וויא געשריען, נאך אימער האלטענדיג איהר האנד אין מיינער, „עס קען נים זיין! איך מוז אוועק פאהרען, באלד, זאפארט!“

טאניא׳ס שטימע האט זיך מעהר נים געהערט, אונד זיא האט געשטיבעלט פערפיהרעריש.

איך בין געבליעבען מאכטלאז צוריק פאלענדיג אין שטוהל.

איהר האנד האט העפטיג געדריקט מיין האנד, אונד זיא האט געמורמעלט מיט איין אונטערדריקטער שטימע:

„ניין, געליעבטער, איהר בלייבט דא!“

איהר ווייכע לינקע האנד האט וויא פערבלאנדזעט צווישען מיינע האאר אויף׳ן קאפ, וועלכע זיא האט אנגעפאנגען צו קרייזלען.

איהר קערפער האט זיך צוגערוקט זאנפט נאהענט צו מיינעם, אונד איהר געזיכט מיט איהרע אפענע ליפען האבען זיך צוגעבויגען צו מיין קאפ.

איך האב געפיהלט איהר ווארעמען הויך.

א פאאר קרויזען פון איהרע האאר האבען געגלעט מיין דערהיטצטען שטערן.

א זיסע מיעדקייט האט מיך בעפאלען אונד איך האב שווער געאטהעמט ווינשענדיג צו פערבלייבען נעבען איהר קערפער.

„אבענדס, שפעטער,״ האט זיא געמורמעלט אין מיין אויער מיט איהר ווארעמען הויך.

דאן האט זיא געמאכט א קאטצען־שפרונג צוריק.

מיין הערץ האט שווער געקלאפט אונד איך האב מיך געשפירט שטארק בערוישט.

„ווארט, ווארט אביסעל,״ האב איך געזאגט מיט דער שטימע פון א שיכור אויסשטרעקענדיג מיינע הענד וויא צו א שאטען.

איך האב געוואלט זיא זאל ווייטער בלייבען נעבען מיר, אונד ווען איך האב אויפגעהויבען מיינע אויגען, האב איך זיא געזעהען שטעהען מיט א פאאר שריט ווייטער פון מיר, אונד אויף איהרע ליפען איז געלעגען א טריומפירענדער שמייכעל.

„ניין, ניין,״ האט זיא געזאגט שטיל אונד עטוואס הייזעריג, „נים יעטצט, שפעטער; איהר זאלט ווארטען אביסעל... איהר קאמישער מענש... אינגעל!״

זיא האט זיך דאן הויך צולאכט אונד איז פערשוואונדען מיט איהרע קאטצען שריטע פון דעם צימער.

איך בין געבליעבען זיטצען אין א ווילדער אויפרעגונג אונד דיא גאנצע בעכטיגע האט אין מיר געוויטהעט. איך בין געווען שטארק בעז אויף איהר ווארום זיא איז אוועק, אבער איך בין געווען בערייט איהר אלעס צו פערציידען, ווען זיא זאל נאר צוריק קומען.

„אבענדס, שפעטער!״ איהרע ווערטער האבען נאך געקלונגען אין מיינע אויערן, אונד זיא האט בייא מיר אויסגעזעהן דיא ליעבליכקייט זעלבסט.

אלעס, אלעס האב איך פערגעסען. מאראל, זיטען, אנשטאנד אונד פריינד־שאפט זיינען פערשוואונדען אין אבגרונד פון בעסטיאליטעט, אונד נאר זיא מיט איהרע קאטץ־שלאנגען אויגען איז געשטאנען פאר מיר.

איך בין געזעסען אזוי לאנג, ביז איך האב מיך געשפירט עטוואס בערוהיגט פון דיא פריהעריגע מאמענטען.

ווּיא אזוי איך האב מיך איינגעהויבען אונד ווען איך האב מיך אויפגעהויבען פון דעם שטוהל, קען איך מיך נים ערינערן. איך ווייס נאר, אז דיא נעכסטע צייט וואס איך געדענק, איז, ווען איך בין געזעסען בייא טיש צום אבענד־עסען.

טאניא איז געווען מונטער וויא אימער. דער צווילינג האט געשוויעגען. איך האב נים גום געפיהלט אונד איך האב אויך געשוויעגען.

דיא קינדער האבען אויף מיר געמאכט א טיעפען איינדרוק. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס קינדער, האב איך מיך דערמאהנט, זיטצען געגענאיבער מיר אונד דער שטראם פון מיינע געדאנקען, האט זיך אומגעווענדעט.

„וועל איך ווירקליך פאלען אונד בין איך שוין געפאלען?“ האב איך געטראכט. „וועל איך מיך ווירקליך נים קענען בעהערשען? יא, דאן איז שוין אלעס פערלוירען.“

איך האב מיך פערדאמט וויא דעם ניעדריגסטען שופט.

ווען מען וואלט מיך אליין דאמאלס געפרעגט איין אורטהייל איבער מיר, אונד איך וואלט געווען אויפריכטיג, וואלט איך געענטפערט:

„איך בין א שופט פון דער ניעדריגסטער שטופע.“

בייא מיר האט עס אויסגעזעהען, גלייך וויא דער רעליגיעזער זינדער, וועלכער טהוט פערברעכען געגען גאט אונד מענשען, אונד ווען ער קוקט זיך ארום וואו ער איז אין דער וועלט אונד אנערקענט זיין פערברעכען, זאגט ער, טראכט דעם וואס ער ווייס, אז מען וועט איהם ברענגען אין גיהנום:

„סאי־וויא־סאי פערלוירען; עס קימערט מיך נים ווען איך זינק ווייטער אלץ טיעפער אונד טיעפער.“

דער קאמפף מיט מיר זעלבסט איז געווען שמערצהאפט.

„מיין גאט!“ האב איך אויסגערופען אין מיינע געדאנקען, „איז יעדער מאן מאכטלאז אין אזא פאל? וויא וואלט א פרוי געהאנדעלט, איין אנשטענדיגע אונד מאראלישע פרוי, מיין איך?“

דיא פראגע האט מיך אינטערעסירט פון א וויסענשאפטליך־געזעלשאפטליכען שטאנדפונקט. איך האב געמוזט מודה זיין, אז אזעלכע מענער וויא איך, אין מיין לאגע, וועלכע רופען זיך טראטץ זייער פערדארבענהיים מאראליש, זיינען בעסטיעס וואס קענען זיך נים בעהערשען, אבער פרויען ווען מען קען זייא נאר אנרופען מאראליש, וואלטען גאנץ גום געקענט איבערשטעהען אזא נסיון.

„אָבער פרויען,“ האב איך מיר געטראַכט, „ערדרייבען קיינמאל ניט אזא ניעדריגע שטוּבּע אונד זיך נאך רופען מאָראַליש. ווען איך וואָלט ווירקליך געוועזען א מאָראַלישער מענש, לויט וויא איך פערשטעה, אונד ניט וויא דיא פערדאָרבענע וועלט בעגרייפט, דאן“...

מיינע געדאַנקען זיינען אונטערבראָכען געוואָרען.

לודמילא איוואַנאָוונא, וועלכע איז געזעסען ביים טיש מיט אזא אונפערשעהמטער מיענע, גלייך וויא עס וואָלט גאר ניט פאסירט, האט מיך אויפגעפאָדערט איך זאָל זיא בעגלייטען ביים זינגען.

„ביז דיא קינדער וועלען איינשלאָפען,“ האט זיא בעמערקט גלייכגילטיג.

דיא בעמערקונג איז געוועזען אַזוי צווייידייטיג, אז דעריענינער וואס האט ניט געוואוסט וואס עס איז צווישען אונז פאָרגעגאנגען, האט געקענט מיינען, אז לודמילא זאגט עס נאָר דערפאר, כדי מיר זאָלען שפעטער ניט אויפוועקען דיא קינדער בשעת זייא וועלען שלאָפען מיט אונזער געזאנג.

איך האב אָבער פערשטאַנען וואס זיא מיינט.

וויא א געהאָרזאמער הונד וואס פאָלגט זיין העררן, האב איך מיך אויפגעהויבען פון דעם שטוהל אונד צוגעגאַנגען צו דער פיאנא.

ווען זיא האט זיך אויך געזעצט, האב איך געשפירט דאס פייער פון אויפרעגונג אויפפלאַקערן אין מיין קערפער.

אָבער זיא איז אויך געוועזען שטאַרק אויפגערעגט, אונד זיא האט יעדעס מאל צוגעבויגען איהר קאָפּ צו מיינעם, אָבער מיט אזא קונסטפאָלער בעוועגונג, דאס דיא קינדער האבען דאריף ניט געקענט ווערען אויפמערקזאם.

זיא האט געזונגען אייניגע ליעדער. אָבער דאס האט מיך ניט אינטערעסירט. ניט איהר שטימע האב איך געוואָלט הערען. דיא ווארעמקייט פון איהר קערפער ביים מיין זייט, האט מיך שיער פערריקט געמאכט.

איך האב געקעמפפט מיט אַלע מיינע קרעפטען זיא ניט צו אומאַרמען אונד דריקען צו מיר. דיא קינדער האבען אויף אונז געקוקט, אונד אזא שריט איז אונמעגליך געוועזען.

זיא האט פּעשטאַנען מיין אונרוהע אונד זיך אויפגעהויבען. איך בין געבליעבען זיטצען.

„קומט אין עספּאַנגס־זאַלאָן,“ האט זיא געזאגט וויעדער מיט איהר געלאַסענער שטימע.

איך בין נאכגעגאנגען.

יא, מען האט געמוזט זעהען פריהער, אז דיא קינדער מיט דוניאשא'ן, זאלען איינשלאָפען.

מיר האבען זיך געזעצט אויף צוויא שטוהלען איינער נעבען אנאנדער.

א שוידער האט מיך פלוצלינג בעפאלען אונד אנדערע געדאנקען, ניט אזעלכע פון פריהער, האבען מיך בעפאלען. פון מאראל, זיטען, אנשטאנד אונד פריינדשאפט, האב איך שוין מעהר ניט געדענקט. לודמילא איוואנאָוונא'ס קערפער, איז בייא מיר העכער געשטאנען וויא אלע דיעזע אידעען.

איך האב געדענקט, וויא יעדער כוטף, אום דעם זעלבסט-פערטהיידיגונג, אום זארג פיר זיך אליין.

„איז דאס מעגליך, אז ער האט מיך ווירקליך איבערגעלאָזען אלס איהר שומר?" האב איך מיך געפרעגט. „א שעהנער שומר! ניין, איך קען דאס מיר ניט גלויבען. עס איז מעגליך, אז אלעקסאנדער דימיטריעוויטש איז קלינער וויא איך האב מיר פאָרגעשטעלט. עס איז מעגליך, דאס וועהרענד איך האב איהם גערעכענט פאר דום אונד קורצזיכטיג, האט ער פערשטאנען וויא זיך צו מאכען ניט זעהענדיג, אונד ער האט מיך אָבגענארט. ער איז גאר פיעללייכט דערפאר אוועק געפאהרען, אום ער זאל אָבפּראָבירען זיין פרוי אונד אויך זעהען אויף וויא וויים מען קען זיך פערלאָזען אויף א פריינד. האבען דען אזעלכע זאכען שוין ניט פאסירט? איך האב מיך דערמאָהנט אן פיעלע עהנליכע פעללע. פיעללייכט שטעהט נאר אלעקסאנדער דימיטריעוויטש אונטער דיא פענסטער אונד זעהט אלעס צו. צום לעטצטען מאָמענט, וועט ער ערשיינען, אונד"...

דיא אידעע פון אזא כצענע האט פון מיר אוועק גענומען דעם חשק.

לודמילא האט דערווייל געלעגט איהר ווייכע האנד אויף מיינער. דאס האט געהאט דיא ווירקונג פון עלעקטריציטעט. זיא האט אָנגעצונדען מיין גאנצען קערפער.

איך האב דאן אונטערדעסען איהר מיטגעטהיילט, מיינע געדאנקען. אָבער דיא אויפרעגונג וואס זיא האט ארויס גערופען, האט געווירקט וואס איך האב בעמערקט האלב שפאסענדיג:

„אונד וואס וועלען מיר טהון ווען ער וועט טאקי אָנקומען?"

זיא האט געלאכט.

„א איגעל בלייבט א איגעל!" האט זיא געזאגט מיט א זיסען שמייכעלע אונד אָנגענומען מיט איהר אנדערע האנד מיין צווייטע האנד. „איהר קענט ניט

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, אָבער איך קען איהם יא. ער האט עס נאך קיינמאל ניט געטהאָן אונד ער טהוט עס אויך ניט. ער ווייס ניט קיין חכמות. ער פערשטעהט ניט יענעם אָבצונארען, אונד מיך, איבערהויפט, וועט ער ניט אָב־נארען."

זיא האט ווייטער געלאַכט, אונד דאַן האט זיא עפּעס געזאגט, וואס איך האב ניט פערשטאַנען, אָבער אַ פּאאר ווערטער האבען מיך אַזוי פעראינטערעסירט, אַז איך האב זיא געבעטען, זיא זאָל זייא נאך אמאל זאגען.

„יא, יא," האט זיא געזאגט מיט אַ פערזיכערענדען טאָן. „אלעקסאנדער דימיטריעוויטש ליעבט מיך אַזוי, דאס עס איז מעגליך, אַז ער בלייבט אויסדריקליך אין שטאָדט היינטיגע נאַכט, כדי איך זאָל האבען אַ פּאאר שטונדען פערגניגען אין אייער געזעלשאַפט."

„אין מיין געזעלשאַפט?" האב איך געפרעגט.

„ווארום דען ניט? ער וויל מיר מאַכען פערגניגען."

„אונד וואס פאר אַ פערגניגען?"

„אַך, מיין ליעבער יונגע," האט זיא דאַן געזאגט מיר דריקענדיג דיא הענד „איהר האט מיך שלעכט פערשטאַנען. מיינט איהר אפשר, אַז ער רעכענט אויף אַזוי וויט? ניין, ניין, אַזאַ פערגניגען וואָלט מיר אלעקסאנדער דימיטריעוויטש ניט געוואָלט צוטהיילען, אָבוואָהל ער ליעבט מיך אַזוי שטארק. ער רעכענט אין אונשולדיגעם פערגניגען, דער דומער נאר! ער זעהט ניט אונד פערשטעהט ניט, — חא, חא, חא!"

איך האב אויך געלאַכט, אָבער הויך, אוננאַטירליך אונד מיט אַ מערק־ווירדיגען טאָן, פאר וועלכען איך האב מיך באַלד אליין דערשראָקען.

יעדענפאלס אָבער, האב איך אלעקסאנדער דימיטריעוויטש ניט געקענט פערשטעהן. איך האב מיר ניט געקענט פאָרשטעלען וויא מען שטעלט אַזאַ אויס־געלומפּטען שופּט וויא איך, פאר אַ שומר. איך האב אָבער געגלויבט לודמילאַ'ן, אַז זיא ווייס וואס זיא זאגט, אונד מיר האבען שוין מעהר דאריבער ניט גע־שפּראָכען.

איך האב מיך אָנגעפאנגען מעהר צו איהר צו דערנעהנטערן. אָבער דער גערויש אין הויז, פון דיא קינדער אונד פון דער דיענסט וואס זיינען נאך ניט גע־שלאָפען, האט לודמילאַ'ן אויפמערקזאם געמאַכט.

זיא האט צוריק געצויגען איהרע הענד פון מיר אונד בעמערקט:

„מיר וועלען אביסעל שפּיעלען דאמע.“

דאס איז געווען, אום דיא צייט זאָל פערגעהען אונד מיר זאָלען ניט זיין צו פיעל צוזאמען.

איך האב פערשטאנען, אז זיא האט רעכט, אונד איך האב איינגעווילינגט.

זיא האט זיך שנעל אויפגעהויבען, צוגעגאנגען צום טיש, פון דאָרט ארונטער גענומען א שאכטעל אונד דיעזעס דאן אוועק געלעגט אויף א קליין טישעל.

איך האב איהר נאכגעקוקט מיט דיא אויגען פון א ווייסטלינג.

דאן האט זיא זיך געזעטצט אויף דער סאָפא, אונד מיר אָנגעצייגט א פּלאטץ געגען איבער איהר.

זיא האט אויפגעמאכט דאס שפּיעל־ברעט, ארויס גענומען דיא פיגורען, אונד נאכדעם וויא זיא האט מיר צוגעוואָרפען איינעם פון איהרע פערפיהרערישע בליקען, האט זיא מיר געזאגט, דאס דער שפּיעל פאנגט אָן.

מיר האבען געשפּיעלט.

וועהרענד דעם, האט איהרע ווייסע האנד בעריהרט דיא מיינינע בייא דעם רוקען פון דיא פיגורען. אונזערע קניען האבען זיך אויך בעריהרט.

זיא איז געוואָרען שטארק אויפגערעגט. איהרע באקען האבען אָנגענומען א רויטע פארב אונד איהרע אויגען האבען געגלענצט מיט גרויסע אויפרעגונג.

זיא האט מיך יעדעס מאל אָנגעקוקט אונד געשמייכעלט.

וויא איך האב אויסגעזעהען, קען איך ניט וויסען. איך געדענק בלויז, אז דאס בלוט האט געיאָגט איבער מיין גאנצען קערפּער אונד מיין הערץ האט שטארק געקלאפּט.

עס איז שוין געווען 11 א זייגער אין דער נאכט. איך האב מיך בערוהיגט מיט דער אידעע, אז אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, וועט שוין ניט אהיים קומען.

„מיין פריינד'ס פרוי!“ האט פּלוצלינג וויא פון אונטער דער ערד אויסגעקלונגען אין מיינע אויערן.

איך האב געוואוסט דיא בעדייטונג פון דיזע ווערטער, אבער עס איז שוין געווען צו שפּעט. זייא האבען מעהר ניט געקענט ווירקען איבער מיר, אז איך זאָל מיך אויפהויבען אונד זיא פערלאָזען.

זיא איז געווען מיין הערצין, אונד איך האב געמוזט געבען איהר בלייבען.

מיין אויפרעגונג האט געשטיגען אונד עס האט מיר אויסגעזעהן אונמעגליך מיך צו בעהערשען.

„וואס טהוט איהר?“ האט זיא אויסגעשריען לאכענדיג, „איהר שווינדלער! איהר האט צוגענומען מיין פיגור!“

„יא“...

„גיבט מיר דעם פיגור זאפארט צוריק!“

זיא האט אנגעכאפט מיין האנד אונד געוואלט עפענען ארויס צו נעהמען דיא פיגור, וועלכע איך האב ניט זעהר פעסט געהאלטען.

דיעזע לעטצטע בעריהרונג, האט מיך שיער פעררירקט געמאכט. איך בין אויפגעשפרונגען פון דעם שטוהל, מיך אוועק געזעטצט אויף דער סאפא אונד זיא אומארמט. איך האב זיא געדריקט צו מיין הערץ מיט מיין גאנצער קראפט.

זיא האט געשוויגען.

איך האב זיא געקושט אין איהר וויסען האלז, אונד זיא האט אויסגעזעהן צו ציטערן אונטער דער ברענענדער בעריהרונג פון מיינע ליפען.

איך בין געווארען ווילד...

„ניין, ניין,“ האט זיא געזאגט מורמלענדיג אין מיין אויער. „געהט צוריק אויף אייער פלאטץ, דיא דיענסט איז נאך אין צווייטען צימער“...

זיא האט זיך בייא דיעזע ווערטער אויסגעריסען גראדע וויא א קאטץ.

זיא איז געבליעבען שטעהען אטהעמענדיג שווער אונד שטארק פער־פלאמט.

„איהר בעזער מענש!“ האט זיא געזאגט מאכענדיג מיט איהר פינגער. „זעהט, איהר האט מיר שיער אבגעריסען דיא קנעפ פון דעם בוזים“...

זיא האט מיר געוויזען מיט א בליק פון איהרע אויגען אויף דער אפענער טהיר פון דעם שפייזע־צימער, אז עס איז נאך דארט ניט געווען אבגערעמט פון דעם טיש.

דיא אידעע, אז יעמאנד קען מיך זעהן, האט אבגעקיהלט מיין אויפ־רעגונג.

זיא איז דאן צוריק געפאלען מיט א געצוואונגענעם געלעכטער אין דעם שטוהל וואו איך בין פריהער געזעסען.

איך האב מיך אויפגעהויבען פון דער סאפא אונד אבגעווישט דעם שווייס פון מיין שטערן. דאן האב איך אנגעפאנגען ארום צו געהען אין צימער הין־אונד־צוריק.

ארום געהענדיג, האב איך ערבליקט דיא דיענסט אריין קומענדיג אין שפייזע־צימער. איך האב באלד פערשטאנען ווארום זיא איז אזוי שנעל אויפגע־שפרונגען פון דער סאפא. זיא האט וואהרשיינליך געהאלטען איהרע אויערן גוט אפען, דאמיט זיא זאל הערען אלעס וואס עס געהט פאר.

ווערענד דעם האט זיא גאנץ רוהיג אומגעווענדעט איהר קאפ אונד גאנץ געמיטהליך געפרעגט:

„שלאפען שוין דיא קינדער?"

איהר שטימע איז געוועזן אזוי רוהיג אונד אזוי איינפאך, אז מען האט געקענט מיינען, דאס זיא האט נאר וואס בעשפראכען איהר שטיקערייא אדער דעם מיטאג וואס מען דארף מארגען קאכען.

דוניאשא האט זיך אומגעווענדעט, אונד געענטפערט:

„יא, זייא זיינען נאר וואס איינגעשלאפען."

דאן האט זיא אנגעפאנגען ארונטער צו נעהמען פון דעם טיש.

לודמילא איוואנאוונא האט געגעבען א לאנגען געניץ, אונד בעמערקט מיט א שלעפעריגען טאן:

„איך וויל אויך געהען צו בעט, איך בין זעהר מיעד."

זיא האט דאן אויסגעצויגען דעם שטוהל מיט איהר רוקען אונד נאך אמאל געזאגט מיט א געניץ:

„ניין, ניין, עס איז שוין אזוי שפעט, אונד אלעקסאנדער דימיטריעוויטש וועט געוויס ניט מעהר אהיים קומען."

דאס איז געוועזן אין א טאן פון בעדויערן.

דוניאשא האט צו דיזער צייט געהאט צוזאמען גענומען אלעס פון טיש.

„דוניאשא," האט לודמילא ווייטער געזאגט אזוי שלעפעריג, „דוא זאלסט אויסלעשען דאס ליכט פון קארידאר אונד גוט פערמאכען דיא טהיר."

דוניאשא האט געענטפערט: „יא, יא," אונד איז פערשוואונדען געווארען פון דעם שפייזע־צימער.

דאס ארום שפאצירען איבער דעם צימער, האט מיך שטארק בע־רוהיגט.

„וויא בעסטיאליש!" האב איך מיר געטראכט. „איך זעה בייא מיר אויס וויא א ניעדריגע בעסטיע, וואס שמעהט אונד ווארט אום צו ערפילען איהר בעסטיאליטעט, אהנע זיך צו בעקימערן אום אלע געבענזאכען. אלע מענשליכע געפיהלע זיינען פון מיר אויסגעלאשען. בלויז דיא בעסטיע לעבט. פערנונפט, זיטען,

איבערלעגונג, אלעס, אלעס איז פערשוואונדען. דער מענש אין מיר איז טויט. דיא בעסטיע! קען מען זיא ווירקליך ניט פעריאגען, טויטען, פערניכטען אדער דער־שטיקען? אך, וויא דאס שמערצט מיך. — מיין פריינד׳ס פרוי!“

אין הויז איז עס שוין גאנץ שטיל געווארען. אויך דוניאשא איז געגאנגען שלאפען. מיר זיינען געבליעבען גאנץ אליין.

איך האב געקענט הערען דאס קלאפען פון מיין הערץ.

קיין זעלבסט בעהערשונג האב איך שוין מעהר ניט געהאט. איך האב בלויז געוואוסט אויף דעם וואס עס וועט ווייטער זיין.

עס איז מיר שוין געוועזן גלייכגילטיג וואס עס וועט זיין. איך האב געווארט אויף מיין ענדע. אהין אדער אהער.

מיינע אויגען זיינען געפאלען אויף לודמילא׳ס ווייסען האלז אונד בעוועגענדע ברוסט.

דאן, זיך נאך אמאל צוהערענדיג, האט זיא זיך פּלוצלינג אויפגעהויבען פון דעם שטוהל אונד מיך אנגעקוקט מיט איהר פערפיהרערישען שמייכעל.

„אויף ווידערזעהען!“ האט זיא געמורמעלט.

דיא קאטצען בעוועגונג פון איהר קערפער, האט מיך אונגעהייער אויפ־געריגט.

אלס איך האב געזעהן, אז זיא וויל פערלאזען דאס צימער, בין איך צו איהר צוגעלאפען אונד זיא געכאפט ארום איהר שלאנקע טאליע.

„ניין, ניין,“ האט זיא געזאגט מיט איהרע פולע רויטע ליפען זיך בעוועגענדיג, „ניט יעטצט, ניין, געהט אין אייער צימער, אונד איך קום באלד“...

א וואהנזיניגער רייץ האט מיך ערגריפען.

זיא האט אביסעל געקעמפפט, אבער דאן האט זיא זיך נאכגעגעבען צו מיין ווילדער אומארמונג.

זיא האט נאך אמאל געשמייכעלט פערפיהרעריש, אונד דאס האט מיין בלוט אויפגעקאכט.

„שטיל, זיא שלאפט נאך ניט,“ האט זיא געזאגט, מיינענדיג דוניאשא׳ן.

איך האב זיא אונטערדעסען צוגעפיהרט צו דער סאפא, וואו איך האב זיא אוועק געזעטצט.

וועהרענד דעם האט זיך געעפענט א טהייל פון איהר דזשאקעט, אונד דער אבערער טהייל פון איהר ווייסער ברוסט האט זיך ארויס געוויזען.

איך האב דאָרט איינגעגראָבען מיינע ציינער ווי א ווילדע חיה.

זיא האט געציטערט.

איך האב געשפירט גלייך ווי מיין געהירן איז אין פלאמען.

מיט דיא הענד האב איך אזוי געדריקט איהר קערפער, אז איך האב גע־שפירט דעם דרוק אין מיין שוואכער ברוסט.

זיא האט אָבער גאר ניט געזאגט.

מיינע ליפען האבען זיך געקלעפט ווי ביי א זעלבען וואס ליידעט פון שרעק־ליכען דאָרשט...

„ניין, ניין!" האט זיא פלוצלינג געזאגט שטרענג, אונד מיט איהר קאטצען בעוועגונג, האט זיא זיך שנעל נאך אמאל אויסגעריסען.

איך בין געבליעבען ליעגען ווי א דערשלאָגענע חיה.

איך האב מיך ניט געקענט אויפהויבען.

איהרע באקען האבען געפלאמט מיט דער פארב פון צוויא רויזען, אונד זיא איז געבליעבען שטעהן נעבען טישעל זיך צוקנעפלענדיג איהר דזשאקעט.

„איהר שלעכטער יונג!" האט זיא געזאגט מיט א ניעדריגער שטימע. „איהר האט מיך בעליידיגט... איהר מוזט אריין אין אייער צימער, איך וועל אהין קומען, זאָ שנעל ווי איך וועל מיך איבערצייגען, אז מען שלאָפט שוין."

זיא איז דאן ארויס דורך דעם שפייזע־צימער, אונד איך האב געהערט זיך עפענען דיא טהיר פון דעם קינדער־צימער, אונד דאן ווי דיעזע האט זיך ווידער צוגעמאכט.

איך בין געלעגען א היבשע צייט ווי אין א טרוים, אונד איך האב גאר ניט בעגריפען וואס עס איז פאָרגעקומען. דאן האב איך געשפירט, אז מיין גאנצער קערפער איז דורכגעווייקט אין שוויים.

אויף מיין ברוסט האט מיך שטארק געשמערצט אונד איך האב געמוזט הוסטען.

דאן האט זיך פאר מיר בעוויעזען אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס געזיכט, טרויעריג אונד בעדויערענד.

איך האב מיך ניט דערשראָקען, ווייל איך האב כיך משער געווען, אז דאס איז בלויז מיין פאנטאזיע. איך האב מיך אויפגעזעטצט אונד שווער אויפגע־אטהעמט.

דער ביין פון מיין ברוסט האט מיך זעהר וועה געטהאן, אונד איך האב פער־

שטאגען, אז דאס איז פון דעם חילדען דרוק פון מיינע הענד ארום איהר קערפער.

עפעס האבען זיך ווידער געוואלט דרינגען אין מיין קאפ געדאנקען, אבער איך האב זייא פערטריעבען מיט א גאנגען־געדאנקען, וועלכער האט געזאגט:

„אלזא גוט, מארעל, זיטען — איך האב דערמיט ניט וואס צו טהון, לודמילא איוואנאוונא מוז זיין מיינע!“

איך האב מיך אויפגעהויבען פון דער סאפא זיך צוהאלטענדיג אן טישעל. איך האב געשפירט א גרויסע שווערקייט אין מיינע פיס.

מיין גאנצער קערפער איז געווען וויא געלעהמט, נאר דיא בעסטיע איז געווען נאך מהעטיגער וויא אימער. איך בין לאנגזאם ארויס פון דעם זאלאן אונד בין אריין אין מיין שלאף־צימער.

איך האב ארויס גענומען א שוועבעלע, אנגעצונדען דאס ליכט אונד מיך אנגעפאנגען שנעל אויסצוקליידען.

דאן האב איך מיך געלעגט אונד אבזיכטליך אויסגעלאשען דאס ליכט.

דיא טהיר וואס האט געפיהרט אין אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס צימער, איז געבליעבען אפען. איך האב געוואוסט, אז לודמילא וועט דורך דיעזען וועג קומען.

דורך דעם פענסטער גענענאיבער מיר, איז אריין געפאלען א שטראם זילבערנע שטראהלען פון דער שעהנער לבנה, אונד ווען ניט מיין בעבט־אליסום, וואלט איך געקענט שפירען דיא זיסע אונד אנגענעהמע הייליגע שטילקייט פון דער נאכט.

איך בין געלעגען איינינע מינוטען שטיל אונד אונבעוועגליך. דאן האב איך געשפירט א גרויסע אונגעדולד, אונד איך האב גענומען א ציגארעטע פון דעם טיש, אונד פעררויכערט.

עס האט מיך געפיעבערט.

„דומהייטען!“ האב איך געמורמעלט צו מיר אליין. „עס בלייבט זיך דאך גלייך וואס עס וועט געשעהן. יעטצט איז שוין יעדענפאלס צו שפעט.“

טראטץ דעם וואס איך האב מיר געוואלט איינרעדען, אז איך בין שוין פרייא פון יעדען זיטען־געפיהל, האבען זיך אין מיר אונווילענדיג געדרענגט דיא געדאנקען, פון וועלכע איך האב מיך ניט געקענט בעפרייען, אונד נעגען וועלכע איך האב מיך געמוזט פערטהיידיגען.

„יערענפאלס," האב איך מיר ווייטער געטראכט, „וואס העלפען דיא געדאנקען? ווען איך זאל אפילו וועלען, קען איך אויך געגען זייא נים קעמפפען. איך בין מעהר נים מיין בעל־הבית, דער טייפעל בעהערשט מיך.

„דער טייפעל? יא, עס איז דא א טייפעל, אונד דאס איז ער! מיר אליין זיינען עס דער טייפעל, בלויז מיר זיינען נים שטארק גענוג אום זיך צו בעהערשען אונד מיר פאללען אלס אפפער פון אונזערע ליידענשאפטען.

„עס איז אונמעגליך צו קעמפפען. איך בין מאכטלאז אין איהר געגענווארט, אונד באלד וועט זיא ערשיינען"...

דאן האב איך פערלוירען יעדען זייטיגען געדאנק, אונד איך האב מיר פארגעשטעלט לודמילא'ס נאקעטען קערפער; איהרע ליפפע אונד דיקע הענד; איהר שנעל־אטהמענדע ברוסט, אונד... מיין שוואכע פאנטאזיע האט מיך ענטקרעפטעט.

איך האב שנעל געצווינגען דעם לעטצטען רויך פון דער סיגארעטע אונד דאן האב איך זיא אוועק געווארפען.

„שנעלער — שנעלער" — האב איך געמורמעלט שטיל מיט דעם בעסט־אַרטישען פערגניגען פון איין אונגעדולדיגען היסטלינג.

אין נעבענצימער האב איך בעמערקט, צוויא ליכטיגע שטראהלען בעלייכטען דעם באָדען אונד דאס מעבעל. עס איז געוועזען דאס מאנד־ליכט דורך דיא שויבען, אונד דער שאטען פון דיא העלצלעך אין מיטען פענסטער, האט אויך דאָרט אָבגעשלאָגען.

איך האב געבליקט אין דיזען געהיימניספאָל בעלייכטעטען צימער. דאן האב איך בעמערקט א טהייל פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס שרייב־טיש, אונד דעם שטוהל מיט דעם לעדער־זיטץ דערבייא.

נים קיין געפיהל פון חרטה, זאָנדערן א שרעק האט מיך ערגריפען. איך האב געציטערט אין גאנצען קערפער.

אין מיין קאָפּ האבען פערשיעדענע געדאנקען דורכגעקרייצט. אבער קיין איינציגער איז געוועזען קלאָר. אלעס האט אויסגעזעהען וויא א חלום, דונקעל אונד אונדייטליך.

דאן האב איך מיך ווידער דערמאָהנט אן איהר.

„דיא!" האב איך נאך אמאל געמורמעלט, „לודמילא איוואנאָוונא מיט איהר שעהנעם קערפער... זיא וועט באלד קומען... שנעללער, איך בעט דיך... קום.

קום... יא, יא, איך בין א געמיינער אונד ניעדריגער שופט, אָבער איך קען מיר ניט העלפען... שנעלל, שנעלל... אך״...

א נעניוע האלבע שטונדע איז פאַראיבער, אין קוואלפּאַלער אונד געשפּאַנטער ערוואַרטונג. אָבער דיא בעסטיע האט נאך געלעבט. אין געגענטהייל, זיא איז יעדעס מאל שטאַרקער אונד מעכטיגער געוואָרען.

דיא צייט האט אויסגעזעהען אונענדליך לאַנג.

איך האב שוין געהאט בעשלאָסען אויפצושטעהן אונד זיא געהן אויפזוכען אין איהר צימער.

„איך וועל געהען זעהר לאַנגזאם,״ האב איך מיר געטראַכט, „איך בין דאָך באָרוויס. איך קען שוין מעהר ניט וואַרטען.״

אָבער איך בין געוועזען צו פיעל פייגלינג אום צו מאַכען דיעזען שריט.

איך בין געלעגען אונד זיך צוגעהערט. אין הויז איז עס געוועזען שטיל וויא אויף א בית-עולם.

„באלד וועט זיך דיא טהיר עפענען אונד זיא וועט ערשיינען,״ האב איך מיך געטראַכט. „זיא וועט פּאָזיטיוו קומען, דאַריבער איז עס קיין צווייפעל. זיא מוז פריהער זעהען, אז דיא קינדער מיט דוניאשאַ'ן זאָלען פעסט איינשלאָפען. זיא איז פאָרזיכטיג. זעהר פאָרזיכטיג. זיא וועט געוויס נאך זעהען גוט פערזיכערן דיא טהיר.״

איך האב געציטערט.

„שנעלל, שנעלל, קום שוין״... האב איך געמורמעלט גלייך וויא איך וואָלט זיא גערופען זיא זאָל הערען.

דאַן האב איך מיך אביסעל אויפגעהויבען, זיך אָנגעשפּאַרט אויף'ן עלענבויגען, אונד בין געלעגען זיך צוהערענדיג.

מיינע ליפּען זיינען געוועזען טרוקען אונד איך האב זייא בענעטצט מיט מיין צונג.

פּלוצלינג האב איך געהערט א טהיר זיך עפענען

איך האב אויפגעציטערט.

איך האב מיר געטראַכט, אז זיא געהט דורך דעם שלאָף-צימער. דאס העלישע פייער פון תאוה האט אויפגעפלאַמט.

איך האב מיך פאַרבערייטעט זיא צו עמפּפאַנגען אין מיינע אָרעם, אונד איך האב מיך נאך מעהר אויפגעהויבען.

א היטץ שט א קעלט, וויא אין א פיעבער, איז געלאפען איבער מיין קערפער.

אָבער דאן איז געשעהען עטוואס אונערווארטעטעס.

יעמאנד איז אריין אין שפייזע־צימער, וועלכעס איז ניט געווען לודמילא איוואנאָוונא.

א לייכטער שריט וויא פון א הינטעלע, האט זיך געהערט אויף דעם באָדען.

א קליינע פיגור איז ערשיענען אונד צוגעגאנגען נאָהענט פון מיין בעט.

אין ערשטען אויגענבליק, בין איך געווען אזוי איבערראשט, אז איך האב גאר ניט געוואוסט וואו איך בין אין דער וועלט, אונד זיך דערשראָקען, וויא א קליינער דומער אינגעל.

דיא אויפרעגענדע היטץ פון מיין קערפער, איז פערשוואונדען דורך דער שרעק, אונד אזא קעלט האט מיך ערגריפען, אז איך האב געשפירט, אז עס קלאפט מיר א צאָהן אן א צאָהן.

דיא קליינע פיגור, מיט לייכטע שריט פון באָרוויסע פיסלעך, מיט נאקעטע שולטערס אונד הענטלעך, האט וויא פארביי געשוועבט אונד איז אריין אין צימער פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש.

מיר האט עס אויסגעזעהן, אז מיין הערץ אין מיין ברוסט, האט אויפגעהערט צו קלאפען.

דיא פיגור איז געבליעבען שטעהען אין דעם שיין פון דיא זילבערנע לבנה־שטראהלען אונד געבליקט אונגעדולדיג אין צימער.

ענדליך האב איך דערקענט דיא פיגור. עס איז געווען דיא קליינע טאניא!

איהרע שווארצע אויגעלעך האבען געגלאנצט, אונד איהר קליין קערפער'ל האט אויסגעזעהען וויא דיא אונשולד אליין איינגעהיעלט אין נאטור'ס מילדעס ליכט.

איהרע שעהנע האאר זיינען געווען צרוואָרפען איבער איהרע קליינע שולטערלעך.

דאס קינד איז געשטאנען עטליכע סעקונדען, געבליקט אין אלע זייטען אונד אויסגעזעהען זעהר פערצווייפעלט.

„טאטע, טאטעלע! פאפא, פאפעלע!" האט אויסגעקלונגען איהר שטימעלע זעהר אונרוהיג אונד בעזאָרגט.

זיא איז דאן געשטאנען נאך א פאאר סעקונדען, ווידער געבליקט, אונד געזאגט מיט א וויינענדיגער שטימע:

„מיין פאפעלע איז ניטא! ניטא מיין פאפעלע!“

מיין גאט! ניעמאלס, ביז אין לעטצטען אויגענבליק פון מיין לעבען, וועל איך ניט פערגעסען דעם איינדרוק פון טאניא'ס שטימעלע.

„מיין פאפעלע!“ וויא זיס, וויא שעהן אונד וויא הייליג דיא ווערטער האבען געקלונגען.

איך בין אזוי שטארק אויפגערעגט געווארען איבער מיר, אז זאלאנג איך לעב, האב איך קיין זאך מעהר פעראכטעט, וויא זיך אליין אין יענעם אויגענבליק.

דאן האב איך געהערט דאס פאטשען פון איהרע קליינע אונד נאקעטע פיסלעך אויף דעם געוויקסטען פוסבאדען, אונד זיא איז ארויס פון איהר פאטער'ס ציטער.

„זיא איז געוועזען זוכען איהר ליעבען פאפא,“ האב איך מיר געטראכט.

„אדער פיעלייכט ניין,“ האב איך געמורמעלט צו מיר אליין. „וואס איז דאס געוועזען? טאניא? — פאפא, פאפעלע! טאטע, טאטעניו! יא, יא, זיא איז עס געוועזען. אבער וויא אזוי איז זיא אריין אהער? פיעלייכט איז זיא גאר א נאכט־וואנדלערין?“

איך האב מיך אויפגעזעטצט וואך אונד שטארק בערוהיגט, אויסער וואס איך האב געשפירט א העפטיגען שמערץ אין מיין ברוסט.

„דאס קינד, טאניא,“ האב איך געטראכט, „דיא הייליגע אונשולד זעלבסט, וועלכע איהר פאטער פערגעטערט, איז ארויס ביי נאכט פון דעם בעט. ריכטיג. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט מיר דערצעהלט, אז זיא טהוט עס זעהר אפט“...

איך בין געבליעבען זיטצען אייניגע אויגענבליקען גאר אהן געדאנקען.

עס האט אויסגעזעהען וויא א טייך, וועלכער איז פלוטצלינג פערהאלטען געווארען פון א מעכטיגען שטראם, אונד ער מוז דערפאר א נייע ריכטונג אנ־נעהמען.

„אונד לודמילא איוואנאוונא?“ האב איך מיך געפרעגט. „זיא איז געווים נאך אין שלאף־ציממער? ווארום זאל זיא דען דארט ניט זיין? געווים, איהר פלאטץ איז דארט. אבער זיא האט דאך געזאלט אהער קומען? מיין גאט! העלף מיר, איך בעט דיך, רעטע מיך.“

מיין הערץ האט אָנגעפאנגען פירכטערליך צו קלאפּען. אָבער שוין ניט אזוי וויא פריהער, זאָנדערן מיט אַנדערע געפיהלע.

„טאניא!“ האב איך געמורמעלט, „איהר הייליגע שטימע! זיא קלינגט אין מיינע אויערן! זיא דערמאָהנט מיך אַן מיין ליעבען אונד צערטליכען פריינד אלעקסאַנדער דימיטריעוויטש“...

איך האב געשפירט דיא טרערען לויפענדיג פון מיינע אויגען אונד פאלען אויף מיין העמד.

וויא גוט אזעלכע טרערען זיינען!

זייא קומען פון דער זעלע פון דער קוועלע וואו אַלעס איז הייליג, אונד נאָר דער גוטער טהייל אין פערדאָרבענעם מענשען ברענגט טרערען.

עס זיינען געווען טרערען פון חרטה, פון ביטערער חרטה!

„טאניא!“ האב איך ווידער געמורמעלט, „פּאפּא, פּאפּעלע! מאמע, מאמעלע! גאָט אין הימעל, וואס האב איך געוואָלט טהון? וואס איז מיט מיר געשעהען? בין איך קראַנק, אָדער בין איך משוגע געוואָרען?“

א פראָסט האט ערגריפען אלע מיינע גליעדער.

ניין! עס איז אונמעגליך איך זאָל אלעס איבערגעבען וואס איך האב דאַמאלס געשפירט. איך בין צו שוואך דאַפיר.

אַלעס וואס איך קען מיך ערמאנערן איז, דאס מיר האט עס אויסגעזעהן, גלייך וויא איך וואָלט ערוואכט פון א לאַנגען אונד פינסטערן חלום.

דאס געפיהל פון שאַנדע וואס איך האב דאַמאַלס געשפירט, ווע̇ל איך בלויז אויף דיעזער אַרט אָבשילדערן:

איך האב געוואָלט בעהאלטען מיין פנים זאָגאר פאר דער שטילער נאַכט, פאַר דער זילבערנער לבנה, פאר דיא פיער ווענט אונד פאר מיר זעלבסט. איך האב מיר געבראָכען דיא הענד, אונד דאַן האב איך אויפגעהויבען ביידע פויסטען אונד מיך געשלאָגען אין קאָפּ אריין.

שאַנדע! מיין גאָט, דאס איז געווען א שרעקליכעס געפיהל. איך האב אזא געפיהל ביז דאַמאָלס נאָך ניט געשפירט.

„מיין פריינד'ס פרוי!“ האט עס געקלונגען דוּמפּף אין מיינע אויערן וויא פון א קבר.

„מיין פריינד'ס פרוי! טאניא'ס מוטער! דיא מוטער פון דעם קליינעם אונד ליעבען ענגעל — פערפלוכט זאָל איך זיין פאר אזעלכע שוּמדישע גע־דאַנקען!“

 mf.

דיזע אלע געפיהלע זיינען ניט געקומען לאנגזאם, זאנדערן שנעלל, וויטהענד אונד שטירמיש.

איך בין ארויס געשפרונגען פון דעם בעט, געזוכט אויף'ן טיש אונד געפונען א שוועבעלע, וועלכעס איך האב באלד אנגעריבען אונד אנגעצונדען דאס ליכט. דאן האב איך געגרייבט מיינע קליידער, אונד גלייך וויא א פייער וואלט געברענט אין הויז, האב איך מיך שנעל אנגעצויגען.

„ניין, ניין!" האב איך געמורמעלט, „איך האב שוין קיין מורא ניט, אז איך וועל פאלען — איך וועל מיר ניכער צערברעכען מיין קאפ, איידער איך זאל בעטריגען מיין פריינד, טאניא'ס פאטער — אבער איך קען דא מעהר ניט פערבלייבען. אונמעגליך! איך וועל קיינעם ניט קענען קוקען אין געזיכט. דיא שאנדע! אה, מיין גאט, דיא שאנדע! וואס פאר א לומפ איך בין! וויא ניעדריג איך שטעה! טאניא! פאפא, פאפעלע! טאטע, טאטעלע! ניין, ניין! איך בלייב דא מעהר ניט קיין אויגענבליק, איך פאהר באלד אוועק!"

מיין ענטשלוס איז געוועזן געפאסט. דיא בעסטיע אין מיר האט געקריעגען א טויט־קלאפ אונד דער מענש האט אויפגעלעבט.

„יא, גאט אליין האט זיא געשיקט! דיא גאטהייט, דיא ריינהייט, דיא זיטליכקייט, דיא מאראל, זייא האבען מיר געשיקט א ליעבעס אונד זיסעס קינד; זיא האט מיך דערמאהנט וואס פאר א בעסטיע איך בין! טויט צו דער בעסטיע!"

איך בין שוין געווען אנגעצויגען.

„וויא געפאלען, וויא ניעדריג, וויא געמיין אונד פערדארבען איך בין!" האב איך צו מיר געמורמעלט. „מיין פריינד'ס פרוי! דיא פרוי פון מיין בעסטען, ליעבסטען אונד עהרליכסטען פריינד! אונד דוא, קליינעס מיידעלע, דוא ריינעס, ליעבעס קינד, — דוא האסט מיך גערעטעט — טאטע, טאטעלע!"

פלוצלינג האב איך מיך דערמאהנט, אז אבוואהל דיא קליידער האבען שוין בעדעקט מיין קערפער, בין איך נאך געוועזן בארוויס. איך האב מיך אנגעבויגען צו דעם אנדערן עק פון דעם בעט, אויפצוהויבען מיינע שיך.

„וואס איז דאס?" האב איך פלוצלינג געהערט א שטימע נעבען מיר. „איהר ציהט זיך גאר אן?"

איך האב מיך אזוי דערשראקען, אז איך האב געמיינט, דאס מיין געהירן פלאטצט אין מיר אונד מיין הערץ וויל ארויס שפרינגען פון מיין ברוסט.

אלס איך האב אויפגעהויבען מיינע אויגען, האב איך ערבליקט לודמילא איוואנאוונא שטעהענדיג ביא דער טהיר.

זיא איז געוועזן אַנגעצויגען אין א לאנגען ווייסען שלאָף־מאנטעל. אויף איהר געזיכט האט זיך אָבגעשפּיעגעלט אונרוהע אונד שרעק.

מיין בלאַסעס געזיכט, האט איהר דערצעהלט, אַז עפּעס אונגעוועהנליכעס האט פּאַסירט.

אין מיר האט געברענט האַס, צאָרן אונד פערצווייפלונג, זאָ דאס איך האב גיט געקענט עפענען מיין מויל.

„וואס איז געשעהען?“ האט זיא ווייטער געפרעגט מיט איין אונטערדריקטער שטימע צעגערענד.

איך האב ניט געוואוסט אנפאַנגס וואס איך זאָל ענטפערן. אָבער ווען איך האב מיך אויפגעשטעלט גלייך, זיינען מיר דיעזע ווערטער געקומען אין מויל:

„געהט ארויס פון דאַנען, געהט! אום גאָטעס ווילען, שטעהט ניט פאַר מיינע אויגען!“

זיא האט געשוידערט אונד מיך אָנגעקוקט שטארק דערשראָקען.

„איהר פיהלט ניט גוט,“ האט זיא דאַן געזאגט.

„ניין, ניין!“ האב איך אויסגעשריען. „איך פיהל נאך צו גוט! איך האב נאך אזוי גוט ניט געפיהלט אין מיין גאנצעס לעבען. אָבער, לודמילא איוואנאָוונא, זיא איז ערשיענען אין דיעזען צימער, אונד געמורמעלט מיט איהר הייליגער שטימעלע: פּאַפּאַ, פּאַפּעלע! טאַטע, טאַטעלע!... זיא האט אונז ביידע געזעגנט, פערשטעהט איהר? געהט ארויס פון דאנען, איך בעט אייך זעהר“...

אנפאַנגס האט זיא מיך ניט פערשטאַנען אונד געמאַכט א שריט פאָר־ווערטס.

איהר געזיכט האט מיר אונטערדעסען אויסגעזעהן וויא פון דעם טייפעל, וויא פון דער פעראכטונג אליין.

„ווער איז דאָ געוועזן? וואס זאגט איהר, איך פערשטעה אייך ניט?“ האט זיא געפרעגט מיך אָנקוקענדיג וויא א פעררי קטען.

„טאַניא! טאַניא!“ האב איך געענטפערט. „טאַניא איז דאָ געוועזן, אַלעקסאַנדער דימיטריעוויטש'עס ליעבלינג, דיא טאָכטער פון אייער מאַן!“

„טאַניא?“ האט זיא ווידער געפרעגט, אָבער זיא האט מיך שוין פערשטאַ־נען. איך האב דאס בעמערקט אויף איהר געזיכט.

„יאָ, לודמילא איוואַנאָוונא!“ האב איך געזאגט ענטשלאָסען. „טאַניא

איז דאַ געווען, אייערע אונד אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'ס טאָכטער. זיא האט אונז דערמאָהנט אן אונזערע פליכטען. לודמילא איוואנאָוונא, איהר האט א גוטען אונד עהרענהאפטען טאָן, איהר דארפט איהם ניט בעטריגען הינטער זיין רוקען. ניין, ניין: דאס איז אונרעכט. איך זאג איין צו א מענש דארף ניט אזוי האנדלען, עס איז א גרויסעס אונרעכט! מיר מוזען זיך בעהעררשען. זעהט, איך בין שוין בעהעררשט, אונד איהר מוזט אין דער צוקונפט זיך אויך אזוי בעהעררשען. עס איז נאָר דיא אונטענשליכקייט וואס טרייבט אונז צו זינד אונד פערברעכען"...

זיא איז געשטאנען וויא א מאַרמאָרנע סטאטוע אויף'ן פלאטץ אונד איהר געזיכט האט אויסגעדריקט א וועלט מיט אונפערשטענדליכע געדאנקען, אָבער פיר מיר, איז דאָרט געלעגען פעראכטונג אויף דער העכסטער שטופע.

זיא האט זיך פלוצלינג אומגעווענדעט, אונד איז צוריק ארויס אין אלעקסאנדער דימיטריעוויטש'עס צימער.

דאן איז זיא געבליעבען שטעהן וויא אונענטשלאָסען, אונד זיך אומווענדענדיג ווידער צו מיר, האט זיא געזאגט:

„מוזט איהר דען שוין אוועק פאָהרען?"

איך האב ניט געענטפערט, ווייל איך האב קוים געהערט איהר פראגע. דאן האט זיא אָנגעפאנגען מיט א בעטענדער שטימע:

„איהר מעגט נאך ווארטען; איהר דארפט ניט אוועק פאָהרען. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש וועט מיינען גאָט וויים וואס עס איז געשעהען — איהר קענט דאָך מאָרגען פאָהרען. איך בעט אייך, טהוט עס מיר צוליעב, פאָהרט ניט יעטצט"...

איהר ווערטער האבען אויף מיר געמאכט דעם איינדרוק וויא דאס זשוושען פון א שלאנג. איך האב אָנגעפאנגען ארויף צו ציהען מיינע שיך.

„אזוי וויט צו זינקען," האב איך צו מיר אליין געזאגט. „וויא נידריג איך בין! אזוי וויט צו זינקען! נאָר א בלינדער צופאלל האט מיך גערעטעט."

איך בין שוין געווען פערטיג מיט דיא שיך, אונד בין צוגעגאנגען צום שפיעגעל אום צו זעהען וויא איך ציה מיר אן מיין האלדזבענדעל.

לודמילא איוואנאָוונא איז געשטאנען שטיללשווייגענד ביים דער וואנד. זיא האט געוואָרט אויף מיין ענטפער.

„איך בעט אייך,“ האט זיא וויעדער אָנגעפאנגען, „פאָהרט ניט יעטצט. איך בעט אייך...

איך האב מיך אומגעווענדעט צו איהר מיט א פעראכטענדען בליק.

זיא האט דאַן געשפּראָכען מיט א טאָן פון שולד.

זיא האט אויסגעזעהען וויא א פערוואונדעטע אָבער הילפלאָזע טיגערין. דאַן האט זיא אָנגעפאנגען צו ציטערן אונד וויינען שטיל.

דאס האט מיך אביסעל גערירט, אָבוואָהל איך האב זיא נאך אימער פעראכטעט.

איך בין געבליעבען שטעהען אונד זיא אָנגעקוקט שארף מיט מיינע אויגען.

„הערט מיך אויס, מאדאם,“ האב איך געזאגט. „אונטער אונזביידע האט פּאסירט אזא מין אנגעלעגענהייט, פאר וועלכער מיר דארפען ביידע בעהאלטען אונזערע געזיכטער פון חרפּה. איך וויל ניט וויסען ווער עס איז שולדיג זאָל זיין, אז איך בין דער שולדיגער. אָבער דאס מאכט נאך ניט קלענער דאס פערברעכען. א מענש מוז האבען זעלבסט־געפיהל, זעלבסט־אכטונג אונד געוויסען. איך וויל ניט רעדען פון א רעליגיעזען שטאנדפּונקט, אָבער איך וויל אייך זאגען, אז פון א מענשליכען שטאנדפּונקט, איז אזא האנדלונג געמיין, ניעדריג און מען קען זיך אין לעבען דארויף ניט פערצייהען. איהר זייט א מוטער פון ליעבע אונד זיסע קינדער. איהר זייט דיא פרוי פון א מאַן, וועלכער ליעבט, אכטעט אונד שעטצט אייך; פון א מאַן וואס איז בערייט פאר אייך צוגעהען אין פייער אונד וואסער; פון א מאַן ביי וועלכען איהר זייט א הייליגטהום, א געטטין. מאדאם! ווען איהר זאָלט דאס אלעס בעגרייפען, פערשטעהען אונד זיך זעלבסט שעטצען, וואָלט איהר געוואוסט, אז עס גיעבט קיין הייליגערעס וויא דיא געפיהלע פון אייער מאַן צו אייך! איהר האט איהם פערשפּראָכען צו זיין טריא אונד איבערגעבען. עס איז אייער פליכט איהר זאָלט דאס טהון. אייך האט ניט בעוואויגען צו מיר קיין געפיהל פון ליעבע; ניין מאדאם! דאס איז ניט קיין ליעבע, זאָנדערן מיאוס'ע אונד עקעלהאפטע תאוה אויף'ן מאָמענט, וועלכע געהט פאָראיבער אונד לאָזט צוריק שמערץ, חרטה אונד געוויסענסביסע. פרעגט מיך, איך בין איינער פון דיא גרעסטע לומפּען, איך וויים דיא וואהרהייט“...

איך האב געמוזט בלייבען שטיל, ווייל איך האב מעהר קיין אטהעם געהאט.

איהר געזיכט האט אָנגעהויבען צו ווערען מילדער אונד טרויעריג.
דאַן האָב איך ווייטער געזאגט:

„איהר זייט א פרוי אונד א מוטער. עס איז אמת, ניעמאנד קען שאַפען איבער א מענשען'ס געפיהלע. אָבער בעטריגען דאַרף מען ניט. כל־זמן אלעקסאַנדער דימיטריעוויטש טרויעט אייך, טאָרט איהר איהם ניט בעטריגען. ווען איהר קענט מיט אלעקסאַנדער דימיטריעוויטש ניט לעבען, דאַן פערלאָזט איהם, געהט זיך אוועק. אָבער בעטריגט איהם ניט הינטער זיינע פּלייצעס. דאס איז אונרעכט! מיין גאָט, אונרעכט!"

זיא האט געוויינט.

„אָבער איך בעט אייך," האט זיא קוים ארויס געשטאַמעלט פון צווישען איהרע שטיקענדע טרערען, „פאָהרט ניט אוועק היינט, יעטצט"...

איך האָב אָנגעהויבען איבערצוקלערען דיא גאַנצע לאַגע.

„זיא האט רעכט," האָב איך מיר געטראַכט. „איך דאַרף איהר קיין שלעכטס ניט טהון. ניט אזוי איהר, וויא איהם. אירגענד א פערדאַכט, וועט צער־שמעטערן זיין ארמעס אונד גוטעס הערץ."

„מאַדאַם!" האָב איך דאַן וויעדער געזאגט. „עס איז לעבערליך איך זאָל פון אייך אָבנעהמען א פערשפּרעכען, אז איהר זאָלט אין דער צוקונפט אזוי ניט האַנדלען. איהר וועט עס טהון בייא דיעזען מאָמענט. איך וויים עס. אָבער איך בעט אייך, איהר זאָלט זיך דערמאָהנען אן מיינע ווערטער; זייא גוט שטר־דירען"...

„יא, יא," האט זיא מיך אונטערבראָכען, „איהר האט רעכט"...

„גוט," האָב איך דאַן געזאגט, „איך פאָהר ניט אוועק היינטיגע נאַכט. איך בלייב ביז מאָרגען."

לודמילאַ איוואַנאָוונאַ איז נאָך אימער געשטאַנען אויף דעמזעלבען פּלאַטץ. איך האָב ניט פערשטאַנען וואס זיא מיינט. אָבער דאס איז נאָר געווען דערפאַר, ווייל זיא איז צופיעל אויפגערעגט געוואָרען.

דאַן איז זיא צוגעגאַנגען צו אלעקסאַנדער'ס שרייב־טיש אונד זיך דאָרט אָנ־געשפּאַרט מיט ארונטער געלאָזענע אויגען.

דורך דעם פענסטער זיינען אריין געפאַלען דיא שעהנע לבנה־שטראַהלען אונד בעלייכטעט איהרע צעררוואָרפענע האאר.

איך בין אונטערדעסען וויעדער צוריק געגאַנגען צום בעט אונד זיך אוועק

געזעטצט. איך האב פערדריכערט א ציגארעטע אונד אנגעפאנגען העפטיג אונד נערוועז צו ציהען דעם רויך.

„וואס שטעהט זיא נאך דארט?" האב איך מיך געפרעגט, בליקענדיג דורך דער אפענער טהיר אין צווייטען צימער. „וויל זיא מיר עפעס זאגען? איך קען ניט בעגרייפען."

דאס האט מיך פערדראסען. לויט דער סצענע, האט זיא בעדארפט צוריק געהן אין איהר שלאף-צימער, אונד מעהר ניט בלייבען נאהענט פון מיר.

איך האב מיך אויפגעהויבען אונד געוואלט אנפאנגען ארום צו געהען איבער דעם צימער.

א געפיהל פון א גוטער מהאט, האט מיך ערגריפען, אונד עס האט מיך געפרייט וואס איך בין אימשטאנדע געווען צו זיעגען איבער מיר זעלבסט.

„איך פערהאף," האב איך מיר געטראכט, „אז איבער איהר האט עס אויך געמאכט א גוטען איינדרוק, אונד זיא וועט פון היינט אן אונד ווייטער אנדעריש האנדלען הינטער דעם רוקען פון איהר מאן. יא, יא, יעדער מענש האט גוטע אונד עדלעס אין זיך. מען דארף דאס נאר וויסען וויא צו ערוועקען, אונד דער מענש מוז זיעגען איבער דער בעסטיע."

איך בין געווען גליקליך מיט דער אידעע.

„אבער וואס שטעהט זיא נאך אימער דא?" האב איך מיך געפרעגט.

פלוצלינג האב איך בעמערקט וויא זיא האט זיך בעוואויגען.

מיט דער שנעלליגקייט פון א קאטץ, איז זיא אריין געשפרונגען אין צימער.

איך האב מיר אנפאנגס פאר איהר דערשראקען. אבער נאך איידער איך האב צייט געהאט עפעס איבערצוקלערן, האב איך שוין געשפירט איהר ווארעמען קערפער אונד איהרע הענד זיינען געלעגען ארום מיין האלז.

„אך, געליעבטער!" האט זיא געזאגט. „דאס אלעס איז דאך דומהייטען! וואס"...

זיא האט מעהר ניט געשפראכען.

איין אונענדליכען וואוטה מיט איין איבערנאטירליכען האס האבען מיך ערגריפען. איך האב פערגעסען אן יעדער בענעהמונג וואס א מאן בענעהמט געגען א דאמע, אונד איך האב זיא אבגעריסען פון מיר, גלייך וויא א קאטץ וואלט זיך אויף מיר אויפגעהאנגען.

איך האב זיא אוועק געשליידערט אין א ווינקעל, וואו זיא איז שיער גע־פאלען.

איך האב גאר נים געקענט רעדען. פון איהרע אויגען האט געשאָסען אזוי פיעל האס, דאס ווען זיא וואָלט אימשטאנדע געווען מיך צו פערברענגען אין יענעם אויגענבליק, וואָלט זיא עס געוויס געטהאָן.

דאס האט מיך געפרייט.

איך האב אין איהר געוואָלט זעהן האס, צאָרן אונד פעראכטונג, אָבער נים קיין ליעבליבקייט.

„אונד אלע מיינע ווערטער יאבען געהאָלפען וויא א טויטען באנקעס?“ האב איך מיך געפרעגט אין מיינע געדאנקען.

„זיא איז איין אונפערשעהמטע בעסטיע!“ האב איך מיר געטראכט. „ארמער אלעקסאנדער!“

איך בין נייגיעריג געווען צו זעהען וואס דער נעכסטער מאָמענט וועט ברענגען.

זיא איז געשטאנען אונענטשלאָסען.

דאן האט זיא זיך אומגעווענדעט, אונד איז צוגעגאנגען צו דער טהיר. דאָרט איז זיא ווידער געבליעבען שטעהן אונד מיר געקוקט אין געזיכט, מיט אזא אונ־פערשעהמטער מיענע, אז איך האב געשווידערט.

„נארר!“ האט זיא אויסגעשריען מיט א הייזעריגער שטימע וועהרענד איהרע אויגען האבען געגלאנצט. „איהר זייט א דומקאָפּ! איך האב מיר גאר נים פאָר־געשטעלט, אז איהר קענט זיין אזוי דום אונד נאררייש; דום אונד אונגע־בילדעט“...

זיא איז דאן ארויס אונד פערשלאָסען דיא טהיר.

דאס איז געווען, אום זיך צו פערזיכערן, אז איך וועל אין יענער נאכט נים אוועק פאָהרען.

„אונגעבילדעט!“ דיעזעס וואָרט האט געקלונגען אין מיינע אויערן. „זאָ שטעלט זיא אלזאָ פאָר, אז בילדונג איז פערדאָרבענהייט? טרויעריג, זעהר טרויעריג.“

5.

איך האב מיך צוריק געזעטצט אויף מיין בעט אונד בין געבליעבען א היבשע צייט אין א מערקווירדיגען צושטאנד.

די לעטצטע סצענע האט מיך וויא בעטויבט. עס האט מיר אויסגעזעהן, אז יעמאנד האט מיר געגעבען מיט עפעס איין קלאפ אין קאפ אריין, פון וועלכען איך האב מיך ערשט געמוהט ערהאלען.

זיטצענדיג אויף'ן בעט, האב איך דערפיהלט א גרויסע מידקייט אונד איך בין אומגעפאלען מיט מיין קאפ אויף'ן קישען. איך בין אזוי געלעגען א היבשע צייט, ביז איך בין צו מיר געקומען אונד אנגעפאנגען צו בעטראכטען אונד שטודירען די לעטצטע ערייגניס.

די אבוועקסלענדע סצענען פון אויפרעגונג, די אונגעדולדיגע ערוואַרטונג צו ערפיללען מיין בעסטיאליטעט, דאס ערשיינען פון טאניא'ן, דער וועקסעל אין מיר זעלבסט אונד די אונטעררעדונג מיט לודמילא'ן, זיינען פארביינעפלויגען אין מיינע געדאנקען שנעל אונד אונאינטערעסאנט, געגען דער לעטצטער ערייגניס.

די לעטצטע ערייגניס! וועל איך דאס פערגעסען? האב איך עס גע־קענט פערגעסען?

אונמעגליך!

שמעלט זיך פאר; שוין נאכדעם וויא איך האב איהר ערקלערט מיינע יע־דאנקען, שוין נאכדעם וויא זיא האט געוויינט אונד מיך געבעטען צו בלייבען, שוין נאכדעם וויא איך האב איהר פארגעלעזען א גאנצע דרשה איבער מוסר אונד אנשטענדיגע אויפפיהרונג, אונד מייענדיג, אז איך האב זיא איבערציינט פון דאס גוטע אונד ערעלע — שפרינגט זיא ווידער ארויף אויף מיר, אומאַרמט מיך, אונד...

פע! בעסטיע!

דאס איז שוין מעהר געווען וויא איך האב געקענט ערווארטען ניט נאר פון אזא פראסטיטוטקע א לודמילא, זאנדערן פון א פיעל ניעדריגער וויא דיא איז געוועזען.

איך האב אנגעהויבען צו קלערען אונד איבערדענקען וועגען אלע פרויען אין דער וועלט, אונד בין באלד געקומען צו די ווערטער פון דעם געקרוינטען אידישען קעניג, וועלכער האט געזאגט:

„פון טויזענד מענער, האב איך געפונען איינעם (פאר אנשטענדיג), אבער אונטער טויזענד פרויען, האב איך איינע אויך ניט ענטדעקט."

זיינען אלע פרויען אזוי? האב איך מיך געפרעגט שמערצהאפט.

איך האב מיך דערמאָהנט אן מיין מוטער, אן מיינע שוועסטער, אונד — איך האב געשווידערט.

„א מיאוס'ע וועלט! פע! פע!" האב איך געמורמעלט.

איך האב געשפירט וויא מיינע אויגען שליעסען זיך אונד א גרויסע מיעדקייט האט מיך בעפאלען. דאן בין איך איינגעשלאָפען.

ווען איך האב ערוואכט, איז שוין געווען גרויסער טאָג.

איך האב מיך ניט בעדארפט אָנציהען, ווייל איך בין געבליעבען אין דיא קליידער פון לעטצטער נאכט.

דער שלאָף האט מיך אונטערדעסען אביסעל ערפרישט אונד גע־שטארקט.

יעדענפאלס האב איך אָבער געשפירט, אז יעדעס גליעד שמערצט מיך וויא פון א ברענענדעס פיעבער.

איך האב אויסגעגלייכט מיין ראָק, מיין האלדבענדעל אונד בין ארויס פון צימער.

דיא ערשטע וואס איך האב בעגעגענט, איז געווען לודמילא איוואנאָוונא.

זיא האט מיר געקוקט גלייך אין דיא אויגען. איך האב געמוזט אָבווענדען מיין געזיכט פון איהר אונפערשעהמטען בליק.

ווען איך האב נאך אמאל צו איהר געקוקט, האט זיא געמאכט זעהר איין אונשולדיגע מיענע אונד בעמערקט:

„אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט צוריק געקעהרט אונד ער האט געפרעגט אויף אייך. ער איז אין דרויסען מיט טאניא'ן."

זיא האט זיך דאן אָבגעווענדעט אונד איז געגאנגען אונבעקימערט צו איהר הויזארבייט.

„מיין גאָט!" האב איך געמורמעלט, „וויא קען מען האבען אזא קופערנעם שטערען?"

איך האב געהאסט יעדען ווינקעל פון דיעזען הויז. דאָרט צו פערבלייבען איז מיר ווייטער אונמעגליך געווען.

עס איז געווען ריכטיג. אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט צוריק געקעהרט פון דער שטאָדט. ווען איך בין ארויס אין דרויסען, האב איך איהם געזעהן זיטצען

אויף א באנק מיט מאניא'ן. דאס קינד האט הערצליך געלאכט אונד שטארק פערגניגען געהאט פון דיא שפיעלערייען וואס ער האט איהר געבראכט פון דער שטאדט.

אלס ער האט מיך ערבליקט, האט ער דאס קינד ארונטער גענומען פון זיין שויס, זיא אוועק געזעצט אויף דער באנק, אונד זיך אויפגעהויבען.

„וואס איז געשעהען, מיין יונגע ?" האט ער געפרעגט ערשטוינט, זעהענדיג מיין בעטריעבטעס אונד בלאססעס געזיכט.

„איך — איך — וויים ניט," האב איך קוים ארויס געשטאמעלט.

ער האט מיר געגעבען זיין האנד אונד עפעס געמורמעלט פון גוט עסען, טרינקען אלטען וויין אונד געהען מעהר אויף דער לופט.

איך האב איהם אבער מיטגעטהיילט, דאס טראכט מיין צושטאנד, מוז איך איהם פערלאזען.

ער איז געבליעבען שטעהען שטארק ערשטוינט.

איך בין באלד צו מיין בעזיננונג געקומען, אונד איינגעזעהען, אז עס איז זעהר אונהעפליך פון מיר איך זאל אזוי רעדען מיט דיעזען עדעלען גוטען פריינד.

איך האב איהם ערקלערט מיט א טיכטיגען ליגען, אז איך מוז צוריק קעהרען אין שטאדט, אום צו פערזארגען זעהר וויכטיגע געשעפטען, וועלכע זיינען מיר נאר פריהער פון זינען ארויס, וועהרענד מיין שוואכקייט אונד קראנקהייט.

ער האט פראבירט מיך אבצורעדען פון מיין שריט, בעהויפטענדיג, אז דיא געזונדהייט איז טהייערער פון אלעמען; נאר איך האב איהם נאך אמאל געגעבען צו ערקלערען, וויא נויטהווענדיג מיין אברייזען איז, אונד ער, דער איינפאכער אונד גוטער, וועלכער האט יעדען געטרויעט, אפילו לודמילא'ן, האט מיר אויך געגלויבט.

אבער נאט וויים דעם אמת, אז איך האב איהם ניט געקענט קוקען אין דיא אויגען.

לודמילא איוואנאוונא איז דאן ערשיענען, אונד אלעקסאנדער האט איהר מיטגעטהיילט פון מיין ענטשלוס.

„ווירקליך ?" האט זיא געפרעגט, גלייך וויא זיא וואלט נאר ניט גע־האוסט דערפון, „איהר פאהרט שוין אוועק ? דאכט זיך אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט געזאגט, אז איהר פערבלייבט נאך דא איינינע וואכען ?"

זיא איז געווען א וואונדערבארע שרײַפּעלערין. איהר פערשטעלונג איז געווען דיא העכסטע קונסט וואס איך האב נאך ביז דאמאלס בייגעוואהנט.

אבער זאגאר צוליעב אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, אום איהם ניט צו מאכען פערדעכטיג, האב איך איהר אויך ניט געקענט ענטפערן.

ער האט מיך אבער גלייך ארויס גענומען פון דער פערלעגענהייט, אונד ערקלערט דעם ליעגען וואס איך האב איהם געזאגט.

„ווען אזוי," האט זיא דאן ווייטער בעמערקט גלייכגילטיג, „דאן מוז ער דאך פאהרען, עס טהוט מיר לייד, מיר האבען זיך דא אזוי גוט אמוזירט."

„זארג ניט מיין טהייערע," האט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש געזאגט צו זיין פרוי. „ווען איך וועל איהם צו צווייטען מאל פאקען אין מאסקווא, ברענג איך איהם ווידער אהער. ער וועט מוזען קומען."

זיא האט געשוויגען אונד איך האב אויך ניט געקענט רעדען קיין ווארט.

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט גאר ניט בעמערקט.

דער ארמער! ער איז געווען בלינד, ער האט גאר ניט געקענט זעהען. לודמילא האט רעכט געהאט ווען זיא האט בעהויפטעט, אז ער ווייס ניט קיין חכמות.

מיין האס צו איהר איז געווען אזוי גרויס, אז איך האב מיך געשפירט אימשטאנדע צוזאמען צו דריקען איהר האלז, ביז זיא זאל זיין טויט.

„אזא קאטץ דארף מען דערווערגען," האב איך מיר געטראכט. „אזא שלאנג דארף מען צערשמעטערן, אונד זיא איז עס דיא פרוי פון מיין ערלעכען פריינד!"

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט מיך צוריק געהאלטען ביז צום מיטאג־עסען.

לודמילא איוואנאוונא איז געזעסען ביים טיש אזוי רוהיג אונד אנשטענדיג, אז עס איז גאר ניט געווען צו בעמערקען עפעס אין איהר געזיכט.

מיר אליין איז עס צייטענווייז פארגעקומען, אז איך האב בלויז געהאט א פינסטערן חלום, וועהרענד עס האט אין דער ווירקליכקייט גאר ניט פאַסירט.

איך האב מיך אבער אונטערדעסען דערמאהנט נאך צו גוט אין דיא פאקטען, אונד איך האב מיך איבערצייגט, אז עס איז ליידער ניט געווען קיין חלום.

„אזוי אונפערשעהמט!“ האב איך מיר געטראכט

נאך'ן עסען, האט אלעקסאנדער דימיטריעוויטש געלאזען איינשפאנען צוויא גוטע פערד מיט א וואגען אונד געהייסען דעם טרייבער ער זאל מיך צו פיהרען ביז צו דער אייזענבאהן.

„איך וואלט דיך אליין בעגלייטעט,“ האט ער געזאגט, „אבער דוא מוזט מיר ענטשולדיגען, וויל איך האב היינט זעהר פיעל צו טהון.“

ער האט דאן געבליקט צו לודמילא'ן, אונד עס האט אויסגעזעהן, אז ער וויל איהר זאגען, זיא זאל מיך בעגלייטען.

איך האב קיין טעות געהאט מיט דיעזען אורטהייל. דען ער האט איהר באלד געזאגט:

„לודמילא, ווען דוא ווילסט, קענסטו איהם בעגלייטען ביז צו דער באהן, איך האב דאך קיין צייט נים.“

„ניין, ניין!“ האב איך אונטערגעבראכט ציטערענדיג פאר דער אידעע. „איך קען אליין פאהרען.“

אלעקסאנדער דימיטריעוויטש האט אויסגעזעהן זיך צו געפינען בעליידיגט פון מיין ענטזאגונג.

ער האט דאן געשוויגען.

איך האב איהם געגעבען דיא האנד, זעהענדיג, אז דיא פערד זיינען שוין איינגעשפאנט.

ער האט מיר געוואונשען א גליקליכע רייזע.

לודמילא איוואנאוונא איז אונטערגעקומען איך צוגעגאנגען, אונד אויסגעשטרעקט איהר האנד. איך בין געווען ענטשלאסען זיא צוריק צו שטויסען מיט פעראכטונג. נאר א בליק אויף אלעקסאנדער'ס אונשולדיגען געזיכט, האט באלד געענדערט מיין ענטשלוס.

איך האב איהר געגעבען דיא האנד, אונד איך האב געשפירט גליך וויא איך האב ערגריפען א גיפטיגע שלאנג.

„פאהרט געזונדערהייט,“ האט זיא געזאגט זעהר גלייכגילטיג אונד מיט א גרויסען ערנסט.

איך האב איהר נים געענטפערט אונד איך האב פרייא אויפגעאטהעמט, ווי איך האב בעפרייעט מיין האנד פון איהרער.

איך האב דאן ערפליקט סאניא'ן, צו וועלבער איך האפ מיך אנגעבוינען אונד אבגעפרעסט א קוש אויף איהר שטערן.

לודמילא איוואנאוונא, וויא עס שיינט, האט אויסגעזעהען צו זוכען א גע־לעגענהייט מיר צו קענען קוקען אין געזיכט, אהנע זיא זאל בעמערקט ווערען פון איהר מאן.

צו דיעזער צייט איז אלעקסאנדער צוגעגאנגען צום טרייבער אונד איהם וואהרשיינליך עפעס געפרעגט.

לודמילא האט ערגריפען דיא געלעגענהייט אונד מיר געקוקט גלייך אין גע־זיכט. אויף איהרע ליפען האט זיך אבגעשפיעלט יענער שפאטישער שמייכעל, וועלכען איך האב געזעהען לעטצטע נאכט.

„דומקאפ!" האט זיא געמורמעלט הויך גענוג אום איך זאל זיא הערען. אין דיעזען ווארט איז געלעגען א וועלט מיט פעראכטונג.

איך האב אבגעווענדעט מיין געזיכט פון איהר אונד בין אויך צוגעגאנגען צום וואגען, וואוהין איך האב מיך שנעל אריין געזעטצט אום לויז צו ווערען פון איהר נעגענווארט.

איך בין אוועק געפאהרען צוריק נאך מאסקווא, אונד אזוי האב איך פערלאזען דעם פלאטץ וואוהין איך בין געקומען מיך קורירען.

אונד וויא בין איך צוריק געקומען?

יא, מיין צוריק קעהרען איז געווען מיט פיעל מעהר שעדליכער אויפרעגונג פערבונדען, וויא מיין אברייזע.

אבשייא אונד פעראכטונג צו דער גאנצער וועלט, אונד איבערהויפט צו פרויען, האט זיך אין מירענטוויקעלט אויף דער העכסטער שטופע.

איך האב זייא אלע פעראכטעט פון דער טיעפקייט פון מיין זעעלע. דאס נע־וועזענע עהרען־געפיהל צו זייא, איז פון מיר גענצליך פערשוואונדען, אונד איך האב בעטראכטעט איינע וויא דיא אנדערע פיר בעסטיעס.

מיין לעבענס־גאנג, האב איך אונטערדעסען שוין מעהר ניט געקענט וועקסלען. יא נעוואהנהייט צו לומפערייא אונד בעסטיאליטעט האט צוריק געקעהרט, אונד איך האב מיך ווידער אריין געווארפען אין קאכענדען ים פון תאוה, וויסענדיג, אז איך האב אין דער פרוי ניט מעהר צו אכטען דיא ריינהייט אונד אונשולד.

איך האב זייא אלע בעטראכטעט פיר ניעדריג אונד פערדארבען, אונד...

איך האב אָבער דיא פרויען דאָך ניט געקענט פערדאמען. ניין, זאָגאר פיר מיר זעלבסט, האב איך אויך געפונען א פערטהיידיגונג.

„ניט איך אונד ניט זיא זיינען שולדיג," האב איך מיר געטראכט. „שולדיג איז נאָר אונזערע געמיינע אונד ניעדריגע ערציהונג, וועלכע לערנט אונז ניט וויא צו אונטערשיידען פון דאס וואהרע גוטע אונד דאס וואארע שלעכטע. שולדיג אין דעם איז אונזער ערציהונג, וועלכע בעשטעהט אויף שווינדעל אונד בעטרוג. לודמילא איוואנאָוונא, אנשטאט זיך אָרונטער צו נעהמען א מוסר פון דער בעסערער קלאסע, האט זיא גערופען דיא אויסגעלאסענהייט — בילדונג.

איך בין בייא איהר אין דיא אויגען ניט געוועזען גענוג געבילדעט, כל־זמן איך האב איהר ניט געוואָלט נאכגעבען איהר בעסטיאלישען וואונש. דאָ ליעגט דאס גאנצע אונגליק!

איך האב פערשטאנען, אז איך זינק אלץ טיעפער אונד טיעפער; סערפערליך אונד מאראליש. אָבער אום דיעזעס צו פערמיידען, האב איך געמוזט אומווענדען מיין גאנצען לעבענס־וואנדעל, אונד... אָבער וויא איז דאס אלעס שוין מעגליך געוועזען!

וואסילי ניקאָלאַיעוויטש'עס שלום־ערקלערונג.

ווען וואסילי ניקאָלאיעוויטש איז פערטיג געוואָרען מיט דער פאָרלעזונג, איז ער געוואָרען זעהר אויפגערעגט. מיר, אלע אנוועזענדע, וואס האבען בייגעוואָהנט דיא פאָרלעזונג, זיינען געוועזען ערנסט אונד פערטראכט.

„דערמיט ענדיגט זיך דיא ערצעהלונג," האט וואסילי געזאגט אוועק לעגענדיג דיא פאפירען אויף'ן טיש, אונד זיינע הענד האבען געציטערט. „עס וואלט מיר זעהר שווער געוועזען דאס נאך אמאל פאָרצולעזען. עס ריהרט מיך זעהר, איבערהויפּט ווייל איך ווייס, וויא דער אונגליקליכער איז נאכהער געשטאָרבען."

דער איינדרוק אויף אונז אלע פון דער ערצעהלונג, איז געוועזען א שמערצ־האפטער. מיר זיינען אָבער אונטערדעסען נייגיעריג געוועזען צו הערען וויא אזוי דער אונגליקליכער סטודענט, נאכדעם דיא ריינהייט פון זיין זעלע האט אזא טריומף ערררייכט, וויא ער איז ווידער געפאלען אונד געזונקען ביז צום אָבגרונד.

„ער איז געשטאָרבען, וויא איך האב שוין געזאגט," האט וואסילי ניקאָלאַ־יעוויטש אָנגעפאנגען „פון דער שווינדזוכט. יא, עס איז געוועזען דיא שווינדזוכט,

אבער איז ער ווירקליך געשטארבען פון דיעזער קראנקהייט? אט דא ליעגט דער הונד בעגראבען.

„ווען דער אונגליקליכער איז געקומען נאך מאסקווא שטודירען, איז ער געוועזען א פרישער בלום נאך מיט דער טהוי פון דער פרייער אונד געזונדער נאטור. זיינע לונגען זיינען פיעללייכט דאמאלס געוועזען נאך אזוי שטארק, אז דער בעסטער ארצט וואלט ערקלערט, אז צו זייא קען זיך גאר ניט נעהמען קיין שווינדזוכט. ער האט דיעזע מעכטיגע לונגען אבגעשוואכט. ניין, ער האט זייא ניט אבגעשוואכט דורך ווענינ עסען, נאסע וואהנונג אונד דורך א צופעלינער קראנקהייט. ער איז געוועזען פאלקאמען געזונד אונד שטארק. אבער ער האט אנגעפאנגען צו פיהרען א לעבען וויא ער האט געזעהען פון אנדערע סטודענטען. ער האט געלומפט וויפיעל עס איז איהם נאר מעגליך געווען.

„דערבייא האט איהם זיין מעכטיגע קערפער־געבײדע געגעבען דעם אנשטוס צו מעהר אויפרעגונג וויא א שוואכערן, אונד ערהאלטענדיג געגוג געלד פון זיינע עלטערן, האט ער פאר זיך געזעהען געעפענט אלע טהירען וואס פיהרען צום אבגרונד אונד ער איז געגאנגען.

„פריהער האט דאס געווירקט איבער זיין אלגעמיינער קערפערליכער קראפט, דאן אויף זיין געהירן, אויף זיין געמיטה, אונד צום שלוס, האט ער אזוי אבגעשוואכט זיינע לונגען, אז ער האט זייא אונטערוואָרפען צו שווינדזוכט.

„עס שיינט, דאס וועהרענד ער איז געוועזען אויף אלעקסאנדער דימיטריע־וויטש'עס גוט, זיינען זיינע לונגען שוין געוועזען שטארק אנגעגריפען. ער האט נאך דאמאלס געשפירט א שמערץ אונד א וועהטאג אין זיין ברוסט. אבער, עס איז קיין צווייפעל, דאס ער האט זיך נאך געקענט רעטען ווען ער וואלט אומגעוואנדעלט זיין לעבענסגאנג.

„ער האט צוריק געקעהרט נאך מאסקווא א מאראלישער מענש. ער האט בעוויזען, אז מיר מענשען, פון דער רייגער נאטור, זיינען ניט אזוי פערדארבען וויא דיא געזעלשאפט מאכט אונז. אבער מיר ווערען פערדארבען פון דיא אומגעבונגען. דאס הייליגע פאמיליען־לעבען פון אלעקסאנדער דימיטריעוויטש, האט אנגעריהרט דיא סטרונע אין זיין זעעלע, דורך דער אונשולד פון דער קליינער טאניא.

„ער האט בעוויזען א גרויסע העלדענמוטה דערמיט וואס ער האט בע־קעמפפט זיין פערדארבענע געוואהנהייט. פיעלע פון אונז, וואלטען פיעללייכט ניט געקענט איבערשטעהען אזא נסיון.

„אבער זייענדיג ווידער אין מאָסקווא, איז ער ווידער געקומען אין בעריהרונג מיט דער אלטער געזעלשאפט, מיט דיא אלטע אומגעבונגען, אונד, מערקווירדיג, אין מאָסקווא האט ער מעהר ניט געפונען יעמאנדען וואס זאָל בעריהרען דיא גוטע סטרונע אין זיין זעלע, אום איהם אָבצרווענדען פון דעם וועג וואס פיהרט צו פערדערבען.

„אין נגנענטהייל, ער האט געפונען אזוי פיעל געלעגענהייט צו דער קומפּע־רייא, אז ער איז ווידער אריין געפאלען אויף אזוי וייט, דאס ער האט זיך מעהר ניט געקענט רעטען.

„ער האט פערבראכט זיין צייט אין דיא קרעטשמעס, אין דיא פעררופענסטע הייזער, געטרונקען, געזויפען אונד פערקעהרט מיט אלערלייא פּרויענצימער, וועלכע זיינען איהם נאָר ענטקעגען געקומען.

„יא, ער האט ניט בעדארפט האבען, אז יעמאנד זאָל איהם זאגען, דאס ער פערלירט זיינע לונגען. ער האט דאס אליין געוואוסט.

„ער האט גאנץ גוט געוואוסט, אז ער זינקט אונד זינקט; אז זיינע לונגען ווערען שוואכער אונד קראנקער, אונד ער בליקט דעם טויט אין געזיכט.

„דענקט זיהר, אז ער האט זיך געלאָזען זינקען דערפאר ווייל ער האט פערהאסט דאס לעבען? ניין, ניין, ער האט דאס לעבען גאר ניט פיינד געהאט. אין געגענטהייל, ער האט געוואָלט לעבען, געוואוסט, אז זיין בענעהמונג פיהרט איהם צום קבר, אונד טראכץ דעם האט ער פּאָרטגעזעטצט זיין ארט לעבען. ער האט פּאָזיטיוו געוואלט אומווענדען דעם גאנג, אָבער ער האט ניט געקענט. אין מאסקווא איז איהם מעהר ניט געקומען צו דער האנד אזא מאניא, וואס זאָל אויף איהם ווירקען.

„שוואך אונד אויסגעמאטערט, האט ער זיך געמוזט היגגעבען צום טייפעל פון לוסט אונד אויסגעלאסענהייט, אונד ער האט וואכענלאנג ניט געדענקט אפילו אויב ער טהוט אונרעכט. אזוי פיעלע אנדערע טהון דאך אויך דאס זעלבע.

„דאן זיינען זיינע לונגען געווארען קראנק, זעהר קראנק, אונהיילבאר. דאמאלס האב איך מיט איהם געשלאָסען בעקאנטשאפט.

„דאס וואס דיא געזעלשאפט האט איבער איהם ניט געקענט ווירקען, האט

ענדליך געווירקט דיא שווינדזוכט. דער מלאך־המות, ווען ער האט איהם צום ערשטען מאל פעסט אָנגענומען ביים קארק אונד איהם איינגעראטט אין אויער: „דוא מוזט שטארבען!" — דיעזער האט איהם צו זיין בעזינונג געבראכט.

„דיא ווערטער: „דוא מחט שטארבען!" האבען איהם אויסגעניכטערט אבגעקיהלט אונד געבראכט צו זיין פערשטאנד. ער האט צוריק געקעהרט צו דער שטופע פון זעלבסט-בעהערשונג, אונד איינגעזעהען, אז דער וועג צו בעסטיא־לימעט, איז אויך דער וועג צו א פריהען קבר, אָבער עס איז שוין געוועזען צו שפעט.

„צו שפעט!" יא, צו שפעט האט זיך דער אונגליקליבער אָרום גע־זעהען.

„דער מלאך המות האט נאך צוגעלענט צו דיא ווערטער „דוא מוזט שטארבען!" אויך דאס וואָרט „זאָפאָרט!" אונד דיא חורבה וואס איז איבערגע־בליעבען פון איין אמאליגער מעכטיגער געביידע פון מענליבער קראפט, האט אויפ־געציטערט וויא דער קערפער פון איין אָקס, נאכדעם וויא דאס מעסער האט אָבגעשניטען זיין האלז.

„פערלוירען!" האט עס געקלונגען אין זיינע אויערן אונד ער האט גע־שווידערט. דאן האט ער שוין אויך אויפגעהערט צו שטודירען אונד זיך אונטערגעגעבען צו זיין שיקזאל.

„איך קען מיך עראינערן אן זיינע ווערטער וואס ער האט צו מיר איינמאל געזאגט:

„יא, ברודער, איך האב מיך ניט געקענט מעהר בעהערשען. ווען איך האב געקענט, איז עס שוין געוועזען צו שפעט. קעמפפען מוז מען, ווען עס איז דא קרעפטען, נאכדעם איז עס פערלוירענע מיה. יעדענפאלס, העלפט שוין יעטצט קיין קלאגען. איך זעה מיין שיקזאל פאר דיא אויגען. איך מוז שטארבען. דיא פראגע אויב איך האב עס מיר פערדיענט, איז איבריג. איך שטארב ניט דורך מענשליכע הענד, זאָנדערן דיא נאטור האט מיך פֿערורטהיילט צום טויט, אונד דיא נאטור איז אימער גערעכט. אין פערגלייך צו מיין פערברעכען, איז דיא שטראפע נאך זעהר מילד. איך בעגרייף, אז איך וועל שוין פיעל ניט לעבען. איך שפיר מיינעביידע לונגען געלעכערט, אויסגעהוילט, צעררריסען אונד... נאך א פאאר לעבער, אונד אלעס איז פאָראיבער. דיא שווינדזוכט באקטעריען ארביימען

שנעל, אונד עס איז נאָך א פראַגע פון טעג, העכסטענס פון וואָכען. דאַן וועל איך זיין טויט, אונד איך וועל רוהען אין שויס פון דער מוטער ערד, וואו מען קען שוין ניט בעגעהען אזוי פיעל פערברעכען. אנדערע וועלען קומען אויף דעמזעלבען וועג וואו איך בין געגאַנגען, אונד זייא וועלען אויך פאַלען"...

„ער האט שמערצהאַפט געשמייכעלט אונד איך האב געשוויעגען. איך האב איהם גאר ניט געהאט וואס צו ענטפערן.

„צווייפעלט איהר, אז ער וואָלט געקענט גערעטעט ווערען? איך בין זיכער, אז מיט 4 אָדער 5 מאָנאַט צוריק, האט מען איהם געקענט רעטען. ער האט נאָר בעדאַרפט האבען א פונקט וואו זיך צו שטיטצען. אָבער וועניג פון אונז האבען אזא שטיטץ־פונקט! דערפאַר מוזען מיר פאַלען אונד זינקען אין טיעפען אָבגרונד.

„אין דיעזען מענשען האט זיך הויפטזעכליך געריהרט אונד עס ריהרט זיך נאָך, דיא צוזאַמענטרעפונג פון ליידענשאַפט אונד גוטע מעלות. אָבער ביידע זיינען אין איהם געווען מעכטיג אונד שטאַרק. דיא פערדאָרבענהייט האט אונטערדעסען געהאט מעהר שטיטצע אונד איז אַרויס דיא זיעגערין. וועהרענד דיעזען קאַמפף זיינען צערשמעטערט געוואָרען זיינע לונגען.

„רופט איהר דאס, אז ער איז געשטאָרבען פון שווינדזוכט? ניין אונד טויזענד מאָל ניין! ער איז ניט געשטאָרבען פון שווינדזוכט. איהם האט גע־טויטעט דיא ערציהונג, דיא געזעלשאַפט אונד דער גרעסערער טהייל פער־דאָרבענהייט.

„ער האט אליין גאַנץ גוט געוואוסט, ווער עס האט איהם געטויטעט אונד ווער זיין מלאך המות איז געווען.

„אין א טאָג האט ער מיר געזאגט אין א הערצרייסענדען מילדען טאָן: „איך האב געזוכט נאך א טאניא, אין מיינע רוהיגע מאָמענטען, אָבער איך האב זיא ניט געקענט געפינען."

„ארמער אונגליקליכער! דוא האסט געקעמפפט אונד ביסט געפאַלען! פיעלע אנדערע קומען דיר נאך! עס איז דיא קראַנקהייט פון אונזער געזעל־שאַפט!"

ואסילי ניקאָלאיעוויטש איז געבליעבען שטיל, אונד עס איז ענטשטאַנדען א קורצע דעבאַטע דאריבער. דאַן האבען מיר געזעהען, אז עס איז שוין באלד טאָג, אונד יעדער איז זיך אוועק אהיים.

ע נ ד ע.

שוין ערשיענען אין בוך־פארם

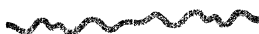
דער בעריהמטער ראָמאן

די שעהנע אראבעללא

— פון —

קאטול מענדעס

וועלבער איז געווען געדרוקט אין „פאָרווערטס“ אין פארטזעצונגען, און
האט געמאכט די גרעסטע סענסיישאן צווישען
דעם גאנצען לעזע־פובליקום.

דער ראָמאן „די שעהנע אראבעללא“ איז זעהר אינטע־רעסאנט און שפאנענד צוליעב די ווילדע האנדלונגען וועלכע קומען אין איהם פאָר, און אלע וואס האבען דעם ראָמאן געלעזען אין „פאָרווערטס“ וועלען אויך מיט פערגעניגען דעם ראָמאן ווידער לעזען אין בוך־פאָרם.

דער ראָמאן „די שעהנע אראבעללא“ איז פראכטפאָל געדרוקט אויף שעהנעם פאפיר און איז געפאסט אין אפיינעם קאָווער.

פרייז 25 סענט.

צו בעקומען ביי אלע בוכהענדלער, ווי אויך ביי די פערלעגער:

HEBREW PUBLISHING CO.,

83-85-87 Canal Street, New York

א קאלעקציאן
אידישע מוזיק

—)(פון)(—

א. גאלדפאדען ז"ל, זיגמונד מאגולעסקא, ה. רוסאטטא, פערל-
מוטער און וואהל, מ. רומשינסקי, לואיס פריזדעל,
יוסף ברוידא, א. ז. וו.

איינגעטהיילט אין 3 סעריעס

יעדער סעריע ענטהאלט פון 30 ביז 40 נומערען און קאסט רע-
גולאר פון 5 ביז 6 דאלאר א סעריע

פיר בלויז 1 דאלער א סעריע.

אלס

יובילעאום פרעמיום

לעזט אין די נעכסטע פיידזשעס דעם אינהאלט פון די 3 סעריעס
און קלייבט אייך אויס וועלכע סעריע איהר ווילט.

היברו פאבלישינג קאמפאני

85–83 קאנעל סטריט, ניו יארק.

אלעקזאנדער'ס מעטהאָדע

פון אלכסנדר הארקאווי

איז א ניצליכער בוך גרינדליך אויסצולערנען די ענגלישע שפּראַכע.

א בוך פון 600 זייטען.

זיין ריכטיגער פּרייז אין אלע שפּראַכען איז 3 דאלאר,
אין אידיש — נור $1.25

אלענדאָרפ'ס מעטהאָדע איז אנערקענט אין דער גאַנצער וועלט פיר דיא בעסטע, ווייל דיא פּראַקטיק האָט בעוויזען, דאָס זיא איז זעהר לייכט און גוט פיר יעדען וואָס וויל זיך אויסלערנען דיא ענגלישע שפּראַך אָהן א לעהרער.

אלענדאָרפ'ס מעטהאָדע

איז אויף אזא ארט, דאָס דיא שפּראַך איז איינגעטהיילט אין לעקציאָנען, אין יעדער לעקציאָן קומען פאָר ווערטער, געשפּרעך און גראַמאַטישע רעגעלען.

פאַר דיא לעקציאָנען קומט א בעזונדערע אבטהיילונג צו לערנען זיך לעזען און ספּעלען. אום די ווערטער און גראַמאַטישע רעגעלן זאָלען מעהר פערשטארקט ווערען אין דיא געדאַנקען, ווערען אם ענדע פון יעדען לעקציאָן געגעבען שטיקער לעזע־שטאָף צום איבערזעטצען. דיא זעטצע פון דיא שטיקער לעזע־שטאָף, זיינען צוזאַמענגעשטעלט פון דיא ווערטער, וואָס זיינען פריהער פאָרגעקומען. דער לערנער קען זיי איבערזעטצען. יעדע שטיק לעזע־שטאָף טראָגט א נומער.

צום לעהר־בוך קומט א בעזונדער בוך, א שליסעל, וואָס ענטהאלט דיא ריכטיגע איבערזעטצונג פון יעדען זאַץ. די איבערזעטצונגען זיינען בעצייכענט מיט די זעלבע נומערן וויא די שטיקער לעזע־שטאָף בייא דיא לעקציאָנען; דער שילער קען אלזא מיט'ן שליסעל אבשטימען אויב זיין איבערזעצונג איז ריכטיג אָדער ניט.

אלענדאָרפ'ס מעטהאָדע איז איינגעטהיילט אין

78 לעקציאָנען.

דיא אבטהיילונג צו לערנען זיך לעזען, איז זעהר פּראַקטיש. דיא רעגעלן ווערען ערקלעהרט איינפאַך און דייטליך. אין דיא לעקציאָנען ווערט געגעבען דיא אויס־שפּראַכע פון יעדען ענגליש וואָרט מיט אידיישע בוכשטאַבען.

דאָס בוך ענטהאלט איבער 600 זייטען אין גרויסען פאָרמאט און עלעגאַנט געבונדען.

פּרייז 1.25 דאלאַר.

צו בעקומען בייא אלע בוכהענדלער, וויא אויך בייא דיא
Hebrew Publishing Co., 83-85 Canal St., New York.

— די —

ווייסע שקלאווין

— פון —

א. זאלאטארעווסקי

וועלכע ווערט געשפיעלט מיט גרויס ערפאלג אין ליפצין טהעאטער.

אין די גרעסטע דראמא אויף דער אידישער ביהנע.

די אינטערעסאנטסטע און שפאנענדסטע האנדלונג פיר טהעאטער בעזוכער.

דער בעסטער מוסר פיר יונגע מיידלאך און אונערפאהרענע פרויען.

דער סוזשעט איז זעהר רייך און ערהאבען און אזוי ווי אלס ווייסע שקלאווין ווערט געשפיעלט פון אזא קינסטלערין ווי מאדאם **ליפצין** האט עס ארויסגערופען א שטורם צווישען דעם גאנצען אידישען פובליקום, דער טהעאטער איז טאג ווי נאכט געפאקט און טיקעטס מוז מען קויפען מיט עטליכע וואכען א הער, פאטערס נעהמען מיט זייערע טעכטער און מענער זייערע פרויען און געהען זעהן דיזע וואונדערבארע דראמא אין **ליפצין טהעאטער**, אום צו זעהן און בעגרייפען די פאלגען פון א לעבען פון שאנדע און זיך אויסצוהיטען פון די ווייסע שקלאווין-הענדלער וועלכע זו-כען ארייצוכאפען אין זייער נעץ יונגע מיידלאך און אונערפאהרענע פרויען.

די ווייסע שקלאווין

איז א מייסטערהאפטע קריטיק און איז אזוי שטארק און ריהרענד דאס ווי שטארק אייערע נערווען זאלען ניט זיין קענט איהר זיך ניט צו-ריקהאלטען פון ניט צו פערגיסען טייבע טרעהרען.

אט דיזע שטארקע דראמא פיר וועלכע אלע קריטיקער בויגען די קעפ און מוזען צוגעבען אז זא וואס איז נאך אויף דער אידישער ביהנע ניט אויפגעפיהרט געווארען, איז יעצט ערשיענען אין איין ערצעהלונגס-פארמע און קאסט

פרייז 5 סענט.

צו בעקומען ביי אלע בוכהענדלער ווי אויך ביי די פערלעגער

HEBREW PUBLISHING COMPANY,
83-85-87 Canal Street, New York.